

Effectenrapport

Stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor het herstel van de Linkebeek tussen de Linkebeekstraat en de Steenveltstraat en voor de heraanleg van een vak van het buurtpad nr. 64

Naam van het project: "Koeltecorridor"

Aanvrager: Gemeente Ukkel

Auteur van het effectenrapport

stedenbouw - milieu - ruimtelijke ordening
mobiliteit - openbare ruimten en landschappen

Van Volxemlaan 79 - 1190 Vorst
Tel.: 32 2 779 13 55
agora@agora-urba.be – www.agora-urba.eu

September 2025

Inhoudsopgave

1	AUTEUR VAN HET EFFECTENRAPPORT EN BEWIJS VAN ZIJN BEVOEGDHEDEN	8
2	INLEIDING	9
2.1	Voorwerp van de aanvraag:	9
2.2	Ligging van het project	9
2.3	Beschrijving van het projectgebied in de bestaande toestand	11
2.3.1	Eigendomsoorsprong	11
2.3.2	Stedelijke toestand	12
3	VERANTWOORDING EN BESCHRIJVING VAN HET PROJECT, ZIJN DOELSTELLINGEN EN ZIJN UITVOERINGSPLANNING	15
3.1	Verantwoording van het project	15
3.2	Beschrijving van het project	16
3.3	Algemene doelstellingen	17
3.4	Uitvoeringstermijn van het project	17
4	EFFECTENANALYSE VAN HET PROJECT PER GEBIED	18
4.1	Stedenbouw en landschap	18
4.1.1	Rechtstoestand	18
4.1.1.1	<i>Gewestelijk bestemmingsplan (GBP)</i>	18
4.1.1.2	<i>Bijzonder bestemmingsplan (BBP)</i>	18
4.1.1.3	<i>Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling (GPDO)</i>	21
4.1.1.4	<i>Stedenbouwkundige verordening</i>	22
4.1.1.5	<i>Natuurplan Ukkel (NPU)</i>	22
4.1.2	Voorzienbare toekomstige toestand	23
4.1.3	Geplande toestand	24
4.1.3.1	<i>Overeenstemming van het project met de geldende plannen</i>	24
4.1.3.2	<i>Overeenstemming van het project met het Natuurplan Ukkel</i>	25
4.1.3.3	<i>Landschap</i>	26
4.2	Erfgoed	27
4.2.1	Bestaande toestand	27
4.2.2	Geplande toestand	28
4.3	Sociaal-economische aspecten	29
4.3.1	Bestaande toestand	29
4.3.2	Geplande toestand	29
4.4	Mobiliteit	31
4.4.1	Bestaande toestand	31
4.4.1.1	<i>Wegennet</i>	31
4.4.1.2	<i>Parkeren</i>	31
4.4.1.3	<i>Openbaar vervoer</i>	32
4.4.1.4	<i>Toegankelijkheid voor voetgangers en voor personen met beperkte mobiliteit (PBM)</i>	

4.4.1.5	<i>Toegankelijkheid voor fietsers</i>	32
4.4.2	Geplande toestand	33
4.5	Microklimaat	34
4.5.1	Bestaande toestand	34
4.5.2	Geplande toestand	35
4.6	Energie	36
4.6.1	Bestaande toestand	36
4.6.2	Geplande toestand	36
4.7	Luchtkwaliteit	37
4.7.1	Bestaande toestand	37
4.7.2	Geplande toestand	37
4.8	Geluidsomgeving	38
4.8.1	Bestaande toestand	38
4.8.2	Geplande toestand	38
4.9	Bodem, ondergrond en grondwater	39
4.9.1	Bestaande toestand	39
4.9.1.1	<i>Bodemtoestand en verontreinigingsrisico's</i>	39
4.9.1.2	<i>Ondoorlatendheid van de bodem</i>	40
4.9.1.3	<i>Reliëf</i>	40
4.9.1.4	<i>Grondwater</i>	40
4.9.2	Geplande toestand	41
4.9.2.1	<i>Geplande verhardingen</i>	41
4.9.2.2	<i>Bestrijding van opstijgend vocht</i>	41
4.10	Oppervlaktewater, regenwater en afvalwater	42
4.10.1	Bestaande toestand	42
4.10.1.1	<i>Hydrografisch net</i>	42
4.10.1.2	<i>Overstromingsrisico</i>	43
4.10.2	Geplande toestand	45
4.10.2.1	<i>Hydraulische inrichtingen</i>	45
4.10.2.2	<i>Bestrijding van overstromingen</i>	51
4.11	Fauna en flora	53
4.11.1	Bestaande toestand	53
4.11.1.1	<i>Beschermde natuurgebieden</i>	53
4.11.1.2	<i>Brussels ecologisch netwerk</i>	53
4.11.1.3	<i>Boom- en struikgewas</i>	54
4.11.1.4	<i>Kruidachtige vegetatie</i>	55
4.11.1.5	<i>Invasieve exotische soorten</i>	56
4.11.2	Geplande toestand	57
4.11.2.1	<i>Bomenkap</i>	57
4.11.2.2	<i>Te verplanten bomen</i>	57
4.11.2.3	<i>Aanplantingen en keuze van de plantensoorten</i>	57

4.11.2.4	<i>Effecten op de fauna en de flora</i>	62
4.12	Mens	63
4.12.1	Bestaande toestand	63
4.12.2	Geplande toestand	65
4.13	Afval	69
4.13.1	Bestaande toestand	69
4.13.2	Geplande toestand	69
4.14	Interactie tussen de domeinen	70
5	BOUWPLAATS	71
5.1	Algemene beschrijving van de bouwplaats	71
5.1.1	Geplande werken en duur	71
5.1.2	Eventuele gelijktijdige uitvoering met andere bouwplaatsen in de wijk	71
5.2	Stedenbouw en landschap	72
5.3	Erfgoed	72
5.4	Sociaal-economische aspecten	72
5.5	Mobiliteit	73
5.6	Energie	73
5.7	Luchtkwaliteit / microklimaat	73
5.8	Geluidsomgeving	74
5.9	Bodem	74
5.10	Water	74
5.11	Fauna en flora	74
5.12	Mens	75
5.13	Afval	75
6	BESCHRIJVING VAN DE ALTERNATIEVE OPLOSSINGEN BESTUDEERD DOOR DE AANVRAGER EN MOTIVERING VAN DE GEMAAKTE KEUZE, REKENING HOUDEND MET DE MILIEUEFFECTEN	77
7	NIET-TECHNISCHE SAMENVATTING	79

Lijst van de afbeeldingen

Figuren

Figuur 1: Ligging van het projectgebied op gemeentelijk niveau (Bron: BruGIS)	10
Figuur 2: Schematische ligging van het projectgebied op wijkniveau (Orthofotoplan BruGIS, 2024)...	10
Figuur 3: Niet-gekadastraerd domein in het zwart gearceerd - noordelijk deel (Bron: CadGIS)	11
Figuur 4: Niet-gekadastraerd domein in het zwart gearceerd - zuidelijk deel (Bron: CadGIS)	12
Figuur 5: Algemeen project voor het weer openleggen van de Linkebeek.	16
Figuur 6: Plaats en grondinneming van het project in verhouding tot het GBP (Bron: BruGIS)	18
Figuur 7: Bestemmingsplan van het BBP nr. 46bis (aantekeningen: Agora)	19
Figuur 8: Bestemmingsplan van het BBP nr. 13 (aantekeningen: Agora)	20
Figuur 9: GPDO - Uittreksel kaart 12 - Bescherming van de biodiversiteit (Bron: BruGIS)	21
Figuur 10: GPDO - Uittreksel kaart 13 - Blauw netwerk (Bron: BruGIS)	21
Figuur 11: Beschermde erfgoedelementen (Bron: BruGIS, aantekeningen: Agora)	27
Figuur 12: Uittreksel van de kaart van de koelte-eilanden (Leefmilieu Brussel, VITO 2018)	34
Figuur 13: Geluidkaart van het multiblootstellingsniveau - globale indicator Lden en Ln	38
Figuur 14: Uittreksel van de inventaris van de bodemtoestand (Bron: Leefmilieu Brussel)	39
Figuur 15: Hoogtelijnen (Bron: BruGIS)	40
Figuur 16: Elementen van het hydrografisch net (Bron: Leefmilieu Brussel, aantekeningen: Agora) ..	43
Figuur 17: Uittreksel van de kaart van de overstromingsrisico's (Bron: Leefmilieu Brussel, aantekeningen: Agora)	44
Figuur 18: Schematische voorstelling van de wateronttrekking ter hoogte van de Crockaertmolen	45
Figuur 19: Schematische voorstelling van de waterleiding in de bestaande bedding van de Linkebeek	46
Figuur 20: Voorbeeld van een rooster uit roestvast staal	46
Figuur 21: Wateronttrekking en ondergrondse leiding in de huidige Linkebeek	47
Figuur 22: Vak in open goot tussen de Alsebergsesteenweg en de Grote Baan	48
Figuur 23: Overwelfd vak onder de Grote Baan	49
Figuur 24: Laatste vak in open bedding	50
Figuur 25: Uittreksel van de kaart van het Brussels ecologisch netwerk (Bron: Leefmilieu Brussel, aantekeningen: Agora)	54
Figuur 26: Voorbeelden van gevlochten hagen	61
Figuur 27: Dwarsdoorsnede van de waterloop langs de tuinen van de Korte Linkebeekstraat	65
Figuur 28: Waterloop waarvan de oevers met kokosrollen zijn verstevigd	66
Figuur 29: Waterloop dicht bij het buurtpad	66
Figuur 30: Waterloop met verbrede oevers	67
Figuur 31: Plaats van de struikaanplantingen(in het groen) en van de gevlochten wilgenhagen (in het geel)	68

Foto's

Foto 1: De Linkebeek tussen de Crockaertmolen en de Alsebergsesteenweg	12
Foto 2: De Linkebeek vóór de doorgang onder de Alsebergsesteenweg	12
Foto 3: De Linkebeek na de doorgang onder de Alsebergsesteenweg	13
Foto 4: Groengebied ter hoogte van de Grote Baan	13
Foto 5: Muurtje dat het niet-gekadastreerd domein afbakent - Grote Baan	13
Foto 6: Grote Baan ter hoogte van de toekomstige doorgang onder de weg	13
Foto 7: Buurtpad nr. 64 ter hoogte van het Domein Steenvelt	14
Foto 8: Buurtpad nr. 64 ter hoogte van de vzw "Les Jeunes Jardiniers"	14
Foto 9: Bestaande verlichtingspaal langs het buurtpad nr. 64	36
Foto 10: Laurierkers en witte of valse acacia	56
Foto 11: Massief van Japanse duizendknoop	56
Foto 12: Vak van de waterloop ter hoogte van de Linkebeekstraat	63
Foto 13: Vak van de waterloop aan de kruising Alsebergsesteenweg / Korte Linkebeekstraat	63
Foto 14: Buurtpad nr. 64, verharding en verlichting	64
Foto 15: Buurtpad nr. 64 tussen de splitsing met het buurtpad nr. 121 en de Steenveltrotonde	64
Foto 16: Hekwerk langs de eigendom van het OCMW van de Stad Brussel	64
Foto 17: Voorbeeld van zwerfvuil langs het buurtpad	69

Tabellen

Tabel 1: Vergelijking vóór/na van de ondoorlatendheid van het projectgebied	41
Tabel 2: Indeling van de bomen naar stamomtrek/staat	54
Tabel 3: Diversiteit en abundantie van de geïnventariseerde (volwassen en jonge) bomen	55
Tabel 4: Indeling van de (volwassen en jonge) bomen naar abundantie	55
Tabel 5: Niet-uitputtende lijst van de kruidachtige vegetatie	55
Tabel 6: Vegetatie waargenomen op het klein braakliggende terrein ter hoogte van de Grote Baan ..	56
Tabel 7: Lijst van de te kappen bomen	57
Tabel 8: Lijst van de te verplanten bomen	57
Tabel 9: Soorten bodembedekkers en vaste platen	60
Tabel 10: Plantensoorten voor watergebieden	61
Tabel 11: Geplande struiksoorten	61

1 AUTEUR VAN HET EFFECTENRAPPORT EN BEWIJS VAN ZIJN BEVOEGDHEDEN

Overeenkomstig artikel 175/16 lid 1, van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, moet het effectenrapport de contactgegevens van de auteur van het effectenrapport en de elementen bevatten waaruit blijkt dat hij een "bevoegd expert" is.

De auteur van dit effectenrapport is het studie bureau AGORA NV

stedenbouw - milieu - ruimtelijke ordening
mobiliteit - openbare ruimten en landschappen

Van Volxemlaan 79 - 1190 Vorst
Tel.: 32 2 779 13 55
agora@agora-urba.be – www.agora-urba.eu

AGORA is erkend als opdrachthouder voor de uitvoering van effectenstudies in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sinds 26 mei 1994 (recentste vernieuwing van de erkenning afgegeven op 18 juni 2014 voor een periode van 15 jaar)., alsook in het Waals Gewest (erkenning voor de categorieën "Ruimtelijke ordening, stedenbouw, handels- en recreatieve activiteiten" en "Infrastructuurprojecten, vervoer en communicatie").

AGORA beschikt over een ruime ervaring op het gebied van effectenbeoordeling en voerde in dit kader talrijke studies uit, onder andere voor de vestiging van commerciële en gemengde projecten, scholen, de aanleg van parkings, en weginfrastructuren. Zijn expertise steunt op een multidisciplinair team van een twintigtal medewerk(st)ers.

AGORA voert eveneens passende beoordelingen uit van de effecten op Natura 2000-gebieden en op natuurreervaten. Voorts voert AGORA "BWLKE"-effectenbeoordelingen uit op het vlak van parkeren (waarvoor AGORA erkend is als opdrachthouder in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

De persoon die meewerkte aan de opstelling van dit effectenrapport is: Simon Vaneberg, adjunct-projectleider, bio-ingenieur, sinds 2011 werkzaam binnen de milieucel van AGORA (effectenrapporten, effectenstudies, passende Natura 2000-effectenbeoordelingen).

Uit deze elementen blijkt dat het effectenrapport door een "bevoegd expert" werd opgesteld.

2 INLEIDING

2.1 Voorwerp van de aanvraag:

Dit effectenrapport vergezelt een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor het herstel van de Linkebeek tussen de Linkebeekstraat en de Steenveltstraat en voor de heraanleg van een vak van het buurtpad nr. 64. Het project is gelegen op het grondgebied van de Gemeente Ukkel.

Het project is onderworpen aan een effectenrapport overeenkomstig artikel 142 van het BWRO, aangezien het beantwoordt aan de volgende categorie van bijlage B (van het BWRO): 10) "werkzaamheden voor de kanalisering en de normalisatie van de waterlopen".

Deze stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is de eerste fase van een groter project voor het herstel van de historische verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek tussen de Korte Linkebeekstraat en de Keyenbempt, door de waterloop waar mogelijk weer open te leggen.

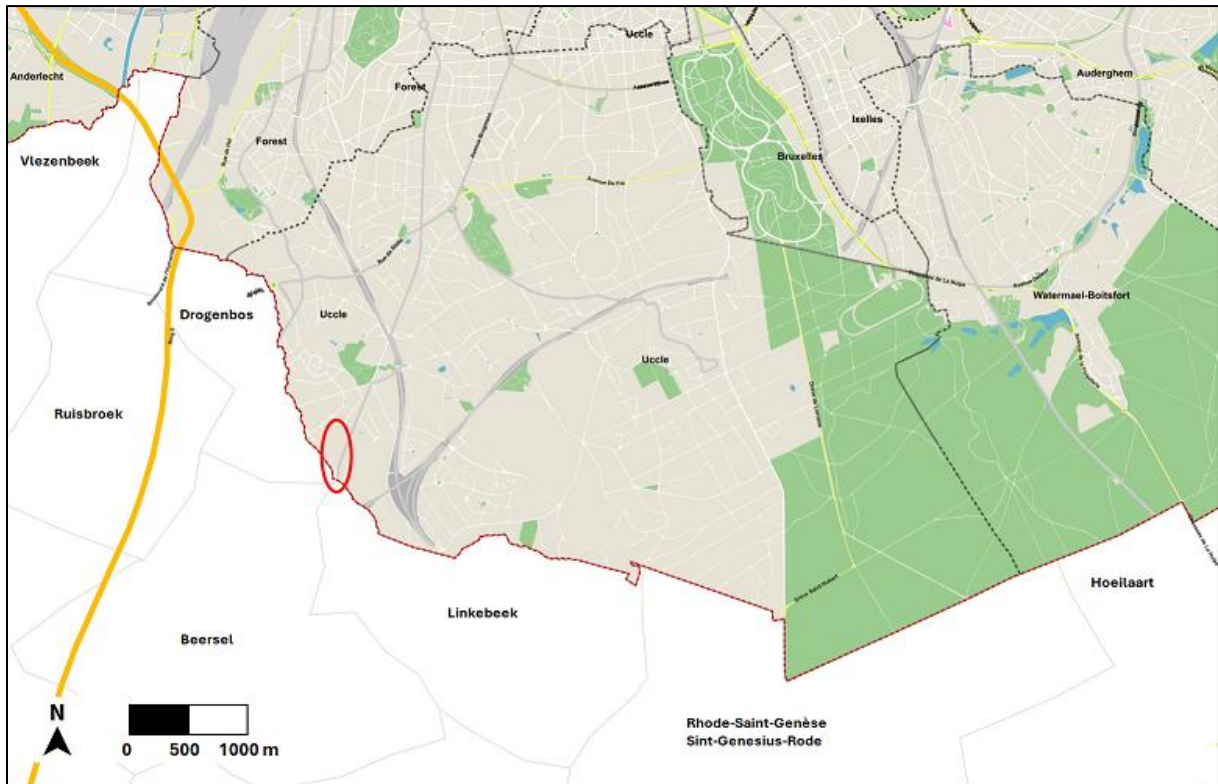
De vergunningsaanvraag wordt ingediend op initiatief van de Gemeente Ukkel. Het project wordt gedeeltelijk gefinancierd door Leefmilieu Brussel in het kader van de subsidie Klimaatactie 2023.

Tot slot wensen we erop te wijzen dat de Gemeente Ukkel het project toevertrouwde aan Urban Water, studiebureau stedenbouw en landschap gespecialiseerd in stedelijke hydrologie.

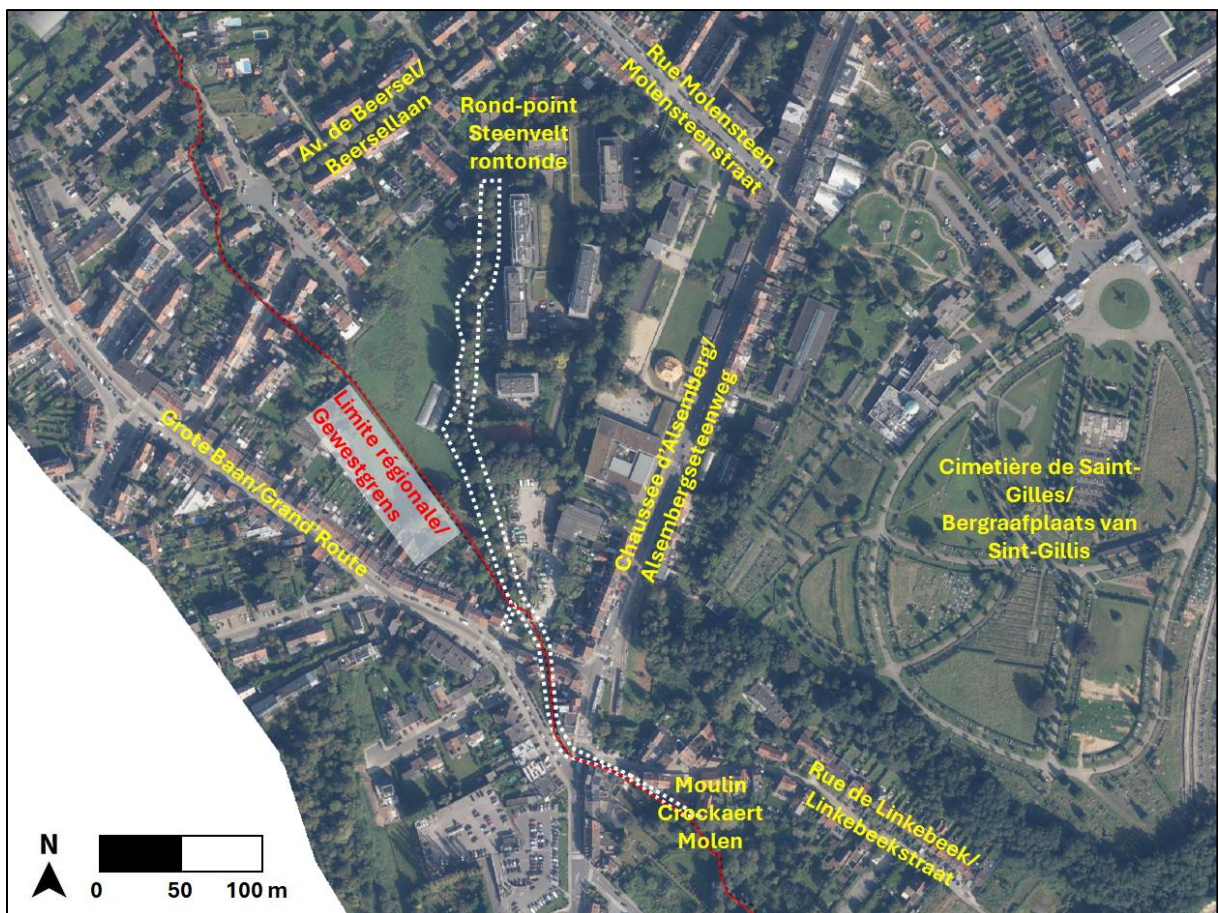
2.2 Ligging van het project

Het projectgebied is gelegen in het Brussels Gewest in het zuidwesten van de Gemeente Ukkel. Het strekt zich uit vanaf de Crockaertmolen, volgt de huidige bedding van de Linkebeek tot voorbij de doorgang onder de Alsebergsesteenweg. Vanaf daar wordt de Linkebeek weer opengelegd in haar voormalige bedding die tot het niet-gekadastreerd domein behoort.

Het project voor de heraanleg van het buurtpad nr. 64 ligt gedeeltelijk op het Domein Steenvelt (Steenveltstraat 20 t/m 32). Het baanbed van dit buurtpad is nog altijd een openbare erfdienstbaarheid op privégrond binnen het Domein Steenvelt.

Figuur 1: Ligging van het projectgebied op gemeentelijk niveau (Bron: BruGIS)

Figuur 2: Schematische ligging van het projectgebied op wijkniveau (Orthofotoplan BruGIS, 2024)

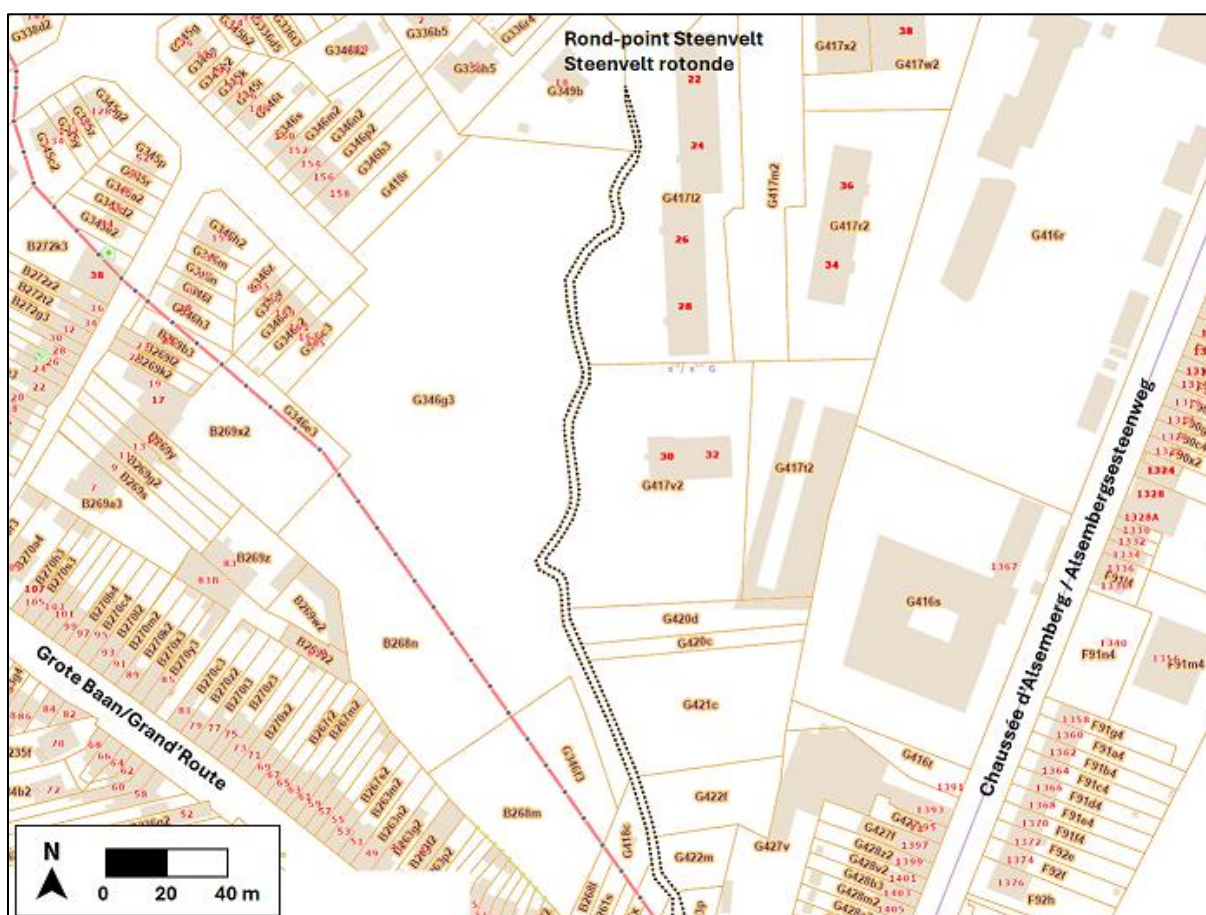
2.3 Beschrijving van het projectgebied in de bestaande toestand

2.3.1 Eigendomsoorsprong

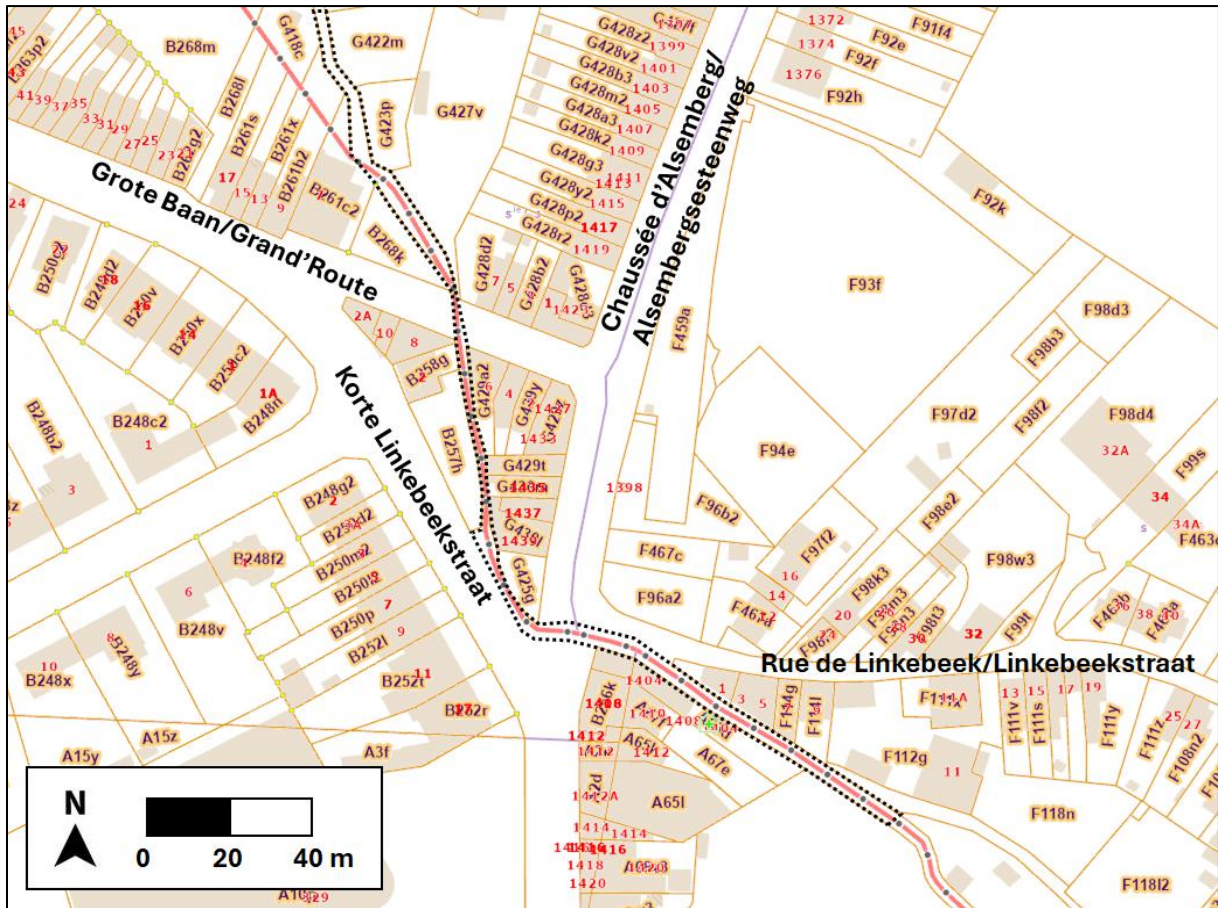
Het vak van de bedding van de Linkebeek behoort thans tot het niet-gekadastreerd domein.

Dit niet-gekadastreerd domein begint tussen de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan, loopt langs de achtergevels van de woningen van de Alsebergsesteenweg (rechteroever) en de gemeentegrens met Drogenbos (linkeroever). Na de Grote Baan volgt het niet-gekadastreerd domein een deel van de gemeentegrens, loopt daarna in rechte lijn naar het noordwesten en meandert vervolgens langs het Domein Steenvelt in het oosten (rechteroever) en een groengebied in het westen (linkeroever), eigendom van het OCMW van de Stad Brussel. Het eindigt iets vóór de rotonde gevormd door het oostelijke uiteinde van de Steenveltstraat.

De Provincie Brabant, beheerder van de waterlopen van de 2e categorie (zoals de Linkebeek op deze plaats), was eigenaar van de voormalige bedding. Na de splitsing van de Provincie Brabant op 1 januari 1995 werd de voormalige bedding van de Linkebeek (niet-gekadastreerd domein) eigendom van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In november 2024 sloten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeente Ukkel een voorlopige gebruiksovereenkomst om de Gemeente toe te laten het project uit te voeren.

Figuur 3: Niet-gekadastreerd domein in het zwart gearceerd - noordelijk deel (Bron: CadGIS)

Figuur 4: Niet-gekadastreerd domein in het zwart gearceerd - zuidelijk deel (Bron: CadGIS)

2.3.2 Stedelijke toestand

Het projectgebied is gelegen in het Brussels Gewest. Het strekt zich uit vanaf de Crockaertmolen, volgt de huidige bedding van de Linkebeek tot voorbij de doorgang onder de Alsebergsesteenweg.

Foto 1: De Linkebeek tussen de Crockaertmolen en de Alsebergsesteenweg

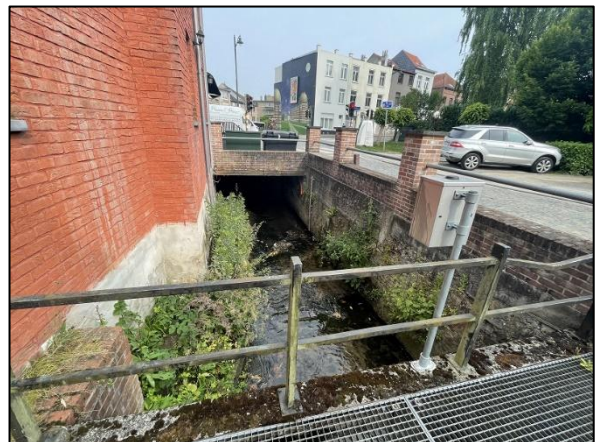

Foto 2: De Linkebeek vóór de doorgang onder de Alsebergsesteenweg

Na de Alsebergsesteenweg is de waterloop opnieuw zichtbaar over een kort vak om vervolgens in de collector langs de Grote Baan en stroomafwaarts in de Zenne uit te monden.

Foto 3: De Linkebeek na de doorgang onder de Alsebergsesteenweg

Onmiddellijk ten noorden van de omleiding van de waterloop naar de collector bevindt zich een braakliggend groengebied waar een Velo-Boxx werd geïnstalleerd.

Foto 4: Groengebied ter hoogte van de Grote Baan

De grote Baan, die in het projectgebied gelegen is en ondergronds door de Linkebeek wordt doorkruist, heeft een asfaltverharding. De trottoirs zijn bestraat met betonstraatstenen. Ter hoogte van het muurtje dat het niet-gekadastrerd domein afbakt, stellen we de aanwezigheid vast van de gele helmbloem (*Pseudofumaria lutea*), een niet-inheemse plantensoort.

Foto 5: Muurtje dat het niet-gekadastrerd domein afbakt - Grote Baan

Foto 6: Grote Baan ter hoogte van de toekomstige doorgang onder de weg

Vanaf daar wordt de Linkebeek weer in haar voormalige bedding opengelegd (niet-gekadastreerd domein) zoals hierboven beschreven. Het project voor de heraanleg van het buurtpad nr. 64 ligt gedeeltelijk op het Domein Steenvelt. Het baanbed van dit buurtpad is nog altijd een openbare erfdienstbaarheid op privégrond binnen het Domein Steenvelt.

Het buurtpad nr. 64 heeft een dolomietverharding tot aan zijn splitsing met het buurtpad nr. 121. Vanaf de splitsing tot aan de Steenveltrotonde is het buurtpad nr. 64 een gedeeltelijk zichtbare aardeweg

Foto 7: Buurtpad nr. 64 ter hoogte van het Domein Steenvelt

Foto 8: Buurtpad nr. 64 ter hoogte van de vzw "Les Jeunes Jardiniers"

3 VERANTWOORDING EN BESCHRIJVING VAN HET PROJECT, ZIJN DOELSTELLINGEN EN ZIJN UITVOERINGSPLANNING

3.1 Verantwoording van het project

Sinds een aantal jaar zet de Gemeente Ukkel zich in om de verschillende beken die het gemeentelijk grondgebied doorkruisen weer open te leggen en het blauwe netwerk te herstellen overeenkomstig de gewestelijke doelstellingen van het Waterbeheerplan 2022-2027 en de gemeentelijke doelstellingen van het Natuurplan en van het Klimaatactieprogramma.

Daarnaast voert de Gemeenten projecten uit ter bestrijding van overstromingen in de verschillende valleien. De Linkebeekvallei, met name de gebieden in Ukkel waardoor de waterloop niet meer stroomt, is onderhevig aan overstromingen zoals dat het geval is in de Beersellaan tegenover de Steenveltstraat of nog in de Drogenbossesteenweg.

Een van de projecten beoogt het herstel van de historische verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek tussen de Korte Linkebeekstraat en de Keyenbempt, door de waterloop waar mogelijk weer open te leggen.

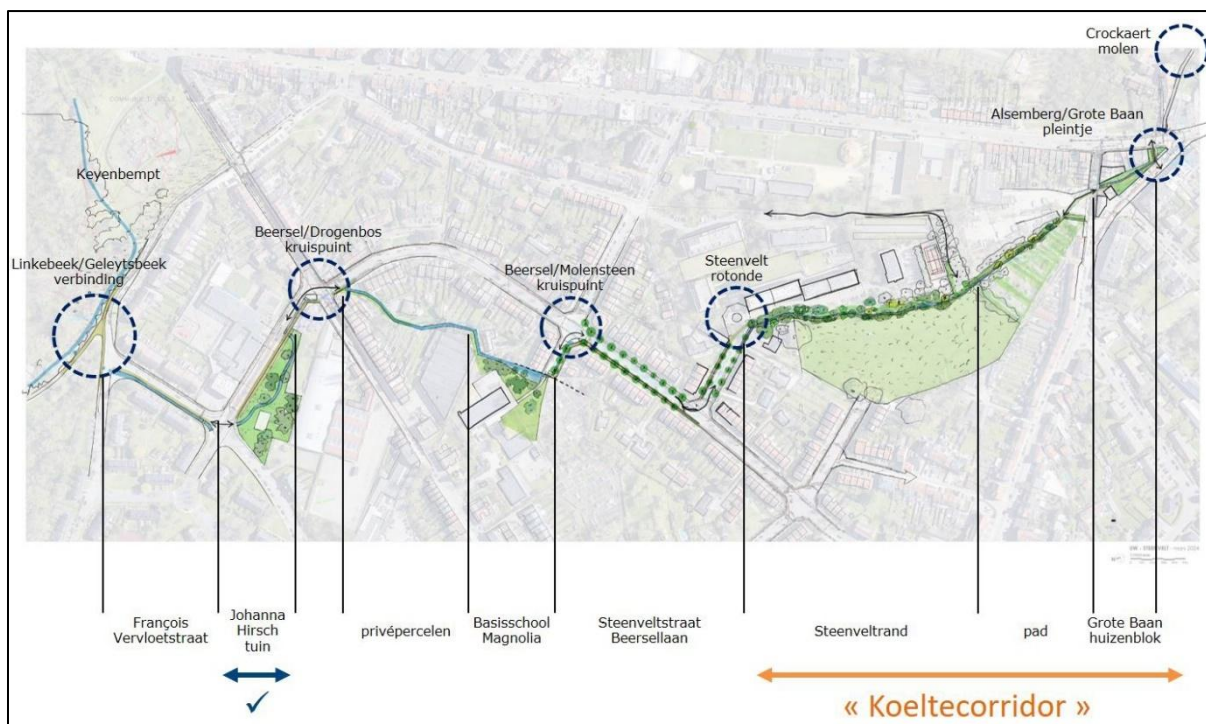
In 2011 voerde het studiebureau GEI in opdracht van Leefmilieu Brussel een haalbaarheidsstudie uit met een voorontwerp voor het herstel van de verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek in de Keyenbempt. In 2018 werd deze studie aan de Gemeente voorgelegd. In 2020 zette Leefmilieu Brussel het dossier on hold.

De Gemeente heeft dit project willen heropstarten en kreeg in dit kader een subsidie toegekend van Leefmilieu Brussel (subsidie klimaatactie 2023) voor de heraanleg van het vak van deze waterloop tussen de Korte Linkebeekstraat en de Steenveltrotonde en voor de heraanleg van een buurtpad langs de waterloop om zo een echte koeltecridor te creëren.

Merk ook op dat de Gemeente Ukkel in het kader van het Klimaatactieprogramma opdracht gaf voor de uitvoering van een diagnose naar de kwetsbaarheden van het grondgebied. Uit deze diagnose blijkt dat het projectgebied aanzienlijke kwetsbaarheden vertoont inzake de blootstelling aan en de gevoeligheid voor klimaatverandering, met een gemiddeld (dus lager) aanpassingsvermogen. Deze diagnose werd aangevuld met het plan voor de uitvoering van koelte-eilanden op het gemeentelijk grondgebied dat het projectgebied aanmerkt voor de mogelijke aanleg van een koelte-eiland.

De Gemeente voorziet dan ook om de waterloop fasegewijs te herstellen.

- **Vak tussen de Korte Linkebeekstraat en de Steenveltrotonde : prioritair vak dat het voorwerp is van deze stedenbouwkundige vergunningsaanvraag en van de subsidie van Leefmilieu Brussel.**
- Vak tussen de Steenveltrotonde en de Drogenbossesteenweg.
- Vak tussen de Drogenbossesteenweg en de Keyenbempt. Dit vak werd al gedeeltelijk aangelegd op de gemeentegrond ter hoogte van de Melkriekstraat en van de François Vervloetstraat (J. Hirsch-tuin).

Figuur 5: Algemeen project voor het weer openleggen van de Linkebeek.

3.2 Beschrijving van het project

De onderstaande beschrijving van het project is overgenomen uit de toelichtende nota die bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is gevoegd. § 4 neemt een meer gedetailleerde beschrijving op per milieuthema.

Het project voorziet in de aanleg van een 577 meter (str. m) lang waterloopvak tussen de Korte Linkebeekstraat en de Steenveltstraat. Over het gehele tracé van het vak wordt 330 str. m van de waterloop op verschillende plaatsen opengelegd: tussen de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan, vervolgens gedeeltelijk langs het buurtpad nr. 64 dat toegankelijk is vanaf de Grote Baan, en vanaf het verlengde van het buurtpad dat in het kader van het project word aangelegd tot aan de Steenveltrotonde.

Concreet bestaat het project uit de volgende vakken:

- *Een ondergronds vak in de huidige bedding van de Linkebeek tussen de Crockaertmolen (gelegen in de Linkebeekstraat 11) en de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt.*
- *Een vak in open goot in het niet-gekadaastreerd gebied tussen de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat tot aan nr. 6 van de Grote Baan.*
- *Een overwelfd vak onder de Grote Baan tot achter het perceel van nr. 7 van de Grote Baan in Drogenbos waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt en langs het buurtpad nr.64 loopt.*
- *Een overwelfd vak onder het buurtpad nr. 64 tot 40 m verderop waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt.*
- *Het laatste vak is in open bedding tot aan de Steenveltrotonde.*

3.3 Algemene doelstellingen

Het hoofddoel van het project bestaat uit het grotendeels weer openleggen van de Linkebeek, thans overwelfd, om in de context van klimaatadaptatie een koelte-corridor te creëren en de biodiversiteit te bevorderen

- Het groenblauwe netwerk opwaarderen door de Linkebeek open te leggen:
  - Het beleid voortzetten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de gemeente Ukkel voor het herstel van het blauwe netwerk;
  - Biodiversiteit bevorderen, met name van watergebieden, door de aanwezigheid van water;
  - Het vermogen verbeteren van de stedelijke koelte-eilanden via waterstroming en inheemse beplantingen op het overgrote deel van het projecttracé;
  - Overstromingen voorkomen in het stroomgebied, door hevige regenval beter te beheren en het regenwater te benutten.
  - Op termijn de Linkebeek opnieuw met de Geleypsbeek verbinden.
- De levenskwaliteit verbeteren
  - Het verkeer van alle weggebruikers coördineren, verbeteren en beveiligen;
  - De landschappelijke kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren;
  - De waterloop openleggen;
  - Het buurtpad nr. 64 heraanleggen om van het koelte-eiland te kunnen genieten.

3.4 Uitvoeringstermijn van het project

In dit stadium is de uitvoeringplanning van het project nog niet precies vastgesteld en zal vooral afhankelijk zijn van de afgifte van de stedenbouwkundige vergunning.

Het begin van de bouwplaats is gepland in de eerstvolgende maanden na de afgifte van de vergunning of in de loop van 2026.

4 EFFECTENANALYSE VAN HET PROJECT PER GEBIED

4.1 Stedenbouw en landschap

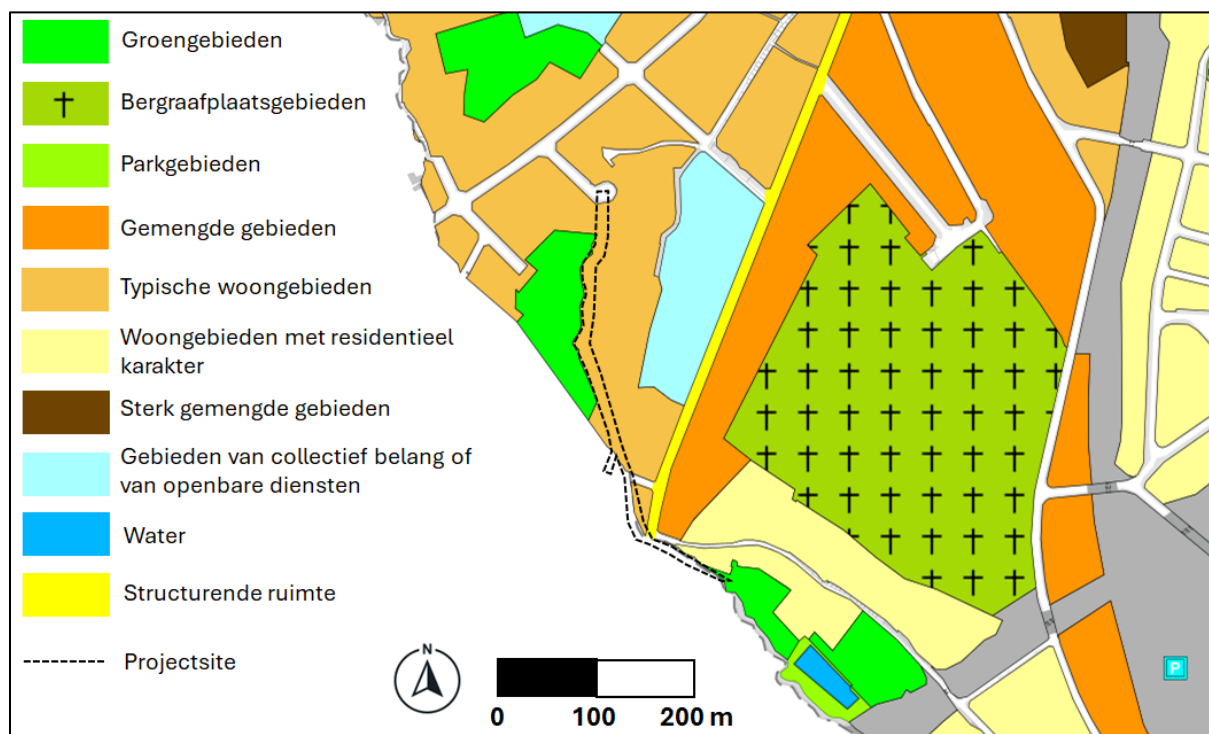
Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.1.1 Rechtstoestand

4.1.1.1 Gewestelijk bestemmingsplan (GBP)

In het GBP is het project grotendeels gelegen in een typisch woongebied. Ter hoogte van de Crockaertmolen ligt een klein deel in een groengebied. Een aantal vakken zijn niet in het GBP opgenomen, met name het vak van de waterloop tussen de Crockaertmolen en de Alsebergsesteenweg en tussen de Alsebergsesteenweg en de Grote Baan, ter hoogte van de ingang van de site van de vzw "Les Jeunes Jardiniers".

Merk ook op dat het project tussen de Grote Baan en de Steenveltstraat langs een groengebied loopt. De delen van het project die grenzen aan of gelegen zijn in Vlaanderen liggen volgens het gewestplan (Ruimtelijke uitvoeringsplannen – RUP) in een woongebied.

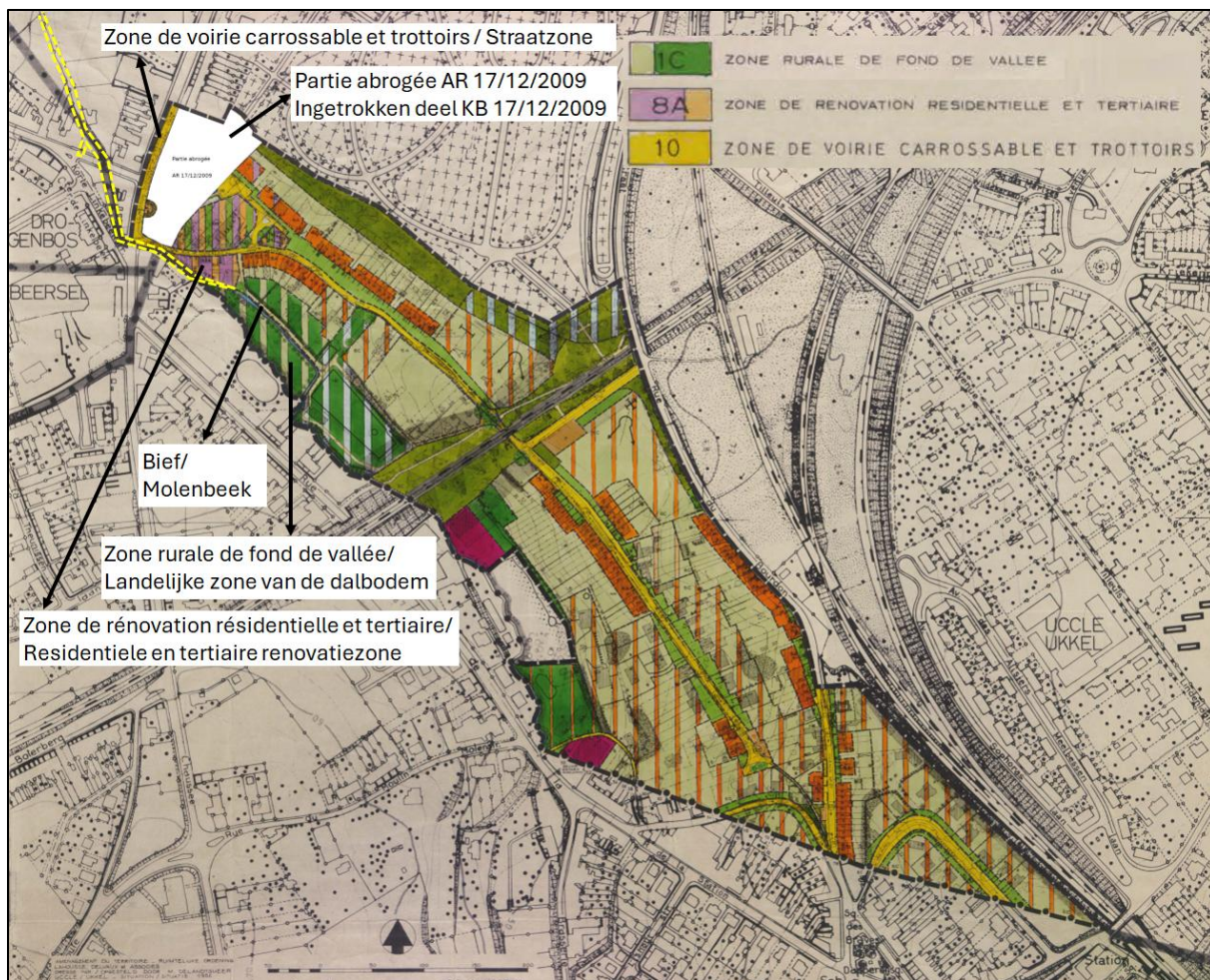

Figuur 6: Plaats en grondinneming van het project in verhouding tot het GBP (Bron: BruGIS)

4.1.1.2 Bijzonder bestemmingsplan (BBP)

Het zuidelijk deel van het project wordt gedeeltelijk gedekt door het BBP nr. 46bis "Wijk Put van Kalevoet - Moensberg" gewijzigd bij besluit van 17 oktober 1996.

Het project is gelegen binnen de landelijke zone van de dalbodem ter hoogte van het molenkanaal. Op de rechteroever neemt het BBP het gebied op in residentiële en tertiaire renovatiezone.

Figuur 7: Bestemmingsplan van het BBP nr. 46bis (aantekeningen: Agora)

De voorschriften van het BBP betreffende de landelijke zone van de dalbodem:

"a. Deze zone is bestemd als regulator tussen de groenvoorzieningen en de geurbaniseerde ruimten. Zij vervulde door haar landelijk aspect de aangrenzende renovatiezone van de Molen. **De waterloop zal worden gerenoveerd en verder onderhouden worden.** Het karakter van maaibeide is te behouden en kleinveefokkerij kan er getolereerd worden. Deze zone heeft een culturele en opvoedende functie.

b. De toegang wordt er beschermd door afsluitingen.

c. Er wordt aangenomen dat 1/5 van de oppervlakte der eigendommen door tuinbouw wordt ingenomen. Worden alleen toegelaten de bestaande houtachtigen en deze die voorzien worden door het plan (knotwilgen, groene heggen).

d. Het is verboden het reliëf alsook de bodemgesteldheid aanzienlijk aan te tasten door grondopgraving, ophoging of drainage.

e. Alleen het bouwen van blokhutten voor het tuingereedschap en kleinfokkerij zal worden toegelaten. Elke beschutting zal op meer dan 10 m van elke woonzone ingeplant worden en op minimum 2 m van de grens van de zone. De oppervlakte ervan zal nooit groter zijn dan 6m² per eigendom. De dakbedekking met 2 hellingen van groen asbestcement en de hoogte tot aan de nok zal de 2,50 m niet overschrijden".

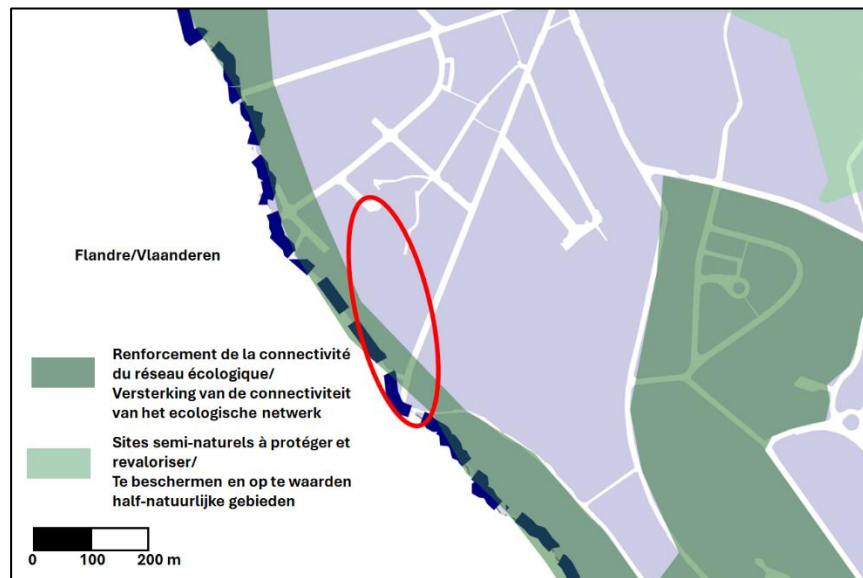

4.1.1.3 Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling (GPDO)

Het Gewestelijk plan voor duurzame ontwikkeling (GPDO) werd aangenomen door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en is van kracht sinds 20 november 2018.

Het projectgebied is met name opgenomen in het GPDO op niveau van:

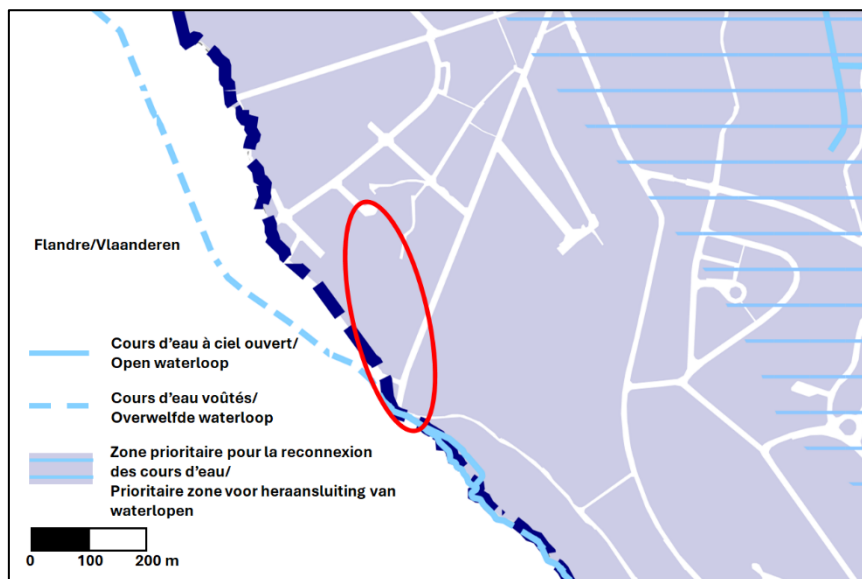
- kaart 12 - Bescherming van de biodiversiteit - waar het grensgebied met Vlaanderen opgenomen is in een gebied "Versterking van de connectiviteit van het ecologisch netwerk"

Figuur 9: GPDO - Uittreksel kaart 12 - Bescherming van de biodiversiteit (Bron: BruGIS)

- Kaart 13 - Blauw netwerk - waar het molenkanaal van de Crockaertmolen en de Linkebeek opgenomen zijn als open waterlopen. Daarentegen is de overwelving van de waterloop onder de Grote Baan opgenomen als overwelfde waterloop.

Merk op dat het gebied niet opgenomen is in de prioritaire zone voor de heraansluiting van waterlopen.

Figuur 10: GPDO - Uittreksel kaart 13 - Blauw netwerk (Bron: BruGIS)

4.1.1.4 Stedenbouwkundige verordening

De Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV) is niet van toepassing op de heraanlegprojecten van waterlopen.

De Algemene Bouwverordening van de Gemeente Ukkel daarentegen is *niet langer van toepassing*.

De Gemeente Ukkel beschikt over een Gemeentelijke stedenbouwkundige verordening (GemSV) betreffende het waterbeheer, die de gemeenteraad goedkeurde op 25 februari 2016 en die sinds 28 november 2016 van kracht is. Deze verordening beoogt een aantal algemene en specifieke doelstellingen die worden behandeld in § 4.1.3.1.4.

4.1.1.5 Natuurplan Ukkel (NPU)

Het Natuurplan Ukkel werd op 25 februari 2016 door de gemeenteraad goedgekeurd.

Het opstellen van een Natuurplan voor Ukkel (NPU) is *een van de doelstellingen* - doelstelling J1, actie 67 - *van de lokale Agenda 21 van de Gemeente*. Deze Agenda bepaalt de doelstellingen en de acties die moeten worden ondernomen om te *evolueren naar een duurzamere ontwikkeling van het gemeentelijk grondgebied*.

Het NPU heeft tot doel de prioritaire doelstellingen en acties te bepalen om de instandhouding van de biodiversiteit (flora en fauna) in de gemeente te waarborgen. Het neemt grotendeels de concepten over van de groenblauwe netwerken

- Specifieke doelstelling 2.5 *"Het water zijn plaats teruggeven in de stedelijke omgeving en in de groengebieden door de aanleg van gemeentelijke voorzieningen"*.

In het kader van deze doelstelling wijst het NPU erop dat *"deze projecten gericht zijn op het herstel van de vrije stroming van de waterloop, op het afschaffen van de lozing van afvalwater, op het bufferen, opslaan en herinfiltreren van het water en op het versterken van de biologische diversiteit. Voor de Geleytsbeek en de Verrewinkelbeek is de landschapsbenadering eveneens van belang"*.

- Specifieke doelstelling 2.8 *"Het wettelijk kader doen evolueren voor een beter beheer van de beken (bepaling van de verantwoordelijkheden)"*.

"De status van de Verrewinkelbeek is complexer: een Brusselse gewestelijke beheerder voor het stroomopwaartse vak de provincie Vlaams-Brabant voor het stroomafwaartse vak voor de beschermde delen en oeverbeheerders voor de niet-beschermde delen."

Het recente principebesluit van de Minister van Leefmilieu om positief tegemoet te komen aan het verzoek voor de bescherming van de momenteel niet-beschermde bovenloop gaat in de goede richting, maar moet nu concreet vorm krijgen door passende wettelijke maatregelen. Deze maatregel is spoedeisend om de onderhoudsverantwoordelijkheden te bepalen en de overstromingsrisico's te beperken. De Gemeente zal haar haalbaarheidsstudie (in uitvoering) voortzetten voor de vergroening van het thans verharde vak met de hoop op een concrete invulling door het Gewest".

- Specifieke doelstelling 2.11 *"De verschillende geïdentificeerde projecten uitvoeren en de nodige maatregelen nemen voor een duurzaam beheer van de Verrewinkelbeek"*.

"Het project voor de vergroening van het betonnen vak van de waterloop moet worden voortgezet en concreet worden uitgevoerd. Onderhandelingen over de financiering en de verantwoordelijkheden voor de uitvoering van het project maken deel uit van de oplossing. De twee fasen moeten tegelijkertijd worden aangepakt, maar de prijsopgave zal een invloed hebben op de te vinden institutionele oplossing".

Merk op dat op 7 augustus 2024 een stedenbouwkundige vergunning werd afgegeven voor de heraanleg van de oevers van de Verrewinkelbeek (of Linkebeek), die over een vak van ca. 370 m langs de Perckestraat loopt. Dit project beoogt hoofdzakelijk om dit vak van de waterloopbedding zijn landelijke karakter terug te geven en een geschikte biotoop te bieden voor de biodiversiteit. Bij de opstelling van dit effectenrapport is de bouwplaats nog in uitvoering.

Overigens werd het project afgerond voor de heraanleg van de voormalige gemeentelijke visvijver.

In zijn diagnose wijst het NPU ook op de reputatie van Ukkel wat haar buurtpaden betreft. Het NPU verduidelijkt: *Sommige zijn maar enkele tientallen centimeters breed, lopen tussen woningen door en zijn volledig verhard. Andere daarentegen zijn breder en comfortabeler en zijn bedekt met semidoorlatende materialen zoals dolomiet of grind. Soms zijn er taluds of bermen. Het verbreden of de betonverharding van deze oude paden moet worden vermeden, want hun taluds zijn vaak rijk aan fauna en flora en fungeren als "groenen corridor" en verbindingsweg. Bij het renoveren van deze paden moet ervoor worden gezorgd hun biodiversiteit in stand te houden, door elke onnodige en zelfs schadelijke beton- of ondoorlatende verhardingen te vermijden.*

Het project van Leefmilieu Brussel (studie in uitvoering) voor het herstel van de historische verbinding tussen de Geleypsbeek en de Linkebeek wordt zonder verdere details in het NPU vermeld.

4.1.2 Voorzienbare toekomstige toestand

Op het kadastraal perceel 346G3 wenst het OCMW van de Stad Brussel, eigenaar van het terrein, een tuinbouwzone aan te leggen. Daartoe werden in de herfst 2023 twee broeikassen geïnstalleerd.

We hebben geen weet van andere belangrijke projecten in de omgeving van dit project.

4.1.3 Geplande toestand

4.1.3.1 **Overeenstemming van het project met de geldende plannen.**

4.1.3.1.1 Overeenstemming met de bepalingen van het GBP

Het project voldoet aan de voorschriften van het GBP.

Met betrekking tot het woongebied met residentieel karakter, voldoet het project aan de volgende artikelen:

0.2. *De aanleg van groene ruimten is zonder beperking toegelaten in alle gebieden, namelijk om bij te dragen tot de verwezenlijking van het groene netwerk.*

→ Dit artikel is dus ook van toepassing op het woongebied met residentieel karakter waar het projectgebied grotendeels gelegen is.

0.4. (...) *Zijn niettemin toegelaten:: (...) De aanleg en het beheer van wateroppervlakken, beken, rivieren en waterlopen bevorderen de inheemse en/of wilde flora en fauna.*

Voor het deel dat ter hoogte van de Crockaertmolen in een groengebied gelegen, voldoet het project eveneens aan het GBP dat voor de groengebieden als volgt bepaalt:

"Die gebieden zijn bestemd voor het behoud en het herstel van het natuurlijk milieu.

Ze zijn in hoofdzaak bestemd voor vegetatie en wateroppervlakken die de hoofdbestanddelen van het landschap vormen. Ze worden onderhouden of ingericht om de wetenschappelijke of esthetische waarde ervan te vrijwaren of om de sociale of opvoedkundige functie ervan te vervullen.

Mogen enkel worden toegelaten, de handelingen en werken die volstrekt noodzakelijk zijn voor de bestemming van die gebieden of die de sociale functie ervan rechtstreeks aanvullen zonder dat de eenheid of de wetenschappelijke, opvoedkundige of esthetische waarde van dat gebied in het gedrang kan worden gebracht".

4.1.3.1.2 Overeenstemming met de bepalingen van het BBP nr. 46bis

Voor de watertoevoer van de voormalige bedding van de Linkebeek, zal ter hoogte van de aftakking van het molenkanaal van de Crockaertmolen een wateronttrekking worden uitgevoerd via een leiding die naar de huidige bedding van de Linkebeek zal lopen. Deze werkzaamheden ter hoogte van het molenkanaal zijn niet in strijd met de voorschriften van het BBP 46bis dat bepaalt dat: *"De waterloop zal worden gerenoveerd en verder onderhouden worden".*

4.1.3.1.3 Overeenstemming met de bepalingen van het BBP nr. 13

Het BBP nr. 13 werd in 1959 bekendgemaakt en lijkt in bepaalde opzichten achterhaald. Het BBP voorzag namelijk de aanleg van verschillende wegen, met name de Zandbeekstraat en de Driekoningenstraat, die niet werden uitgevoerd. De Steenveltstraat waar de opengelegde waterloop, in afwachting van een latere fase, op het rioolnet zal worden aangesloten, bevond zich nog in de ontwerpfase.

Hoewel de bedding van de Linkebeek op het bestemmingsplan aangemerkt staat als af te schaffen, lijkt deze afschaffing niet langer relevant, rekening houdend met de doelstellingen van het Natuurplan Ukkel om het hydrografische netwerk weer open te leggen.

De letterlijke voorschriften van de gebieden die de waterloopbedding doorkruist, houden geen rekening met een mogelijke openlegging van de waterloop. We wijzen er ook op dat het buurtpad nr. 64 langs de bedding van de Linkebeek loopt.

4.1.3.1.4 Overeenstemming met de bepalingen van de GemSV Water

Dit project voor de heraanleg van de oevers voldoet aan de doelstellingen van de Gemeentelijke Stedenbouwkundige Verordening, met name aan de volgende doelstellingen:

Artikel 1, §1. *De algemene doelstellingen van deze verordening zijn als volgt:*

- *Strijd tegen overstromingen door te vermijden het regenwater in het openbaar rioolnet te lozen of, indien dat onmogelijk is, door met uitstel te lozen;*
- *Het blauw netwerk herstellen door de kwaliteit en de staat van de waterlopen te verbeteren;*
- *De kwaliteit en de diversiteit van het landschap verbeteren en de biodiversiteit ondersteunen door de aanleg en door specifieke inrichtingen.*

Artikel 1, §2a. *De specifieke doelstellingen van deze verordening betreffende oppervlaktewater zijn:*

- (...)
- *Het hydrografisch netwerk herstellen (bedding van de beken, bronnen, moerassen, vijvers, ...);*
- (...)
- *Een ondersteuning opzetten voor de biodiversiteit, met een stabiele en duurzame capaciteit tot zelfreiniging en evapotranspiratie;*
- *De infiltratie van regenwater aanmoedigen na dispersie in de onmiddellijke omgeving over een niet ondoorlatende bodem;*
- *De afvoer van regenwater vertragen.*

4.1.3.1.5 Overeenstemming met het GPDO

Het weer openleggen van de Linkebeek zal de ontwikkeling bevorderen van een moerasvegetatie en zodoende bijdragen tot de versterking van de connectiviteit van het ecologisch netwerk. Het tracé van het heraangelegde buurtpad moet erop gericht zijn het bomenerfgoed en de bestaande vegetatie zoveel mogelijk in stand te houden. Overigens zullen in het kader van het project nieuwe beplantingen worden uitgevoerd. (meer hierover in § 4.11.2.3).

Het project is niet in strijd met de doelstellingen van GPDO.

4.1.3.2 **Overeenstemming van het project met het Natuurplan Ukkel**

Het openleggen van de Linkebeek voldoet aan de specifieke doelstelling 2.5 "Het water zijn plaats teruggeven in de stedelijke omgeving en in de groengebieden door de aanleg van gemeentelijke voorzieningen".

Overigens voldoet het project aan de specifieke doelstelling 2.11 "*De verschillende geïdentificeerde projecten uitvoeren en de nodige maatregelen nemen voor een duurzaam beheer van de Verrewinkelbeek*". De belangrijkste projecten die het NPU identificeerde, werden al uitgevoerd of zijn in uitvoering (vergroenen van de oevers van de Verrewinkelbeek en de heraanleg van de voormalige visvijver). Dit project wordt zonder verdere details eveneens in het NPU vermeld. Het vormt een logische voortzetting van de al uitgevoerde projecten met het oog op een duurzaam beheer van de waterloop.

Het NPU moedigt eveneens de renovatie aan van de buurtpaden die fungeren als "groene corridor" en verbindingsweg. De aanleg van het buurtpad nr. 64 moet erop gericht zijn het bomenerfgoed en de bestaande vegetatie zoveel mogelijk in stand te houden. Op sommige moeilijker plaatsen zullen houten vlonders worden gebruikt waar het pad de waterloop kruist, waardoor ingrepen in de bodem en de vegetatie tot een minimum kunnen worden beperkt.

4.1.3.3 Landschap

De herverbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek ter hoogte van de Keyenbempt zal bijdragen tot het herstel van deze waterloop in het landschap. Zo zal de waterloop worden geherwaardeerd en opnieuw in het natuurlijk erfgoed van de Gemeente en van het Gewest worden geïntegreerd. Overigens zal dit herstel bijdragen tot een verbetering van de leefomgeving en deze natuurlijke bron tegelijkertijd meer zichtbaarheid verlenen.

Conclusie

Op het Gewestelijk bestemmingsplan (GBP) is het project gelegen in een groengebied en in een woongebied. Het openleggen van de waterloop en de heraanleg van het buurtpad nr. 64 voldoen aan de voorschriften van het GBP

Overigens voldoet het project aan de doelstellingen van de Gemeentelijke stedenbouwkundige verordening (GemSV) betreffende het waterbeheer en aan de doelstellingen van het Natuurplan Ukkel.

Op landschappelijk niveau zal het project bijdragen tot de herintegratie van de waterloop in het natuurlijk erfgoed en tot een betere leefomgeving.

4.2 Erfgoed

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied voor de beoordeling van de effecten op het erfgoed bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.2.1 Bestaande toestand

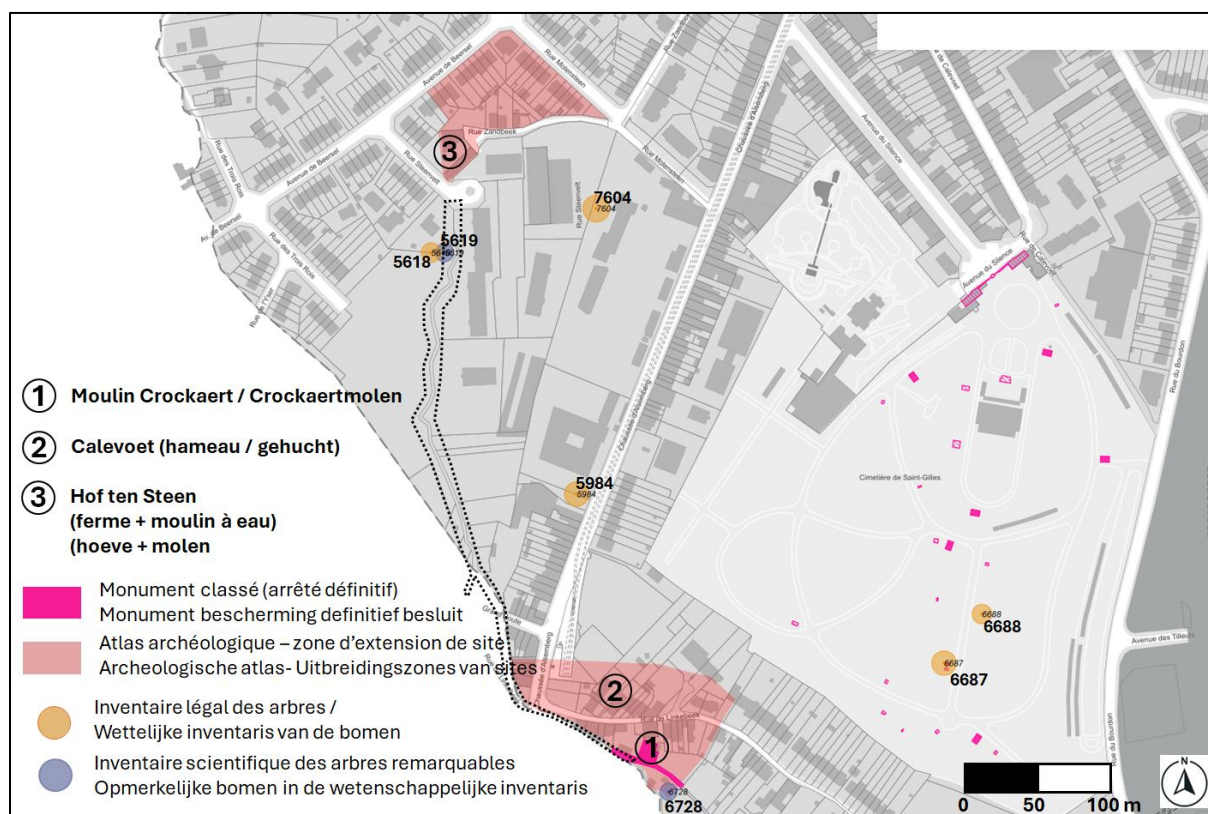
Wat het bouwkundig erfgoed betreft, bevindt de Crockaertmolen (1), beschermd document bij koninklijk besluit van 08.08.1988, binnen het projectgebied. Deze molen wordt voornamelijk gevoed door de Linkebeek via een toevoerkanaal. Dit toevoerkanaal wordt ook gevoed via een stroomopwaartse overlaat ter hoogte van de voormalige visvijver wanneer die wordt leeggepompt.

Wat het natuurlijk erfgoed betreft, bevinden zich in de wijk verschillende bomen die in de wettelijke of wetenschappelijke inventaris opgenomen zijn. Twee bomen in het bijzonder bevinden zich dicht bij het projectgebied. Het gaat om de volgende bomen:

- Boom nr. 5618, gewone haagbeuk in de Steenveltstraat nr. 18.
- Boom nr. 5619, gewone haagbeuk in de Steenveltstraat nr. 18.

Voorts zijn er ook twee uitbreidingsgebieden van archeologische sites:

- Het gehucht Kalevoet (2) op de kruising van de Linkebeekstraat en de Alsebergsesteenweg.
- De hoeve en de watermolen van het Hof ter Steen gelegen ten noorden van de Steenveltrotonde op de hoek van de Molensteenstraat en de Beersellaan.

Figuur 11: Beschermd erfgoedelementen (Bron: BruGIS, aantekeningen: Agora)

4.2.2 Geplande toestand

Om de Linkebeek in haar voormalige bedding weer open te leggen, zal ter hoogte van het bestaande molenkanaal van de Crockaertmolen een wateronttrekking van de Linkebeek worden uitgevoerd. Verschillende opties werden onderzocht: Uiteindelijk werd gekozen voor de optie die de minste impact heeft op het molenkanaal en het molenmechanisme.

Een meer gedetailleerde studie van de Crockaertmolen werd uitgevoerd aangezien het een beschermd goed betreft.

Het project zal geen enkele directe impact hebben op de bomen die zich in de omgeving van het project bevinden en die in de wettelijke of wetenschappelijke inventaris opgenomen zijn.

Conclusie

De wateronttrekking ter hoogte van de Crockaertmolen werd bestudeerd om zo weinig mogelijk impact te hebben op het molenkanaal en het molenmechanisme.

Het project zal geen enkele directe impact hebben op de bomen die zich in de omgeving van het project bevinden en die in de wettelijke of wetenschappelijke inventaris opgenomen zijn.

4.3 **Sociaal-economische aspecten**

Het geografische studiegebied bestaat uit het projectgebied en de wijk "Kalevoet - Moensberg"¹ waarin het project gelegen is, en voor bepaalde aspecten ook de gemeente.

4.3.1 **Bestaande toestand**

De wijk "Kalevoet - Moensberg" wordt gekenmerkt door:

- een lage bevolkingsdichtheid (5.770 inw./km², gewestelijk gemiddelde: 7.694);
- een relatief oudere bevolking (gemiddelde leeftijd van 40-45 jaar, t.o.v. het gewestelijk gemiddelde van 37,9 jaar);
- een mediaan belastbaar inkomen dat iets lager ligt dan het gewestelijk gemiddelde (€ 24.168 t.o.v. € 21.870);
- een groter aandeel sociale woningen dan het gewestelijk gemiddelde (13,37 voor 100 huishoudens, t.o.v. het gewestelijk gemiddelde van 7 voor 100 huishoudens);
- een lager werkloosheidscijfer (8,72% van de werkzoekenden in de leeftijdscategorie 18-64 jaar, t.o.v. het gewestelijk gemiddelde van 11,29%).

De vergroeningsgraad bedraagt 51,9%, wat vergelijkbaar is met het gewestelijk gemiddelde van 50,5%.

Naast de woonfunctie telt de wijk ook handels- en horecazaken. Op de Alsebergsesteenweg bevindt zich een school, de kleuterafdeling van het Lycée français Jean Monnet.

De vzw "Les Jeunes Jardiniers" ligt op de hoek van de Grote Baan en de Alsebergsesteenweg.

Voorts ligt ten westen van het projectgebied een terrein dat de eigendom is van het OCMW van de Stad Brussel dat er een tuinbouwzone wil ontwikkelen. Daartoe werden al twee broeikassen geïnstalleerd.

4.3.2 **Geplande toestand**

Afgezien van de kosten voor de aanleg en het onderhoud van de nieuwe ruimten die ten laste zijn van de Gemeente, zal dit project geen impact hebben op de economie.

De uitvoering van het project werken zal de toegankelijkheid tot de site van de vzw "Les Jeunes Jardiniers" tijdelijk hinderen (zie hoofdstuk § 5 "Bouwplaats").

Vanuit sociaal oogpunt zal het openleggen van de Linkebeek in de openbare ruimte zorgen voor een betere leefomgeving, door de biodiversiteit te bevorderen en door het koelte-eilandeffect te versterken. De heraanleg van het buurtpad nr. 64 zal zorgen voor een aangenamere verbinding tussen de residentiële zone rond de Steenveltstraat en de Alsebergsesteenweg en met name hun handelszaken.

De nieuwe ruimtelijke ordening met de opengelegde waterloop en het buurtpad dat erlangs loopt, zal een zekere mate van sociaal toezicht toelaten, wat met name sluikstorten in de zone zal voorkomen.

¹ Zoals geïnventariseerd in de "Wijkmonitoring van het BISA (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse).

Conclusie

Afgezien van de kosten voor de aanleg en het onderhoud van de nieuwe ruimten, zal dit project geen impact hebben op de economie.

Vanuit sociaal oogpunt zal het project bijdragen tot een betere leefomgeving, door met name een aangenamere verbinding ter hoogte van het heraangelegde buurtpad nr. 64. De nieuwe ruimtelijke ordening zal een sociaal toezicht mogelijk maken.

4.4 **Mobiliteit**

Het in aanmerking genomen studiegebied voor de mobiliteit bestaat uit de wegen waardoor het project loopt.

4.4.1 **Bestaande toestand**

4.4.1.1 **Wegennet**

Het projectgebied loopt langs of door een aantal verkeersassen.

De Linkebeekstraat in Ukkel is een eenrichtingsweg met een kasseiverharding. Ze is aan weerszijden omzoomd door een trottoir die op plaatsen smal is of zelfs ontbreekt.

De straat loopt langs de Linkebeek aan haar uitweg op de Alsebergsesteenweg en verbindt de Moensbergwijk met de Alsebergsesteenweg.

De Alsebergsesteenweg is een gewestweg die Brussel met Vlaanderen verbindt. Ter hoogte van de doorgang van de waterloop onder de steenweg, bestaat de rijweg uit twee rijstroken met een centrale markering op het wegdek waar onder meer bussen kunnen draaien. Aan de Brusselse kant is een parkeerzone gereserveerd voor de bussen van de MIVB.

De steenweg is aan weerszijden omzoomd door een trottoir uit betontegels. Er is ook een voetgangersoversteekplaats.

De Korte Linkebeekstraat in Drogenbos is een tweerichtingsweg. Ze loopt langs de waterloop ter hoogte van de kruising met de Alsebergsesteenweg. Op elke rijstrook is een fietssuggestiestrook op het wegdek aangebracht. De weg is aan weerszijden omzoomd door een trottoir uit betontegels van 22 x 11 cm. De Korte Linkebeekstraat komt uit op de Grote Baan.

De Grote Baan tussen de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat is een eenrichtingsweg. Ze is aan weerszijden omzoomd door een trottoir uit betontegels 20 x 20 cm op Ukkel en 22 x 11 cm op Drogenbos.

De Steenveltstraat is een cul de sac die eindigt in een rotonde. Ze bedient de gebouwen van het Domein Steenvelt. Het is een lokale tweerichtingsweg die aan weerszijden omzoomd is door een trottoir uit betontegels.

4.4.1.2 **Parkeren**

Parkeren in de Linkebeekstraat en de Steenveltstraat is niet gereguleerd.

De Alsebergsesteenweg is een groene zone waar parkeren dus betalend is van maandag t/m zaterdag van 09.00 uur tot 18.00, behoudens afwijking.

In Drogenbos geldt in de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan een parkeerbeperking. Behoudens afwijking is parkeren er beperkt tot maximaal 3 uur, tijdens de week van 08.00 uur tot 19.00 uur en op zaterdag van 08.00 uur tot 14.00 uur.

4.4.1.3 Openbaar vervoer

Het projectgebied wordt bediend door de volgende lijnen van het openbaar vervoer:

- MIVB-net:
  - o Buslijn 74: Van Haelen - Clémence Everard, Anderlecht;
  - o Tramlijn 18: Van Haelen - Albert.Merk op dat voor beide lijnen de halte Van Haelen de eindhalte is.
- De Lijn-net
  - o Buslijn R53: Anderlecht - Alsemberg - Halle - Leerbeek - Ninove;
  - o Buslijn 54: Anderlecht - Drogenbos - Beersel - Halle AZ.
- TEC-net:
  - o Buslijn 40: Ukkel Kalevoet - Alsemberg - Eigenbrakel.

4.4.1.4 Toegankelijkheid voor voetgangers en voor personen met beperkte mobiliteit (PBM)

De wegen die aan het projectgebied grenzen, zijn voorzien van trottoirs. die op plaatsen smal zijn, met name in de Linkebeekstraat in Ukkel. De verkeersomstandigheden voor PBM zijn er niet optimaal.

Het buurtpad nr. 64 wordt nog altijd gebruikt door de buurtbewoners en wandelaars, ondanks zijn omleiding naar het buurtpad nr. 121. Het buurtpad is een smalle aardeweg wat het verkeer voor PBM bemoeilijkt en voor rolstoelgebruikers zelfs onmogelijk maakt.

Merk ook op dat de wandelaars die het buurtpad nr. 64 gebruiken, momenteel via de toegangsweg van het Domein Steenvelt ter hoogte van de rotonde moeten gaan om het pad onder de bomen te bereiken.

4.4.1.5 Toegankelijkheid voor fietsers

Het buurtpad nr. 64 heeft geen verharding die geschikt is voor het fietsverkeer. Het pad is een smalle vaak modderige aardeweg die zich niet leent voor het fietsverkeer.

4.4.2 Geplande toestand

Het project zal geen gevolgen hebben voor de verkeers- en parkeeromstandigheden op de wegen die aan het projectgebied grenzen.

De heraanleg beoogt een officiële voetgangersverbinding te herstellen om een functionele en veilige continuïteit van de verplaatsingen te waarborgen. Zo zal het tracé tussen het woongebied rond de Steenveltstraat en dat van de Grote Baan en de Alsebergsesteenweg comfortabeler en zichtbaarder zijn.

Verwacht wordt dat de heraanleg van het pad zal leiden tot een toename van zijn gebruik, want het zal immers zichtbaarder, comfortabeler en beter begaanbaar worden voor de gebruikers. Deze verbetering zal bijdragen tot de versterking van de zachte mobiliteit in de wijk.

Met bredere paden zal het verkeer er gemakkelijker zijn voor personen met beperkte mobiliteit, hoewel de grindachtige verharding (puzzolaan) mogelijk niet ideaal is voor rolstoelgebruikers.

Het heraangelegde buurtpad is niet specifiek voor het fietsverkeer bestemd want de verharding uit puzzolaan leent zich niet voor alle fietstypes. Het fietsverkeer zal er echter getolereerd zijn.

Conclusie

Het project zal geen gevolgen hebben voor de verkeers- en parkeeromstandigheden op de aangrenzende wegen.

Het beoogt hoofdzakelijk een officiële voetgangersverbinding te herstellen om tussen de Steenveltstraat, de Grote Baan en de Alsebergsesteenweg een zichtbaar, comfortabel en veilig tracé te waarborgen.

Het buurtpad dat zichtbaarder en begaanbaarder wordt, zal meer worden gebruikt, wat zal bijdragen tot de versterking van de zachte mobiliteit in de wijk.

Voorts zal de heraanleg een betere toegankelijkheid bieden voor personen met beperkte mobiliteit, hoewel de verharding uit puzzolaan mogelijk niet ideaal is voor rolstoelgebruikers.

Ten slotte, ook al is de verharding niet specifiek voor fietsers bestemd, zal het fietsverkeer er toegelaten zijn.

4.5 Microklimaat

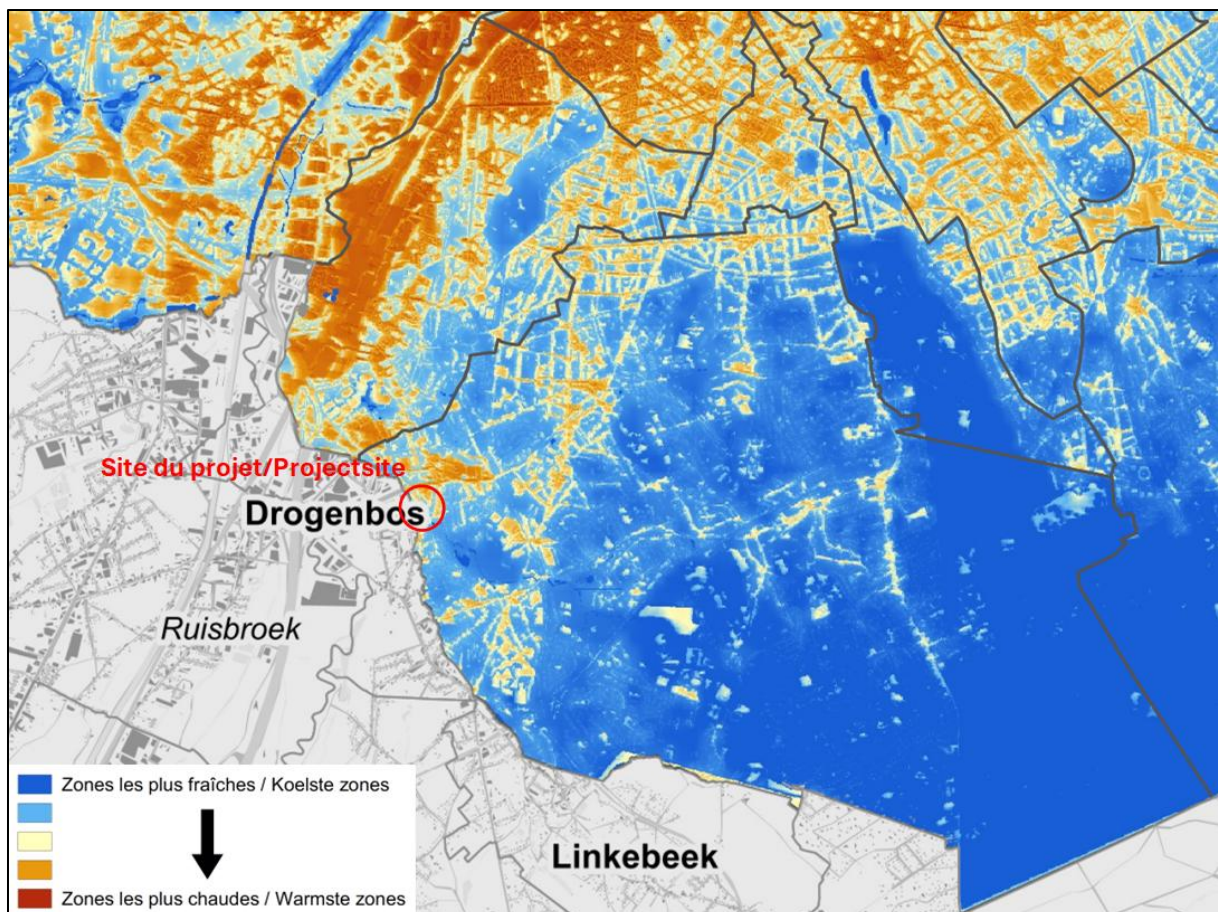
Het in aanmerking genomen studiegebied bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.5.1 Bestaande toestand

De open waterloop tussen de Crockaertmolen en zijn overwelling ter hoogte van de Korte Linkebeekstraat veroorzaken geen slagschaduw op de naburige percelen.

De vegetatie langs de voormalige bedding van de Linkebeek en het buurtpad nr. 64, veroorzaakt plaatselijk wel slagschaduw op de aangrenzende percelen, voornamelijk in de voormiddag voor de woningen nr. 7 t/m 17 van de Grote Baan in Drogenbos en in de namiddag voor de gebouwen van het Domein Steenvelt.

De waterloop, zijn voormalige bedding en zijn vegetatie dragen bij tot de instandhouding van frissere zones. De verstedelijkte gebieden dicht bij het projectgebied versterken het hitte-eilandeffect.

Figuur 12: Uittreksel van de kaart van de koelte-eilanden (Leefmilieu Brussel, VITO 2018)

4.5.2 Geplande toestand

In de voormalige bedding van de Linkebeek opnieuw water laten stromen zal via een waterstroming met regelmatig debiet zorgen voor de instandhouding van een frisse en vochtige omgeving en zal in de zomer bijdragen tot het koelte-eilandeffect van de wijk.

Het project beoogt het bomenerfgoed en de bestaande vegetatie zoveel mogelijk in stand te houden. Slechts vier bomen zullen worden gekapt omdat ze zich op het tracé van het buurtpad bevinden, en twee bomen zullen worden verplant (zie ook § 4.11 "Fauna en flora"). Drie ervan zijn dood of zijn aan het afsterven. Overigens zullen voor de aanleg van de open waterloop enkele spontaan gegroeide struiken moeten worden verwijderd.

Ter compensatie wordt een versterking voorzien van de vegetatie met de aanplanting van een nieuwe hoogstammige boom, alsook van bodembedekkers, vaste planten en struiken. De oever langs de waterloop zal met een grote verscheidenheid van waterplanten worden beplant om zodoende een watergebied te creëren met plantensoorten die aangepast zijn aan dit milieu. De oevers beslaan een oppervlakte van ca. 245 m².

De vegetatie zal bijdragen tot de bevordering van de lokale biodiversiteit en tot de bestrijding van het hitte-eilandeffect.

Het project zal geen significante wijziging teweegbrengen in termen van slagschaduw voor de buurtbewoners. Het beoogt immers het behoud van een dicht bomen- en struikendek wat bijdraagt tot de bestrijding van het hitte-eilandeffect.

Conclusie

In de voormalige bedding van de Linkebeek opnieuw water laten stromen, zal een frisse en vochtige omgeving bevorderen en zal in de zomer bijdragen tot het koelte-eilandeffect van de wijk. Het project beperkt de bomenkap tot vier bomen (waarvan drie dode of afstervende bomen) en voorziet ter compensatie nieuwe aanplantingen, met name waterplanten op de oevers (ca. 245 m²).

Deze voorzieningen zullen de lokale biodiversiteit bevorderen zonder een significante wijziging van de slagschaduwen en met instandhouding van een plantendek, wat bijdraagt tot de bestrijding van het hitte-eilandeffect.

4.6 Energie

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied.

4.6.1 Bestaande toestand

Wat installaties betreft die elektriciteit verbruiken stellen we alleen de aanwezigheid vast van verlichtingspalen die vanaf de Grote Baan langs het buurtpad nr. 64 tot aan de splitsing met het buurtpad nr. 121 met een regelmatige tussenafstand zijn geplaatst.

Foto 9: Bestaande verlichtingspaal langs het buurtpad nr. 64

4.6.2 Geplande toestand

In het kader van het project zullen de bestaande verlichtingspalen behouden blijven. Teneinde de nachtelijke fauna niet te verstoren, wordt niet voorzien om langs het heraangelegde buurtpad nieuwe verlichtingspalen te plaatsen.

Het project zal geen nieuwe energiebehoeften genereren en zal de bestaande infrastructuur of netten niet extra belasten.

Conclusie

Het project zal geen nieuwe energiebehoeften genereren en zal de bestaande infrastructuur of netten niet extra belasten.

De bestaande verlichtingspalen langs het buurtpad nr. 64 blijven behouden.

4.7 Luchtkwaliteit

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.7.1 Bestaande toestand

Binnen het projectgebied vinden geen activiteiten plaats die luchtverontreiniging of stankoverlast kunnen veroorzaken. Er is evenmin stilstaand water en dus geen risico op geurhinder.

Binnen het studiegebied werden geen risicoactiviteiten (die luchtverontreiniging kunnen veroorzaken) vastgesteld.

4.7.2 Geplande toestand

De geplande aanlegwerken zullen geen impact hebben op de luchtkwaliteit. Integendeel, de nieuwe omgevingen (openleggen van de waterloop, aanplantingen) zullen lokaal en in zekere mate de luchtkwaliteit verbeteren.

Het project zal geen bijzondere geurhinder voor de buurtbewoners veroorzaken.

Conclusie

De nieuwe omgevingen (openleggen van de waterloop, aanplantingen) zullen lokaal en in zekere mate de luchtkwaliteit verbeteren.

4.8 Geluidsomgeving

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.8.1 Bestaande toestand

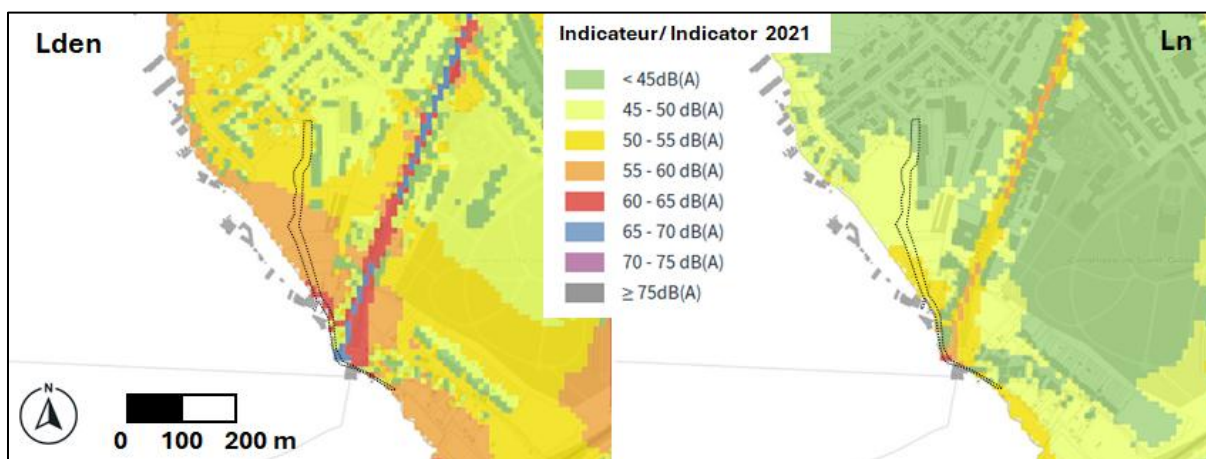
Het geluid ter hoogte van het projectgebied is voornamelijk afkomstig van het verkeer op de omliggende wegen.

Volgens de cartografie van de multiblootstellingsgeluidsniveaus van Leefmilieu Brussel, is het projectgebied overdag vrij luidruchtig (60–70 dB), vooral ter hoogte van het kruispunt van de Alsebergsesteenweg met de Korte Linkebeekstraat.

's Nachts is het er rustiger (45–60 dB), met name langs het buurtpad nr. 64.

Afgezien van het autoverkeer, kunnen de activiteiten van de vzw "Les Jeunes Jardiniers", het Lycée français Jean Monnet en de tennisbanen van het Domein Steenvelt een bron van geluidshinder zijn voor de buurt.

Andere mogelijke bronnen van geluidshinder zijn voornamelijk het gevolg van normale buurtactiviteiten.

Figuur 13: Geluidskaart van het multiblootstellingsniveau - globale indicator Lden en Ln

(Bron: Leefmilieu Brussel, 2021)

4.8.2 Geplande toestand

De geplande aanlegwerken zullen geen enkele impact hebben op de bestaande geluidsomgeving.

Conclusie

De geplande aanlegwerken zullen geen enkele impact hebben op de bestaande geluidsomgeving.

4.9 Bodem, ondergrond en grondwater

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied voor dit aspect bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

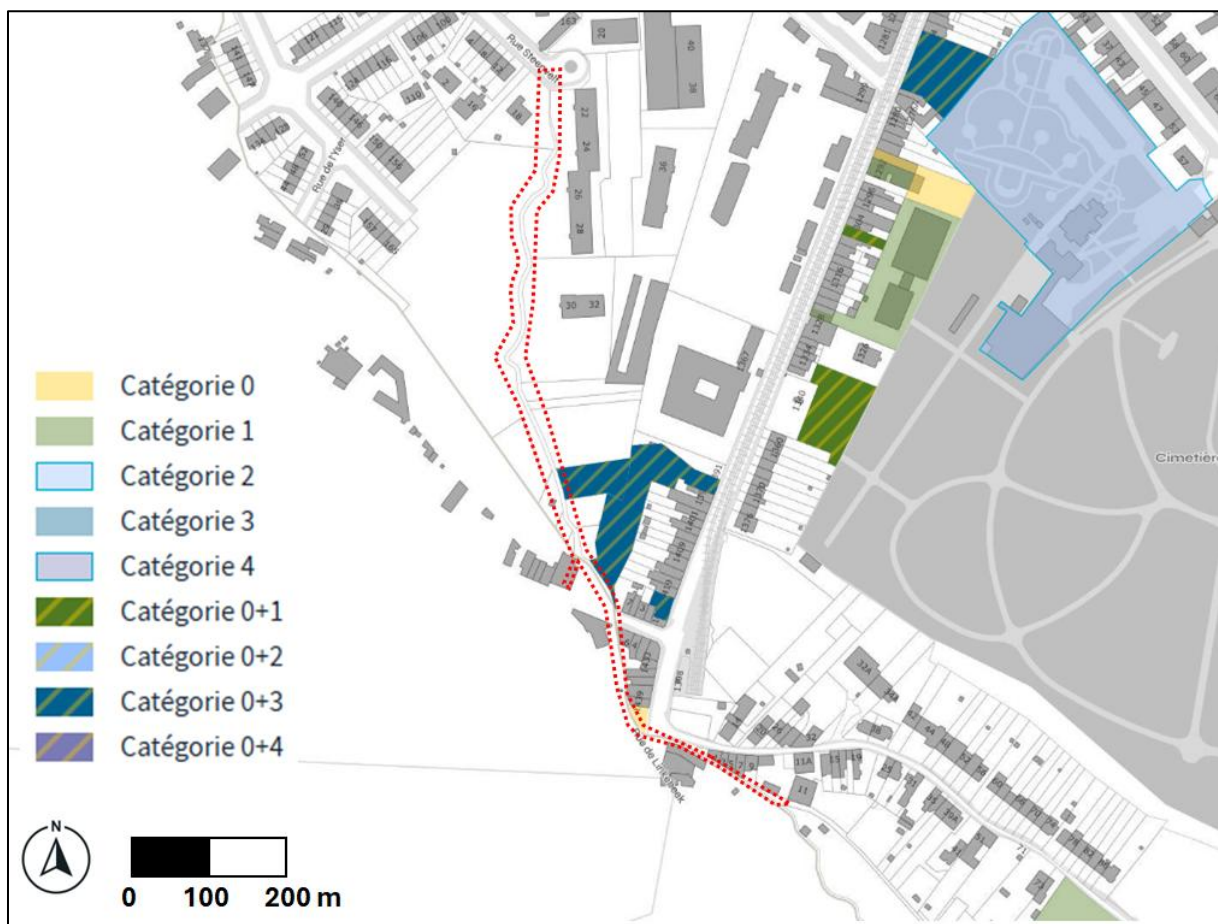
4.9.1 Bestaande toestand

4.9.1.1 Bodemtoestand en verontreinigingsrisico's

Het projectgebied is niet opgenomen in de inventaris van de bodemtoestand van Leefmilieu Brussel. Op de percelen van het projectgebied vinden geen risicoactiviteiten plaats die de bodem kunnen verontreinigen.

Merk op dat twee percelen in de nabijheid van het projectgebied in deze inventaris zijn opgenomen:

- de groene zone op de hoek van de Korte Linkebeekstraat en de Alsebergsesteenweg is opgenomen in categorie 0 (mogelijk verontreinigd perceel). De vermoedelijke verontreiniging houdt verband met een opslagplaats van brandbare vloeistoffen.
- De percelen van de vzw "Les Jeunes Jardiniers" zijn opgenomen in de categorie 0+3 (mogelijk verontreinigde percelen en verontreinigde percelen zonder risico). De verontreiniging houdt verband met werkplaatsen voor het onderhoud en de reparatie van auto's.

Figuur 14: Uittreksel van de inventaris van de bodemtoestand (Bron: Leefmilieu Brussel)

4.9.1.2 Ondoorlatendheid van de bodem

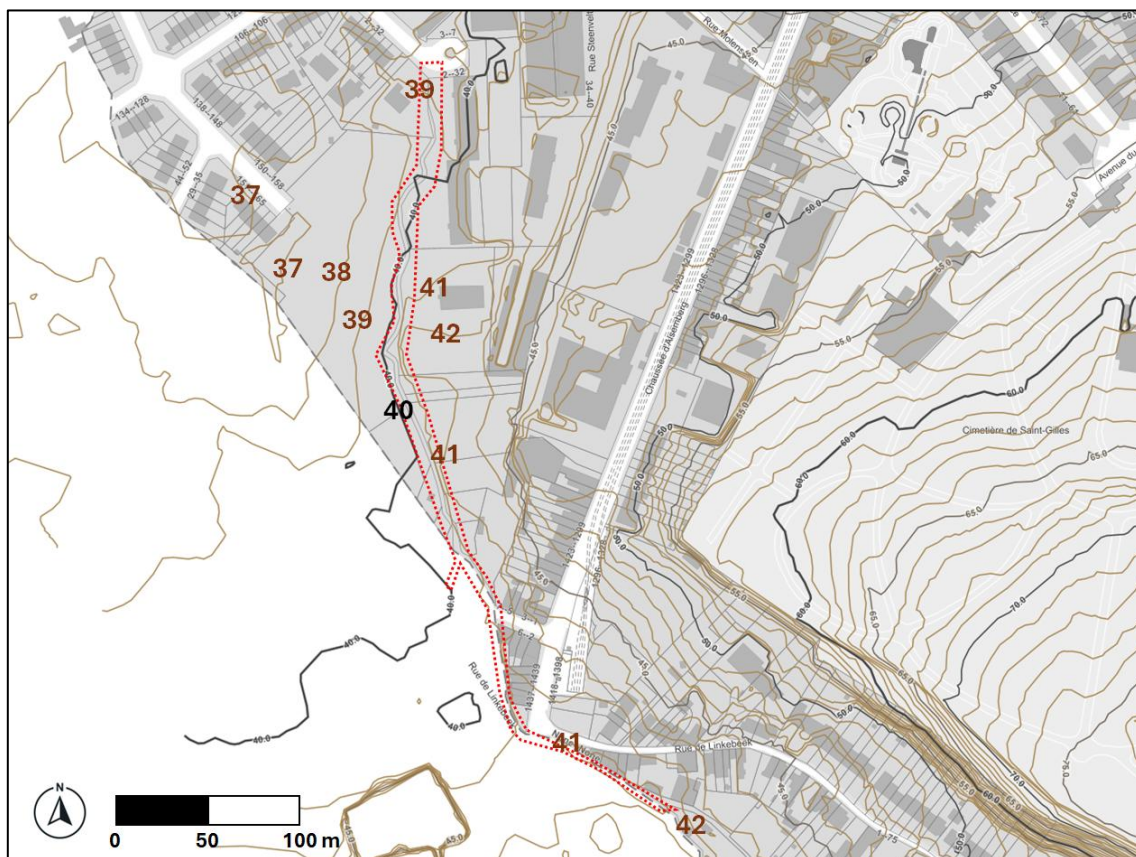
In de bestaande toestand strekt het projectgebied zich uit over ca. 2.475 m² waarvan thans:

- ca. 126 m² doorlatende oppervlakte (5,1% van de totale oppervlakte),
- 290 m² semi-doorlatende oppervlakte (bestaande weg met dolomietverharding, 11,7%)
- 2.058 m² volle grond (83,2%).

4.9.1.3 Reliëf

Het projectgebied bevindt zich op een hoogte tussen 42 m ter hoogte van de Crockaertmolen en 38 m ter hoogte van de Steenveltrotonde.

Merk op dat het maaiveld ter hoogte van de voormalige waterloopbedding hoger is dan het maaiveld van de huidige waterloopbedding vóór de inlaat van het water in de collector.

Figuur 15: Hoogtelijnen (Bron: BruGIS)

4.9.1.4 Grondwater

Het grondwaterpeil ligt aan of net onder het maaiveld op zeer geringe diepte. Tijdens infiltratietests uitgevoerd in 2023/2024 door het bureau Esher, werd de diepte van het grondwaterpeil gedurende de 4 seizoenen met 5 piëzometers gemeten. Het grondwaterpeil ten opzichte van de bodem werd gemeten tussen 29,6 cm en 151,4 cm in de winter en tussen 127,5 cm en 232,7 cm in de zomer.

4.9.2 Geplande toestand

4.9.2.1 Geplande verhardingen

Het project zal leiden tot een lichte toename van de semidoorlatende oppervlakken, door de verlening van het bestaande pad. De gekozen verharding voor de heraanleg van het gehele buurtpad nr. 64 is puzzolaan met eveneens aan aantal vakken uit houten vlonders, met name waar het pad de opengelegde waterloop kruist.

Het project zal leiden tot een lichte toename van de semidoorlatende oppervlakken, door de aanleg van een waterdichte bedding (betongoot en afgeronde rivierstenen) over een lengte van 54 m.

Merk ook op dat de aanwezige dolomietverharding over een gedeelte van het bestaande pad door puzzolaan zal worden vervangen. Het project zal dus toelaten om een materiaal dat chemisch niet neutraal is (dolomiet) te vervangen door een chemisch stabiel en inert materiaal (puzzolaan).

De onderstaande tabel neemt een vergelijking op, vóór en na de uitvoering van het project, van de oppervlakken per verhardingstype.

	Bestaande toestand	Na de uitvoering van het project
Ondoorlatende oppervlakken	126 m ²	171 m ²
Semidoorlatende oppervlakken	290 m ² bestaand pad uit dolomiet	398 m ² pad uit puzzolaan 129 m ² houten vlonders
Volle grond	2.058 m ²	1.776 m ²
Totaal	2.475 m²	2.475 m²

Tabel 1: Vergelijking vóór/na van de ondoorlatendheid van het projectgebied

4.9.2.2 Bestrijding van opstijgend vocht

Het weer openleggen van de waterloop zal bijdragen tot het verlagen van het grondwaterpeil en dus ook tot de bestrijding van opstijgend vocht in de aanpalende woningen. Overigens zal dit openleggen van de waterloop, gekoppeld aan het beheer van het regenwater op de wegen van het stroomgebied, afvloeiend water vertragen en zodoende bijdragen tot de bestrijding van overstromingen.

Conclusie

Het project zal leiden tot een lichte toename van de semidoorlatende oppervlakken, door de verlening van het bestaande pad waarvan de verharding hoofdzakelijk bestaat uit puzzolaan en op sommige plaatsen uit houten vlonders. De ondoorlatende oppervlakken zullen amper toenemen, door de plaatselijke aanleg van waterdichte beddingen voor de waterloop. Ten slotte zal de bestaande dolomietverharding worden vervangen door puzzolaan dat chemisch neutraal en stabiel is.

Het weer openleggen van de waterloop zal bijdragen tot het verlagen van het grondwaterpeil en dus ook tot de bestrijding van opstijgend vocht in de aanpalende woningen. Overigens zal dat ook toelaten om het afvloeiend water in het stroomgebied te vertragen en zodoende bijdragen tot de bestrijding van overstromingen.

4.10 Oppervlaktewater, regenwater en afvalwater

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied en de verbindingen met de nabij liggende wateronttrekkingen.

4.10.1 Bestaande toestand

4.10.1.1 Hydrografisch net

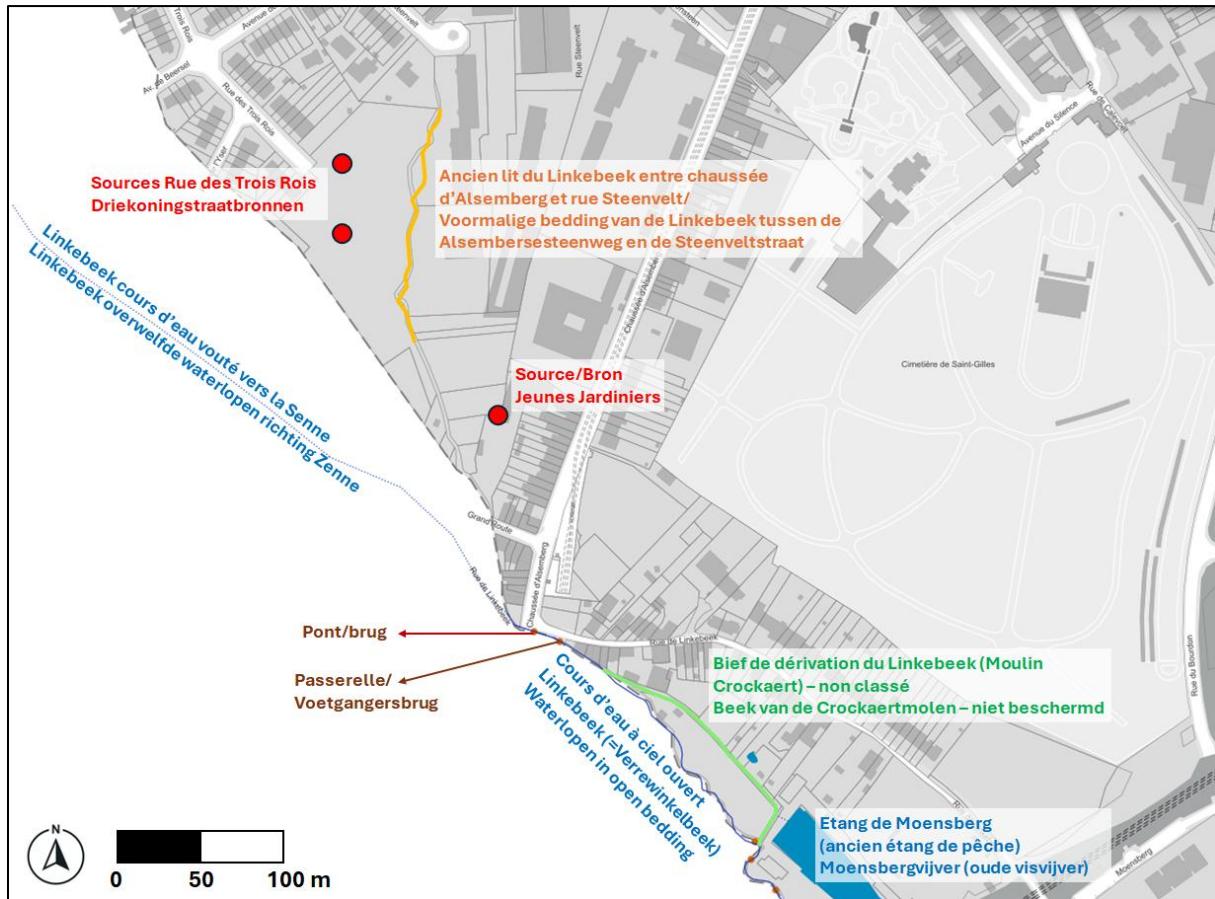
In de Atlas van de waterlopen van 1958 is de Linkebeek (= Verrewinkelbeek) opgenomen als waterloop van 2e categorie. De waterloop ontspringt in Ukkel dicht bij de Waterloosesteenweg in het Zoniënwood en is overwelfd tot aan de Perckestraat. Vandaar loopt de waterloop weer bovengronds in een U-vormige betonnen bedding. Momenteel zijn in dit gebied werken in uitvoering om de oevers te beplanten. Vervolgens stroomt de waterloop in open bedding verder door de gemeente Linkebeek, waar de zijrivieren Wijnborrebeek, Jezuitenbeek en Koekoekbeek in de Linkebeek uitmonden. Daarna vormt de Linkebeek de grens tussen de gemeenten Ukkel en Linkebeek.

Aan de Ukkelse kant voedt de Linkebeek de Crockaertmolen via een niet-beschermd aftakking van het molenkanaal.

Ter hoogte van de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan, op de grens tussen Ukkel en Drogenbos, stroomde de waterloop tot in de jaren '60 noordwaarts tot aan de huidige Steenveltrotonde om ter hoogte van de Keyenbempt in de Geleitsbeek uit te monden.

Naar aanleiding van de aanleg van de nieuwe wijken rond de Beersellaan werd de Linkebeek overwelfd. Rond 1960 werd haar tracé afgeleid naar het rioolnet onder de Grote Baan. Sinds 2015, naar aanleiding van de volledige renovatie van deze weg en zijn rioolnet, stroomt de waterloop via een gescheiden net naar de Zenne.

De voormalige bedding van de Linkebeek tussen de Alsebergsesteenweg en de Steenveltstraat die een groot deel van het projectgebied beslaat, wordt thans opgenomen als niet-beschermd gracht als bedoeld in de ordonnantie van 16 mei 2019 houdende het beheer en de bescherming van onbevaarbare waterlopen en vijvers en in de nieuwe Atlas van het hydrografisch net van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

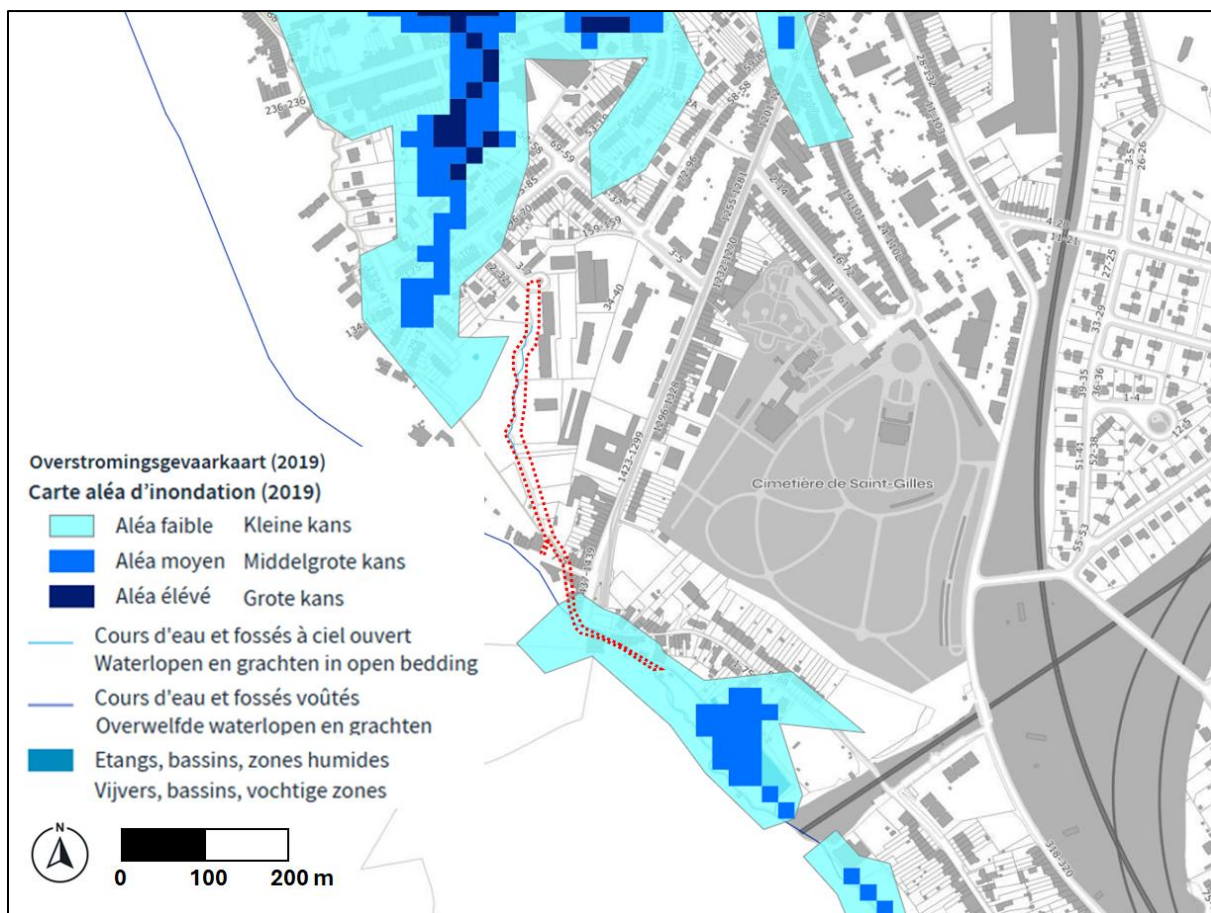
Figuur 16: Elementen van het hydrografisch net (Bron: Leefmilieu Brussel, aantekeningen: Agora)

4.10.1.2 Overstromingsrisico

Het projectgebied tussen de Crockaertmolen en het kruispunt van de Alsemergsesteenweg met de Korte Linkebeekstraat is opgenomen in een gebied met een laag overstromingsrisico.

Ter hoogte van de voormalige waterloopbedding ligt het projectgebied erbuiten maar in de onmiddellijke nabijheid van een gebied met een laag overstromingsrisico dat regelmatig door overstromingen wordt getroffen..

In Vlaanderen is de waterloop overwelfd wat het risico inhoudt van ongecontroleerde aansluitingen van afvalwater. Bovendien is er een risico op overstroming bij hevige regenval.

Figuur 17: Uittreksel van de kaart van de overstromingsrisico's (Bron: Leefmilieu Brussel, aantekeningen: Agora)

4.10.2 Geplande toestand

4.10.2.1 Hydraulische inrichtingen

Het project voorziet in de aanleg van een 577 meter (str. m) lang waterloopvak tussen de Korte Linkebeekstraat en de Steenveltstraat. Over het gehele tracé van het vak wordt 330 str. m van de waterloop op verschillende plaatsen opengelegd:

- tussen de Korte Linkebeekstraat en de Grote Baan;
- gedeeltelijk langs het buurtpad nr. 64 dat toegankelijk is vanaf de Grote Baan;
- vanaf het buurtpad dat in het kader van het project word aangelegd tot aan de Steenveltrotonde.

Concreet bestaat het project uit de volgende vakken:

1. Een **ondergronds vak in de huidige bedding van de Linkebeek** tussen nr. 11 van de Linkebeekstraat en de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt.

Om de Linkebeek op haar historisch tracé te herstellen, moet water aan de huidige Linkebeek worden onttrokken. Het maaiveld ter hoogte van de voormalige waterloopbedding ligt hoger is dan het maaiveld van de huidige waterloopbedding vóór de inlaat van het water de collector. Wegens dit hoogteverschil is gravitaire wateronttrekking niet mogelijk. De voormalige bedding werd aangeaard en is met planten begroeid. Om deze plantengroei te behouden en een ondiepe open bedding met natuurlijke oevers aan te leggen, werd besloten om het water ter hoogte van de Crockaertmolen (gelegen in de Linkebeekstraat nr. 11) te onttrekken en via een sifonsysteem tussen de Crockaertmolen en de Korte Linkebeekstraat in de opengelegde bedding te laten stromen. Met dit systeem kan de diepte van de opengelegde waterloopbedding met ca. 1,5 m worden beperkt.

De Crockaertmolen wordt gevoed via de aftakking van het niet-beschermd molenkanaal als bedoeld in de Atlas van het hydrografisch net van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om de sifon uit te voeren, zal het water in de aftakking van het molenkanaal aan de linkerkant van het molenkanaal vóór het molenrad worden onttrokken.

Figuur 18: Schematische voorstelling van de wateronttrekking ter hoogte van de Crockaertmolen

De wateronttrekking zal worden uitgevoerd via een leiding die naar de huidige bedding van de Linkebeek loopt. Bij de indiening van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag zijn nog een aantal technische opties mogelijk: 2 DN 150 of 1 DN 250.

Figuur 19: Schematische voorstelling van de waterleiding in de bestaande bedding van de Linkebeek

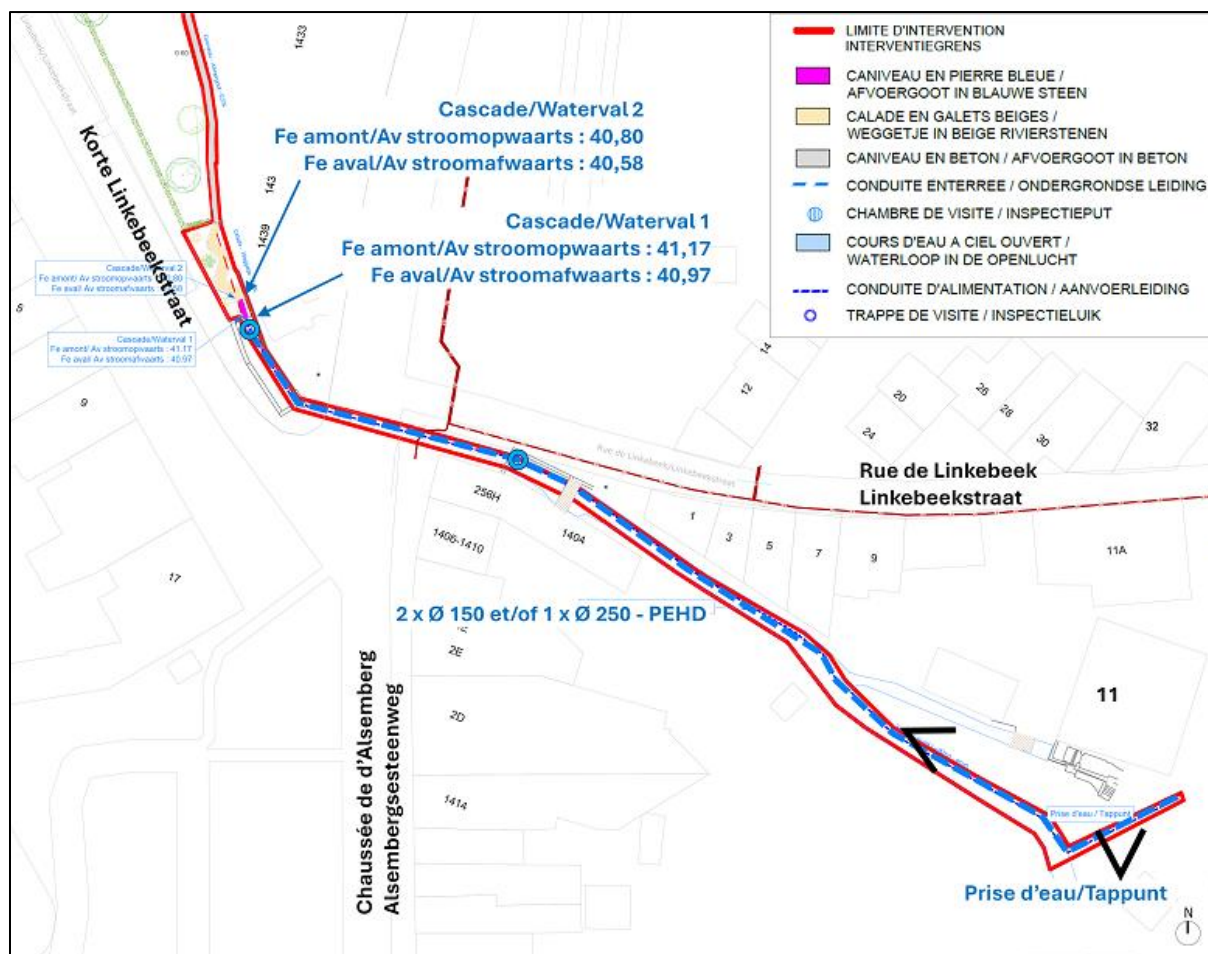
Ter hoogte van de aftakking van het molenkanaal zal een rooster worden geplaatst om het onttrokken water te filteren en verstopping van de leiding te voorkomen.

Figuur 20: Voorbeeld van een rooster uit roestvast staal

De keuze van de te plaatsen leidingen zal afhankelijk zijn van de financiële beperkingen en van de technische haalbaarheid, met name ter hoogte van de Crockaertmolen (dit aspect zal worden overlegd met de aannemer belast met de bouwplaats en met de eigenaar van de molen die in het kader van het project werd geraadpleegd en er zich positief over uitliet). De leidingen moeten perfect waterdicht zijn om de goede werking van de sifon te verzekeren.. De leidingen zullen op de rechteroever (op Ukkels grondgebied) op een diepte van 1 m worden gelegd (tussen de huidige waterloopbedding en de bovenkant van de leiding). Er wordt voorzien in een eenvoudige omhulling van de leiding. Voorts zal boven de leiding een kunstfoliebescherming worden aangebracht om tijdens werkzaamheden in de waterloopbedding te wijzen op de aanwezigheid ervan. De sifon loopt tot net vóór de inlaat van de huidige waterloop in de collector van de Korte Linkebeekstraat. Het onttrokken water zal aan de uitlaat van de sifon weer aan de oppervlakte komen.

De in de bedding bestaande materialen zullen worden teruggeplaatst met uitzondering van de overtollig materialen die zullen worden afgevoerd. De hoogte van de bedding blijft ongewijzigd.

Figuur 21: Wateronttrekking en ondergrondse leiding in de huidige Linkebeek

- ➔ Voor de uitvoering van deze werken zal de waterloop moeten worden drooggelegd. Daartoe zal tijdens de bouwplaats stroomopwaarts van de plaats waar de leidingen in de waterloopbedding worden ingegraven een afdamming worden uitgevoerd, alsook een tijdelijke bemaling tot aan de collector van de Korte Linkebeekstraat. Merk op dat de Provincie Vlaams Brabant de beheerder is van de Linkebeek in dit vak en een vergunning verleende voor de uitvoering van deze werken. Deze vergunning is bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag gevoegd.

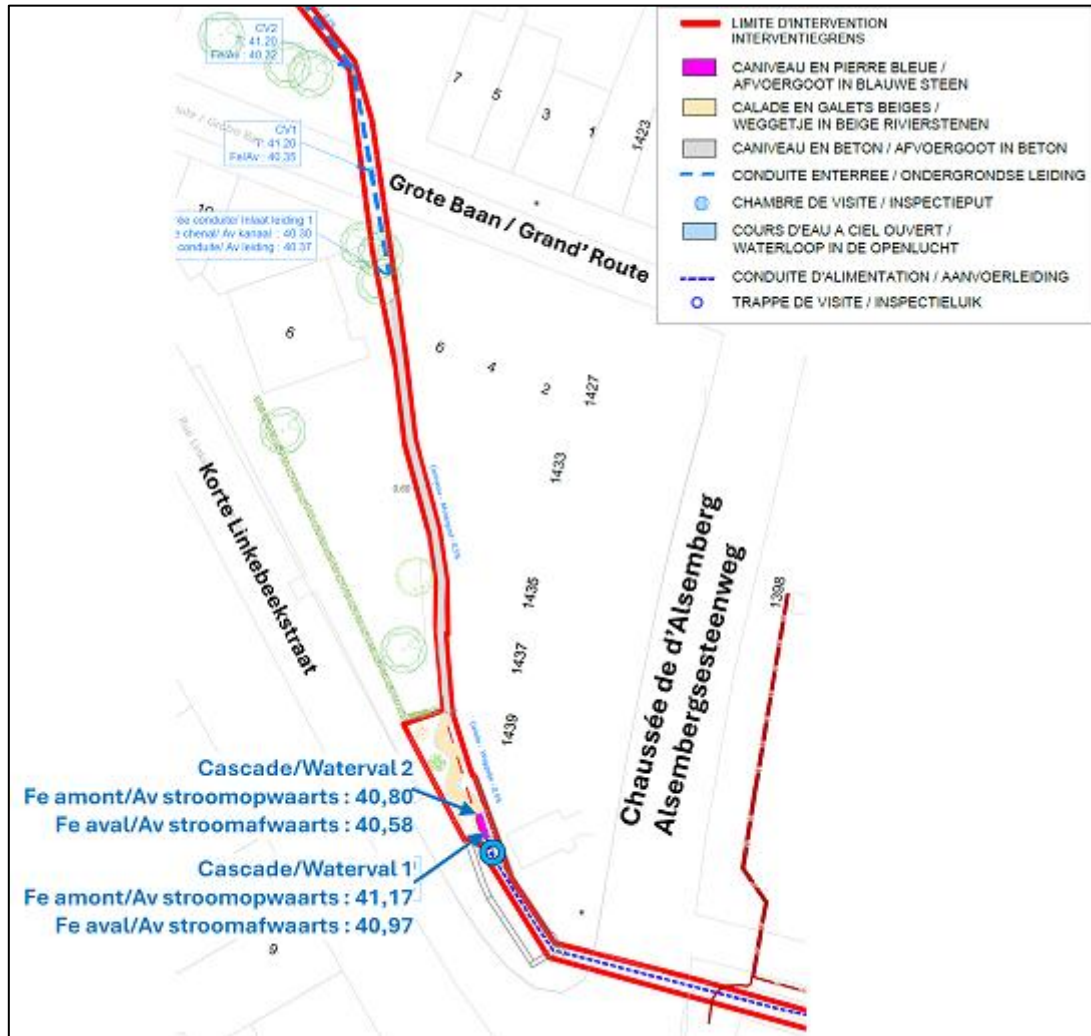
Vanuit hydraulisch oogpunt bedraagt het gemiddelde debiet van de Linkebeek, gemeten ter hoogte van de Alsebergsesteenweg, waar zich een meetstation bevindt ca. 00 l/s². Afhankelijk van de diameter en van het aantal leidingen uitgevoerd ter hoogte van het molenkanaal, zal het debiet van het onttrokken water hetzij 36 l/s (voor 2 DN 150) hetzij 50 l/s (voor 1 DN 250) bedragen. De leidingen zullen onder druk worden gezet, wat betekent dat het debiet van het aan de waterloop onttrokken water dat in open bedding wordt teruggevoerd altijd constant zal zijn. Het debiet van het resterende water van de Linkebeek zal zijn huidige tracé in de collector vervolgen.

² <https://hydria.be/fr/carte-interactive-des-sites/>

2. Een **vak in open goot** in het niet-gekadastraerd gebied tussen de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat tot aan nr. 6 van de Grote Baan.

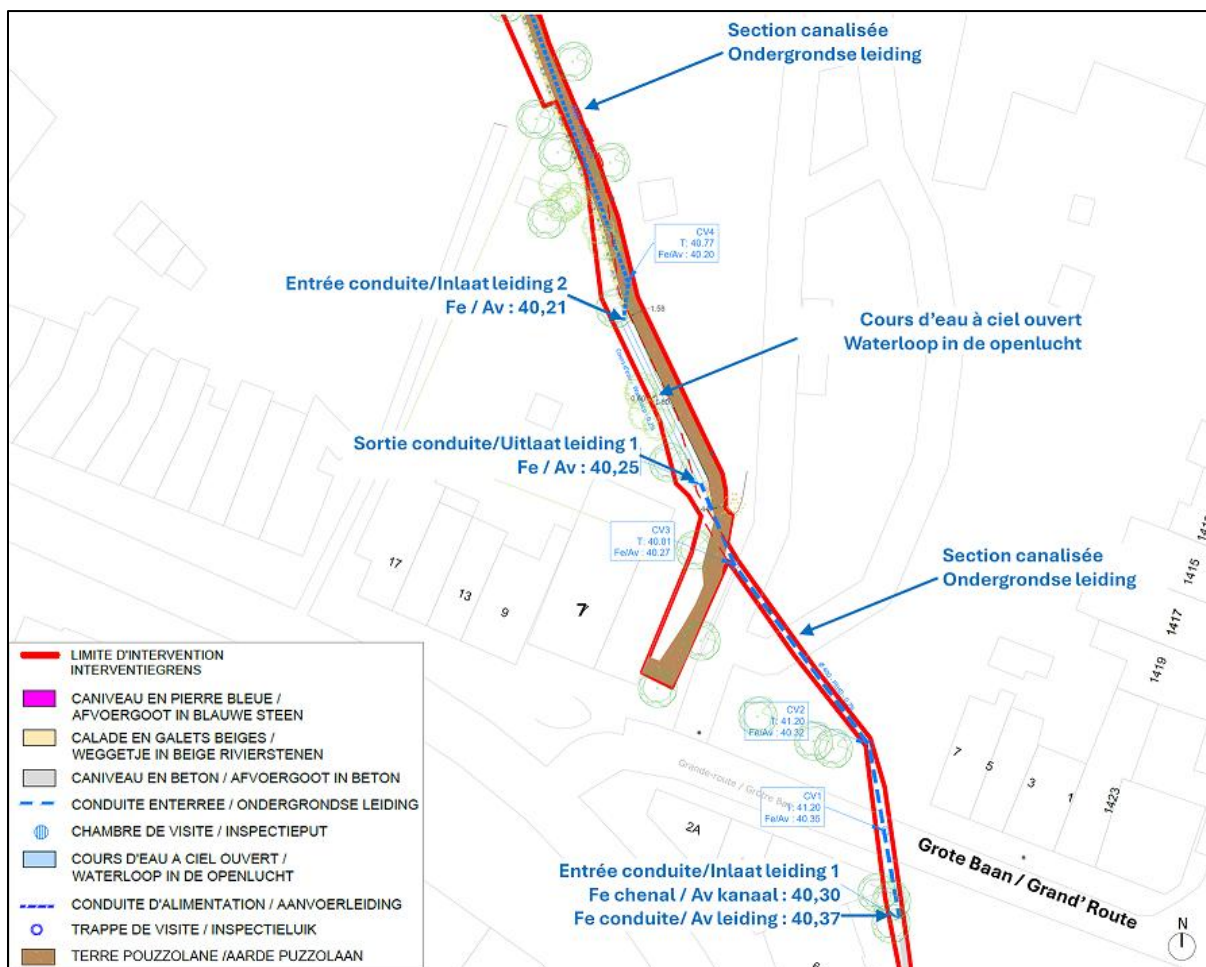
Het klein groengebied ter hoogte van de Korte Linkebeekstraat vangt het water op afkomstig van de toevoerleiding. Daartoe zal een kleine goot uit blauwe hardsteen worden geplaatst waar het water via twee kleine watervallen naar een weggetje met beige rivierstenen zal vloeien. Het water zal langs de achtergevels van de Alsebergsesteenweg in een open betongoot met een breedte van 60 cm afvloeien.

Figuur 22: Vak in open goot tussen de Alsebergsesteenweg en de Grote Baan

3. Een **overwelfd vak onder de Grote Baan** tot achter het perceel van nr. 7 van de Grote Baan in Drogenbos waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt en langs het buurtpad nr.64 loopt.

Dit kort vak in open bedding wordt onder het buurtpad over een lengte van ca. 40 m opnieuw overwelfd om geen bomen te hoeven kappen.

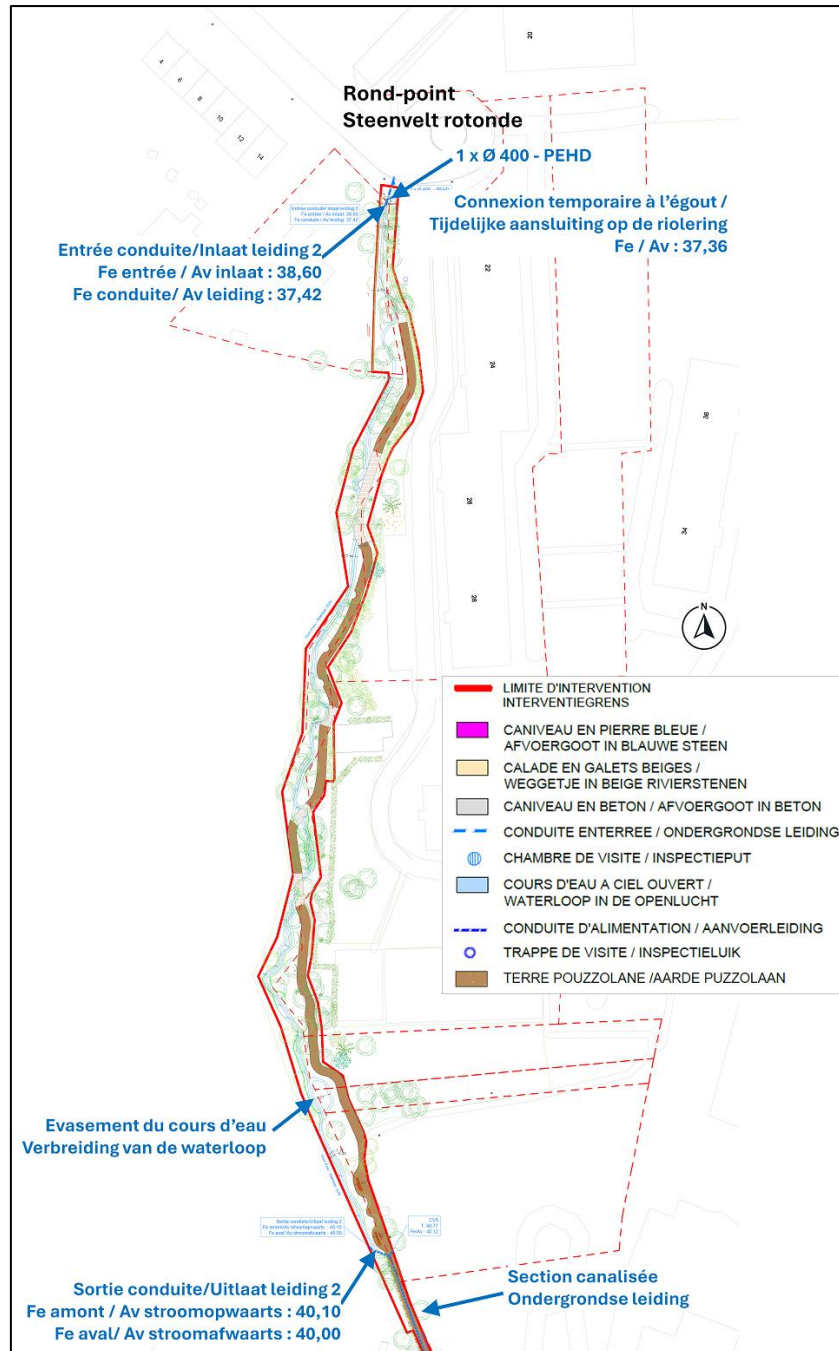
Figuur 23: Overwelfd vak onder de Grote Baan

4. Het **laatste vak in open bedding** tot aan de Steenveltrotonde.

Dit laatste vak bestaat uit de opengelegde waterloop. De waterloop vormt meanders die de voormalige bedding van de Linkebeek zoveel mogelijk volgen maar zich ook aanpassen om de bestaande bomen en struiken in stand te houden.

Op 5 plaatsen waar de waterloop het buurtpad nr. 64 kruist, zullen houten vlonders worden gelegd om de open bedding te kunnen behouden.

Met het oog op de ontwikkeling van een moerasvegetatie wordt plaatselijk ook een verbreding van de waterloop voorzien. De waterloopbedding zal van oever tot oever tot 4,77 m bereiken, terwijl die normaliter begrepen is tussen 1,17 m en 1.67 m. De uiterwaard van de waterloop zal beperkt zijn tot 40 cm.

Figuur 24: Laatste vak in open bedding

5. Stroomafwaarts van het projectgebied zal de waterloop worden aangesloten op een straatkolk gelegen aan de Steenveltrotonde. In afwachting het herstel van de Linkebeek op de volgende vakken tot aan de herverbinding met de Geleytsbeek, zal het water naar het riool van de Steenveltstraat worden afgevoerd. Tijdens deze tijdelijke situatie zal het onttrokken debiet worden beperkt tot ca. 5 l/s wat voldoende is voor het onderhoud van de vegetatie zonder water te verspillen of het riool van de Steenveltstraat te overbelasten.

➔ Merk op dat het debiet dat stroomafwaarts in het riool van de Steenveltstraat wordt geloosd, maar 0,13% vertegenwoordigt van de capaciteit van het riool in deze straat en 0,5% van de capaciteit van het riool in de Beerselaan. Het risico op overbelasting van de riolen in deze tijdelijke fase is dus miniem.

- ➔ Na uitvoering van de volgende fasen voor de hydraulische herverbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek zal het water van de waterloop zijn weg vervolgen dankzij de aanleg van een vak in open bedding langs de Steenveltstraat alsook van andere hydraulische voorzieningen stroomafwaarts tot aan de herverbinding met de Geleytsbeek.
- Al deze aanlegwerken werden gedimensioneerd. Het detail van de berekeningen is opgenomen in de *nota betreffende het regenwaterbeheer* (UrbanWater, september 2025) die in bijlage bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is gevoegd.

4.10.2.2 Bestrijding van overstromingen

De Linkebeek op haar historisch tracé weer openleggen, zal toelaten de belasting van de waterloop in het overweld vak in Vlaanderen te verlichten, doordat een deel van het water van de Linkebeek naar de Geleytsbeek wordt geleid. Merk op dat de Geleytsbeek zodanig is gedimensioneerd om na de uitvoering van de herverbinding het water van de Linkebeek te kunnen opvangen.

Tegelijkertijd zijn de gebieden van dit stroomgebied in Ukkel waardoor de waterloop niet meer stroomt, onderhevig aan herhaalde overstromingen, met name de Beersellaan tegenover de Steenveltstraat of nog de Drogenbossesteenweg. Het openleggen van de waterloop, gekoppeld aan het beheer van het regenwater op de wegen van het stroomgebied, zal toelaten afvloeiend water te vertragen en zodoende bijdragen tot de bestrijding van overstromingen.

Het openleggen van de waterloop over een lengte van ongeveer 330 meter biedt tal van voordelen in termen van overstromingsbeheer:

- **Grotere afvoercapaciteit**
  - o De waterloop in open bedding zal op sommige plaatsen verbrede oevers hebben (ca. 245 m²) en een tracé met meanders en zacht glooiende oevers, wat een groter debiet biedt dan een gesloten leiding met vaste diameter.
  - o Overigens zal de stroming van de waterloop worden verdeeld over het huidige tracé en de nieuwe waterloop in open bedding binnen het project van de koeltecorridor. Het debiet van het water dat in de bestaande collector onder de Grote Baan stroomt, zal dus worden verlicht.
  - o Het risico op een overstroming wegens een onvoldoende leiding zal dus worden beperkt.
- **Vertragen van hoogwater**
  - o De opengelegde waterloop met zijn meanders, zijn verbrede vakken, zijn moerasvegetatie zal bij hoogwater het afvloeiend water vertragen.
  - o Het risico op een snelle ophoping van water stroomafwaarts zal worden beperkt dankzij het vertragen van hoogwater
- **Tijdelijke opslag**
  - o De verbrede oevers en de vegetatie langs de waterloop kunnen bij felle regenval het water tijdelijk bufferen.
  - o De weer opengelegde waterloop zal de druk op de verstedelijkte gebieden beperken.
- **Betere weerbaarheid tegen klimaatverandering**
  - o Met de toename van extreme en frequente regenval zal het weer openleggen van de waterloop een grotere flexibiliteit en veerkracht bieden dan een gesloten net.

Het project zal toelaten om een regenval met een herhalingsperiode van 100 jaar op te vangen op de vakken van de waterloop in open bedding. We verwijzen de lezer naar de *nota betreffende het*

regenwaterbeheer (UrbanWater, september 2025) met het detail van de dimensioneringsberekeningen van het project voor de herverbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek.

Conclusie

De Linkebeek op haar historisch tracé weer openleggen, zal toelaten de belasting van de waterloop in het overwelfd vak in Vlaanderen te verlichten, doordat een deel van het water van de Linkebeek naar de Geleytsbeek wordt geleid die daartoe gedimensioneerd is.. Dat zal ook bijdragen tot het beperken van herhaalde overstromingen in het stroomgebied van Ukkel (met name de Beersellaan en de Drogenbossesteenweg) door afvloeiend water te vertragen.

Het project zal een beter beheer toelaten van hoogwater door een grotere afvoercapaciteit, door het vertragen en tijdelijk bufferen van afvloeiend water en door een grotere weerbaarheid tegen hevige regenval als gevolg van klimaatverandering. Het project zal toelaten om een regenval met een herhalingsperiode van 100 jaar op te vangen op de vakken van de waterloop in open bedding.

4.11 **Fauna en flora**

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.11.1 **Bestaande toestand**

4.11.1.1 **Beschermde natuurgebieden**

In de nabijheid van het projectgebied bevinden zich geen natuur-, bosreservaten of Natura 2000-gebieden.

4.11.1.2 **Brussels ecologisch netwerk**

Het Brussels ecologisch netwerk is gedefinieerd in artikel 3, 23° van de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud. Het betreft een "*coherent geheel van gebieden die natuurlijke, halfnatuurlijke en kunstmatige elementen van het gewestelijk grondgebied vertegenwoordigen en die in stand gehouden, beheerd en/of hersteld moeten worden om bij te dragen in het verzekeren van het behoud of het herstel in een gunstige staat van instandhouding van de soorten en natuurlijke habitats van communautair en gewestelijk belang*".

Het Brusselse ecologische netwerk is samengesteld uit centrale gebieden, ontwikkelings- en verbingsgebieden als bedoeld in artikel 23, 24° t/m 26°, te weten:

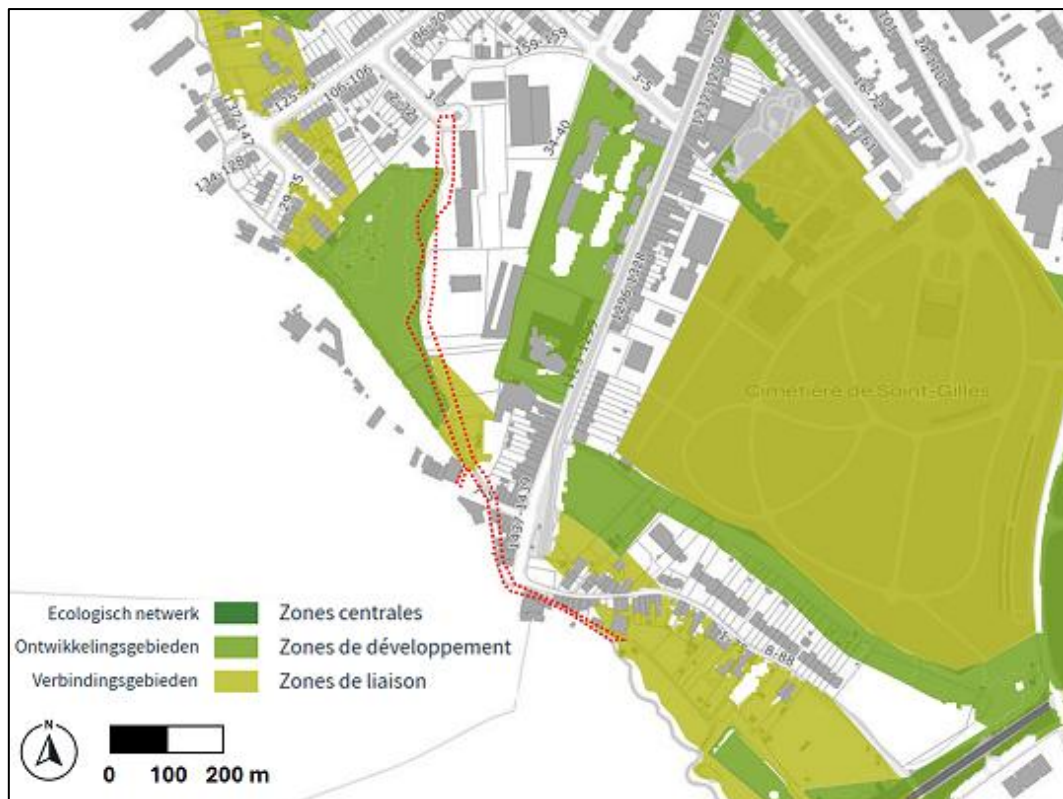
- centraal gebied: gebied met een grote biologische waarde of een potentiële grote biologische waarde die in belangrijke mate bijdraagt tot het verzekeren van het behoud of het herstel in een gunstige staat van instandhouding van de soorten en natuurlijke habitats van communautair en gewestelijk belang;
- ontwikkelingsgebied: gebied met een gemiddelde biologische waarde of een potentiële grote biologische waarde die bijdraagt of kan bijdragen tot het verzekeren van het behoud of het herstel in een gunstige staat van instandhouding van de soorten en natuurlijke habitats van communautair en gewestelijk belang;
- verbingsgebied: gebied dat door zijn ecologische kenmerken de verspreiding of de migratie van soorten, met name tussen de centrale gebieden, bevordert of kan bevorderen;

Het uittreksel van de kaart van het Brussels ecologisch netwerk (Figuur 25 infra) neemt het projectgebied op:

- gedeeltelijk in een verbingsgebied ter hoogte van de aftakking van het molenkanaal en van het buurtpad nr. 64 ter hoogte van de vzw "Les Jeunes Jardiniers".
- gedeeltelijk in een ontwikkelingsgebied ter hoogte van de voormalige bedding van de Linkebeek en ter hoogte van het buurtpad nr. 64.

Merk ook op dat de biologische waarderingskaart van Leefmilieu Brussel het projectgebied voornamelijk opneemt als een gebied van hoge biologische waarde. Deze categorie betreft met name grote groengebieden die door doorlopende oppervlakte aanzienlijk bijdragen tot de groene infrastructuur van het Gewest.

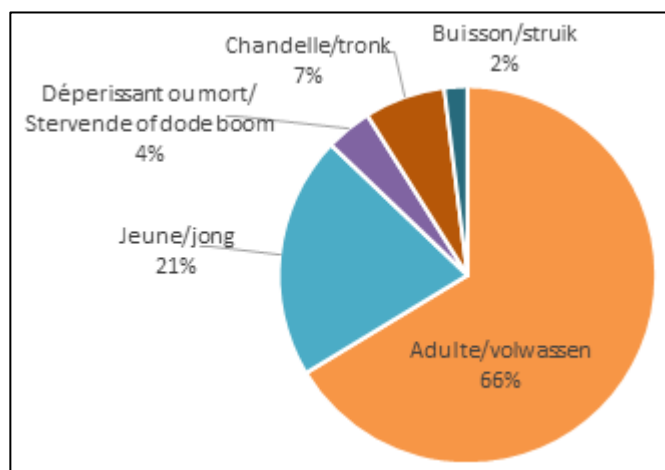

Figuur 25: Uittreksel van de kaart van het Brussels ecologisch netwerk (Bron: Leefmilieu Brussel, aantekeningen: Agora)

4.11.1.3 Boom- en struikgewas

In het kader van het project werd een inventaris opgemaakt van de hoogstammige (volwassen) bomen, de niet-hoogstammige (jonge) bomen en de afstervende of dode bomen. Binnen het projectgebied werden 101 exemplaren geïventariseerd.

Deze 101 exemplaren bestaan uit 67 volwassen bomen (66% van het totaal aantal geïventariseerde bomen), 21 jonge bomen (21%), 4 afstervende of dode bomen (4%), waaraan nog 7 staande dode stammen (7%) en 2 struiken (2%) moeten worden toegevoegd.

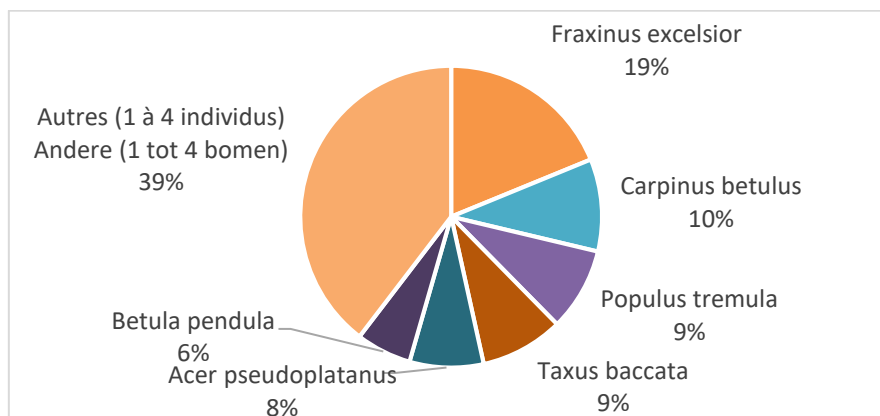
Tabel 2: Indeling van de bomen naar stamomtrek/staat

In termen van diversiteit werden 29 verschillende soorten geïventariseerd. De gewone es is de meest voorkomende soort (19 exemplaren, 19% van het totaal aantal vastgestelde soorten) gevolgd door de haagbeuk (10 exemplaren, 10%), de ratelpopulier (9 exemplaren, 9%), de taxus (9 exemplaren, 9%), de esdoorn (8 exemplaren, 8%) en de berk (16 exemplaren, 6%).

Soort	Aantal	Soort	Aantal
<i>Fraxinus excelsior</i>	19	<i>Salix caprea</i>	2
<i>Carpinus betulus</i>	10	<i>Acer japonicum</i>	1
<i>Populus tremula</i>	9	<i>Acer platanoides</i>	1
<i>Taxus baccata</i>	9	<i>Corylus avellana</i>	1
<i>Acer pseudoplatanus</i>	8	<i>Crataegus monogyna</i>	1
<i>Betula pendula</i>	6	<i>Juglans regia</i>	1
<i>Populus nigra italica</i>	4	<i>Populus alba</i>	1
<i>Prunus serrulata Kanzan</i>	4	<i>Prunus avium</i>	1
<i>Sambucus nigra</i>	4	<i>Prunus laurocerasus</i>	1
<i>Prunus spinosa</i>	3	<i>Quercus rubra</i>	1
<i>Alnus glutinosa</i>	2	<i>Robinia pseudoacacia</i>	1
<i>Cornus sp.</i>	2	<i>Tilia platyphyllos</i>	1
<i>Cupressus sempervirens</i>	2	<i>Tilia tomentosa</i>	1
<i>Prunus cerasifera nigra</i>	2	<i>Ulmus minor</i>	1
<i>Salix alba</i>	2		

Tabel 3: Diversiteit en abundantie van de geïnventariseerde (volwassen en jonge) bomen

Tabel 4: Indeling van de (volwassen en jonge) bomen naar abundantie

4.11.1.4 Kruidachtige vegetatie

In termen van kruidachtige vegetatie en struikgewassen werden langs het buurtpad nr. 64 vanaf de Grote Baan tot aan de Steenveltrotonde de volgende soorten waargenomen (niet-uitputtende lijst):

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Look-zonder-look	<i>Alliaria petiolata</i>
Bamboe	<i>Bambou sp.</i>
Geel nagelkruid	<i>Geum urbanum</i>
Gewone berenklauw	<i>Heracleum spondylium</i>
Kropaar	<i>Dactylis glomerata</i>
Kantige basterdwederik (wilgenroosje)	<i>Epilobium tetragonum</i>
Kleefkruid of kattenklauw	<i>Galium aparine</i>
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>
Gele dovenetel	<i>Lamium galeobdolon</i>
Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>
Klimop	<i>Herdera helix</i>
Haagwinde	<i>Calystegia sepium</i>
Veldbeemdgras	<i>Poa pratensis</i>
Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>
Japanse duizendknoop	<i>Fallopia japonica</i>
Braam	<i>Rubus sp.</i>
Zuring	<i>Rumex sp.</i>
Sneeuwbes	<i>Symphoricarpos albus</i>

Tabel 5: Niet-uitputtende lijst van de kruidachtige vegetatie

Op het klein braakliggende terrein dicht bij de uitlaat van de waterloop onder de Grote Baan komen de volgende plantensoorten voor:

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>
Stinkende gouwe	<i>Chelidonium majus</i>
Vederdistel	<i>Cirsium sp.</i>
Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>
Witte honingklaver	<i>Melilotus albus</i>
Kruipertje of muizengerst	<i>Hordeum murinum</i>
Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>
Heermoes	<i>Equisetum arvense</i>
Rode klaver	<i>Trifolium sp.</i>
Veldereprijs	<i>Veronica arvensis</i>

Tabel 6: Vegetatie waargenomen op het klein braakliggende terrein ter hoogte van de Grote Baan

4.11.1.5 Invasieve exotische soorten

De ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud definieert een invasieve soort als "een exotische soort, geneigd om zich in groten getale te verspreiden of te vermeerderen op een excessieve manier of een manier die het behoud van de biodiversiteit bedreigt".

In het projectgebied werden 5 invasieve soorten waargenomen. Het betreft de volgende soorten:

- Laurierkers (*Prunus laurocerasus*);
- Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*);
- Witte of valse acacia (*Robinia pseudoacacia*);
- Amerikaanse eik (*Quercus rubra*);
- Sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*).

Merk op dat in de nabijheid van maar buiten het projectgebied een exemplaar van een Vederesdoorn of Californische esdoorn (*Acer negundo*) werd waargenomen. Het betreft eveneens een invasieve exotische soort.

Foto 10: Laurierkers en witte of valse acacia

Foto 11: Massief van Japanse duizendknoop

4.11.2 Geplande toestand

Het projectvak dat tot doel heeft de wateronttrekking vanaf het molenkanaal tot aan de kruising van de Alsebergsesteenweg met de Korte Linkebeekstraat zal niet worden beplant. Het water wordt hier immers onttrokken via een in de bestaande waterloopbedding ingegraven leiding.

4.11.2.1 Bomenkap

Het tracé van het heraan te leggen buurtpad langs de opengelegde waterloop werd ontworpen met het oog op de instandhouding van het bomenerfgoed en de bestaande vegetatie. Het project beoogt de bescherming van dit natuurlijk koelte-eiland gevormd door de bestaande vegetatie. Zo werd het tracé van het buurtpad uitgekiend om rekening te houden met de bestaande bomen en bomenkap zoveel mogelijk te beperken.

4 op de 101 geïnventariseerde bomen en struiken moeten worden gekapt, wat de bomenkap tot een zeer klein aandeel beperkt. Bovendien betreft het zieke bomen die op korte termijn moeten worden gekapt.

Nummer	Soort	Stamomtrek/staat	Opmerking:
60	<i>Acer pseudoplatanus</i>	Volwassen	-
95	<i>Prunus cerasifera nigra</i>	Volwassen	Gebroken kruin + schimmelaantasting
153	<i>Betula pendula</i>	Afstervend	In slechte fysiologische en mechanische staat
154	<i>Betula pendula</i>	Afstervend	In slechte fysiologische en mechanische staat

Tabel 7: Lijst van de te kappen bomen

4.11.2.2 Te verplanten bomen

Het project voorziet ook in de verplanting van 2 bomen. Het betreft 2 exemplaren van de zwarte vlier (*Sambucus nigra*), een soort die na verplanting goed aanslaat.

Nummer	Soort	Stamomtrek/staat
65	<i>Sambucus nigra</i>	Jong
84	<i>Sambucus nigra</i>	Volwassen / Stamomtrek 67 cm

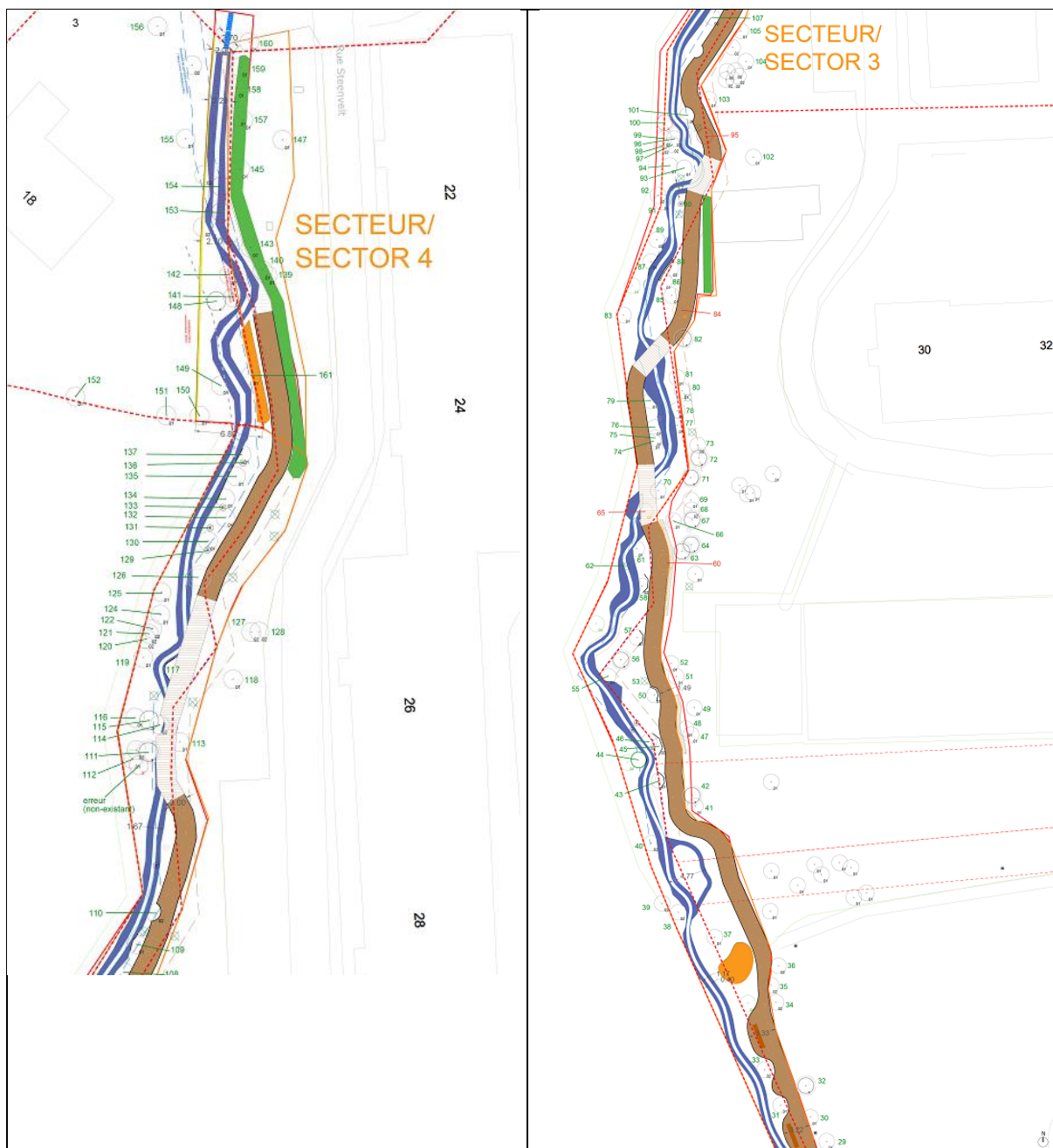
Tabel 8: Lijst van de te verplanten bomen

4.11.2.3 Aanplantingen en keuze van de plantensoorten

Het project zal de bestaande vegetatie versterken met nieuwe aanplantingen van verschillende plantensoorten.

<p>PLANTATIONS/ AANPLANTINGEN</p> <p>ARBRES EXISTANTS/ BESTAANDE BOMEN</p> <p> ARBRE HAUTE TIGE EXISTANT CONSERVE / BEWAARDE BESTAANDE GROTE BOMEN</p> <p> ARBRE JEUNE EXISTANT CONSERVE / BEWAARDE BESTAANDE KLEINE BOMEN</p> <p> ARBRE TRANSPLANTE / VERPLANTE BOMEN</p> <p> ARBRE MORT OU DEPERISSANT CONSERVE BEWAARDE AFGESTORVEN OF WEGKWIJNENDE BOMEN</p> <p> ARBRE MORT OU DEPERISSANT ABATTU GEROOIDE AFGESTORVEN OF WEGKWIJNENDE BOMEN</p> <p>ARBUSTES EXISTANTS/ BESTAANDE STRUIKEN</p> <p> ARBUSTES EXISTANTS / BESTAANDE STRUIKEN</p> <p> CHANDELLES EXISTANTS / BESTAANDE ASSTEUNEN</p> <p> SOUCHES EXISTANTES / BESTAANDE STRONKEN</p> <p>ARBRES TRANSPLANTES - NOUVEAUX / VERPLANTE - NIEUWE BOMEN</p> <p> ARBRES PLANTES / TRANSPLANTES (nouvel emplacement) / GEPLANTE / VERPLANTE BOMEN (nieuwe locatie)</p>	<p>REVETEMENTS/ VERHARDING</p> <p> PLEINE TERRE / VOLLE GROND</p> <p> BERGES/OEVERS</p> <p> COURS D'EAU / WATERLOOP</p> <p> PLATELAGE BOIS HOUTEN PLANKEN</p> <p> TERRE POUZZOLANE /AARDE PUZZOLAAN</p> <p>MOBILIER/ MEUBILAIR</p> <p> BANC/BANK</p> <p> PIERRE BLEUE ENFONCÉE À LA VERTICALE DANS LE SOL /BLAUWE STEEN VERTICAAL IN DE BODEM INGEDRUKT</p> <p> PIERRE BLEUE POSÉE À L'HORIZONTALE /BLAUWE STEEN HORIZONTAAL GEPLAATST</p> <p> VOLIGE BOIS/HOUTEN PLANKEN</p> <p> LIMITE COMMUNALE GRENS GEMEENTE</p> <p> LIMITE D'INTERVENTION INTERVENTIEGRENS</p> <p> MUR EN BETON / MUUR IN BETON</p> <p> MURS EN GABION / MUUR SCHANSKORF</p> <p>1 NUMEROTE D'AMONT EN AVAL / GENUMMERD VAN BOVEN NAAR BENEDEN</p>
--	---

a) Bodembedekkers en vaste planten.

Afhankelijk van de in aanmerking genomen sector stelt het project 3 soorten mengsels van bodembedekkers en vaste planten voor. Deze inheemse vegetatie zal toelaten om de bodem in de meer open gebieden langs het buurtpad te bedekken.

De aanplanting bedraagt 8 stuks per m².

Sector 1	Sector 2 en 4	Sector 3
33% <i>Allium ursinum</i>	30% <i>Geranium pratense</i>	30% <i>Galium odoratum</i>
33% <i>Hedrea helix</i>	30% <i>Lamium galeodblon</i>	30% <i>Vinca minor</i>
33% <i>Geranium sylvaticum</i>	30% <i>Anemone sylvestris</i>	30% <i>Anemone sylvestris</i>
	10% <i>Geranium sylvaticum</i>	10% <i>Geranium sylvaticum</i>

Tabel 9: Soorten bodembedekkers en vaste platen

b) Watergebieden

De oevers van de opengelegde waterloop zullen worden aangeplant met een vegetatie voor watergebieden. Deze specifieke vegetatie zal worden aangeplant langs de waterloop die een voldoende en nodige luchtvochtigheid biedt voor de ontwikkeling van een moerasvegetatie. De vegetatie zal zich spontaan kunnen ontwikkelen en mettertijd evolueren waarbij alleen de meest geschikte vegetatie zal overblijven.

Afhankelijk van de in aanmerking genomen sector stelt het project 2 soorten plantenmengsels voor. Deze vegetatie zal zich voornamelijk in de uiterwaard of de vochtige biotoop ontwikkelen. Het plantenassortiment bestaat uit inheemse oeverplanten die de biodiversiteit van het gebied zullen bevorderen.

De aanplanting bedraagt 8 stuks per m².

Sector 1 en 2	Sector 3
33% <i>Iris pseudacorus</i>	20% <i>Iris pseudacorus</i>
33% <i>Caltha palustris</i>	20% <i>Carex riparia</i>
33% <i>Lythrum salicaria</i>	20% <i>Carex acutiformis</i>
	20% <i>Lythrum salicaria</i>
	20% <i>Juncus effusus</i>

Tabel 10: Plantensoorten voor watergebieden

c) Struiken

Het project voorziet in de aanplanting van struikmassieven, met name langs het buurtpad in sector 2 en ter hoogte van sector 4 om het buurtpad en de privégrond van het Domein Steenvelt visueel van elkaar te scheiden.

Deze nieuwe aanplantingen van inheemse soorten die geschikt zijn voor watergebieden zullen schuilplaatsen bieden voor de fauna (voedsel en beschutting).

De struiken zullen gemengde massieven vormen en zullen ten belope van 3 stuks per m² worden aangeplant.

Sector 1	Sector 2	Sector 3	Sector 4
50% <i>Viburnum opulus</i> 50% <i>Corylus avellana</i>	40% <i>Viburnum opulus</i> 40% <i>Viburnum lantana</i> 20% <i>Corylus avellana</i>	30% <i>Viburnum opulus</i> 30% <i>Cornus sanguinea</i> 30% <i>Lonicera nitida</i> 10% <i>Ligustrum vulgare</i>	20% <i>Viburnum opulus</i> 20% <i>Viburnum tinus</i> 30% <i>Fagus sylvatica</i> 30% <i>Fagus sylvatica purpurea</i>

Tabel 11: Geplande struiksoorten

Op het groengebied gelegen in de openbare ruimte ter hoogte van de Korte Linkebeekstraat (sector 1) zullen 5 struiken worden aangeplant waarvan de soorten nog moeten worden bepaald.

d) Gevlochten wilgenhaag

Langs de mandelige grens met nr. 18 van de Steenveltstraat zal een gevlochten wilgenhaag worden geplant die als schutting zal dienen. Deze levende haag zal zich mettertijd aanzienlijk ontwikkelen en zal zich steeds meer onderscheiden en het geheel tegelijkertijd een landelijk en tuinkarakter te verlenen.

Figuur 26: Voorbeelden van gevlochten hagen

4.11.2.4 Effecten op de fauna en de flora

Het weer openleggen van de Linkebeek in haar historische bedding zal in termen van biodiversiteit belangrijke voordelen bieden. Door de natuurlijke bedding met oevers en ondiepe zones te herstellen, bevordert het project de ontwikkeling van biotopen die zich lenen voor moerasplanten. Deze biotopen zullen ook plaats bieden voor een fauna zoals amfibieën en ongewervelden die zich in watergebieden nestelen.

De waterloop en zijn watergebieden bieden ook voedsel en schuilplaatsen voor vogels, insecten en kleine zoogdieren.

De weer opengelegde waterloop zal als ecologische corridor ook een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van het groene netwerk. Zo zal de waterloop een bevoorrechte as worden om de verplaatsing van dieren en planten en de kolonisatie van de biotopen te vergemakkelijken, wat de biologische diversiteit bevordert en het isolement van de lokale populaties vermindert.

Het project zal ook gericht zijn op een natuurlijke aanleg van de waterloop en zijn oevers om de ontwikkeling van inheemse soorten te bevorderen door de ontwikkeling van invasieve exotische soorten die in het projectgebied zijn waargenomen, te verwijderen/beperken. Tijdens de uitvoering van de bouwplaats zal een bijzondere aandacht moeten worden besteed aan het beheer van de exotische soorten (zie hierover § 5.11).

Over het geheel genomen zal het weer openleggen van de waterloop bijdragen tot het herstel van een gezonder, gediversifieerder en veerkrachtiger ecosysteem, wat gunstig is voor de lokale biodiversiteit en de ecologische werking van het gebied.

Conclusie

In het projectgebied werden 101 bomen en planten geïnterviewd waarvan 4 bomen moeten worden gekapt en 2 andere worden verplant. Het betreft zieke bomen die op korte termijn moeten worden gekapt. Daarnaast moeten ook struiken en kruidachtige vegetatie worden verwijderd.

Overigens zal het project de bestaande vegetatie versterken met de aanplanting van verschillende plantmassieven: bodembedekkers en vaste planten, moerasplanten, struiken en gevlochten wilgenhagen.

Door de Linkebeek op haar historisch tracé weer open te leggen, kan een waterloop met natuurlijke oevers worden aangelegd, wat een gunstige biotoop is voor moerasplanten en -dieren zoals amfibieën en insecten. De opengelegde waterloop zal ook voedsel en schuilplaatsen bieden voor vogels, insecten en kleine zoogdieren. De waterloop zal een bevoorrechte as worden voor de verplaatsing van dieren en planten en zal bijdragen tot de biologische diversiteit en de verbinding tussen de biotopen. Voorts zal het project de ontwikkeling van invasieve exotische plantensoorten inperken.

Over het geheel genomen zal het project bijdragen tot een gezonder, gediversifieerder en veerkrachtiger ecosysteem voor de lokale biodiversiteit.

4.12 Mens

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied en zijn directe omgeving.

4.12.1 Bestaande toestand

Het projectvak gelegen tussen het molenkanaal en de Alsebergsesteenweg is niet toegankelijk voor het publiek. Het zichtbare deel van de waterloop langs de Linkebeekstraat is afgebakend met een muurtje om vallen te voorkomen. Een hek belet ook de toegang tot de loopbrug over de waterloop.

Ter hoogte van de Linkebeekstraat is er ook straatverlichting wat met name de veiligheid van de actieve vervoerswijzen langs de weg verzekert.

Foto 12: Vak van de waterloop ter hoogte van de Linkebeekstraat

Ter hoogte van de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat is de open waterloop eveneens overwelfd en met een bakstenen muurtje verhoogd. Hier ook is er straatverlichting wat voor veilige verplaatsingen zorgt.

Foto 13: Vak van de waterloop aan de kruising Alsebergsesteenweg / Korte Linkebeekstraat

Vanaf de Grote Baan tot aan de kruising van het buurtpad nr. 64 met het buurtpad nr. 121 is het pad duidelijk aangegeven door een dolomietverharding en begrensd door vegetatie en/of een

kastankehouten schutting. Het verkeer kan er worden aangemerkt als correct, maar kan bij nat weer minder vlot verlopen, vooral voor personen met beperkte mobiliteit.

Verlichtingspalen zorgen voor een goede zichtbaarheid langs het buurtpad en dragen bij tot een gevoel van veiligheid.

Foto 14: Buurtpad nr. 64, verharding en verlichting

Tussen de splitsing van het buurtpad nr. 64 met het buurtpad nr. 121 en de Steenveltrotonde is het pad veel smaller en moeilijk begaanbaar voor personen met beperkte mobiliteit. Op dit vak van het project is er ook geen straatverlichting meer. Het terrein dat de eigendom is van het OCMW van de Stad Brussel is begrensd door een metalen hekwerk.

Foto 15: Buurtpad nr. 64 tussen de splitsing met het buurtpad nr. 121 en de Steenveltrotonde

Foto 16: Hekwerk langs de eigendom van het OCMW van de Stad Brussel

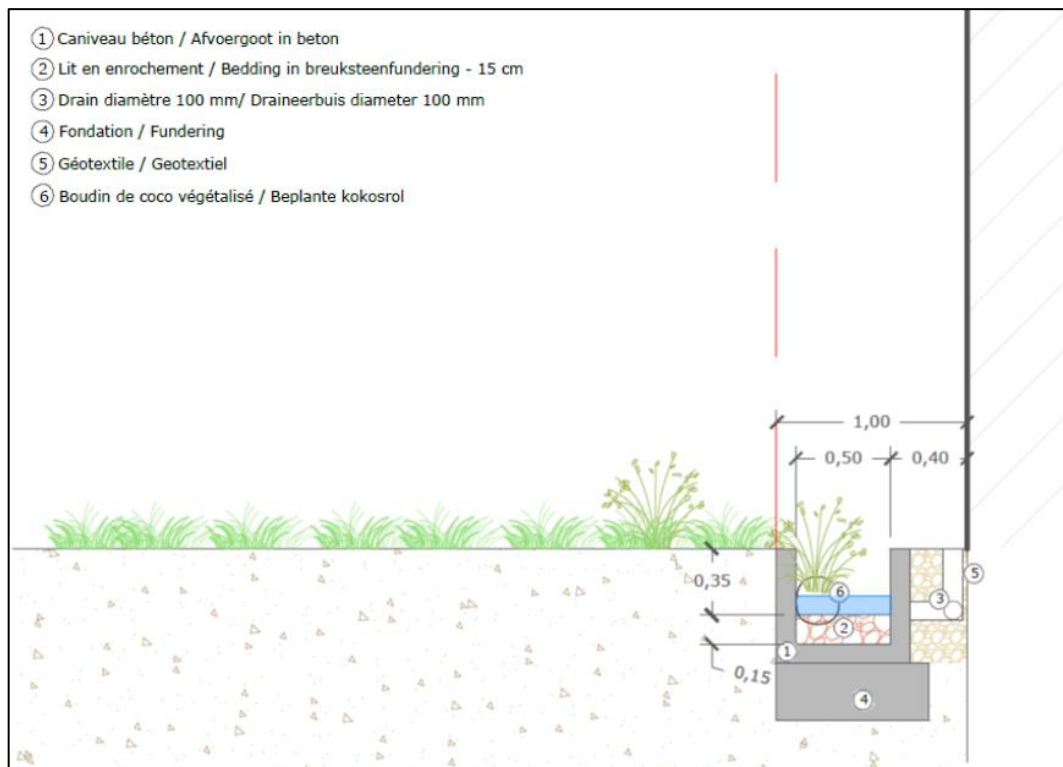
4.12.2 Geplande toestand

Er zijn geen wijzigingen gepland aan de bestaande constructies die het tracé van de waterloop in open bedding afbakenen, vanaf de aftakking van het molenkanaal tot aan het groengebied ter hoogte van de Korte Linkebeekstraat.

De doorgang onder de Grote baan zal ondergronds worden uitgevoerd, wat elk risico in verband met de waterloop uitsluit.

Ter hoogte van de opengelegde waterloop wordt geen fysieke afbakening voorzien:

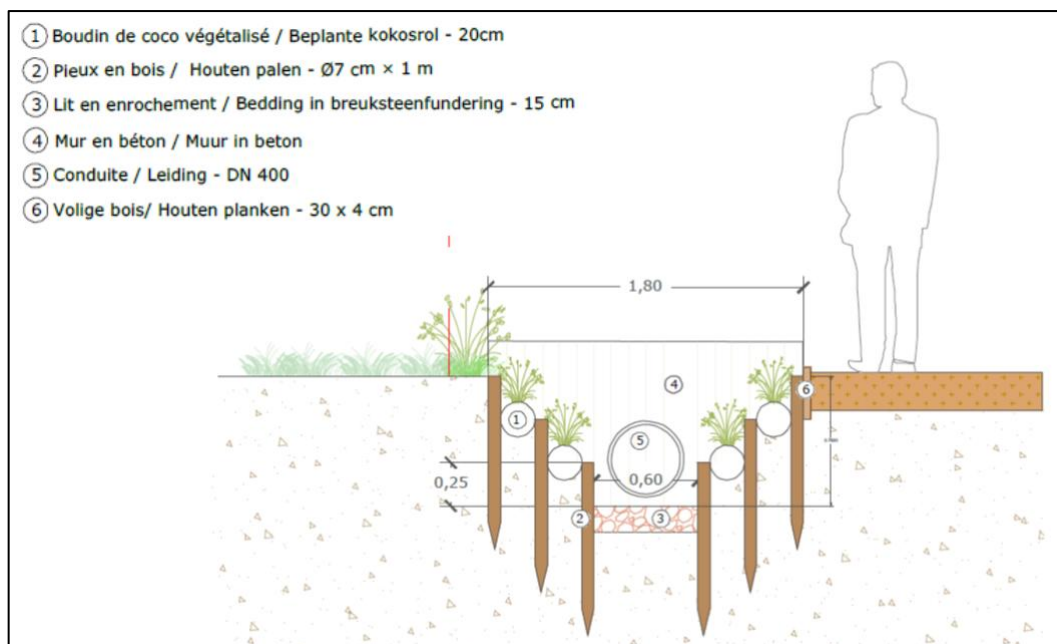
- tussen de tuinen van de Korte Linkebeekstraat en de overwelfde waterloop, waar de bedding van de waterloop 35 cm lager zal liggen dan het maaiveld van de tuinen.

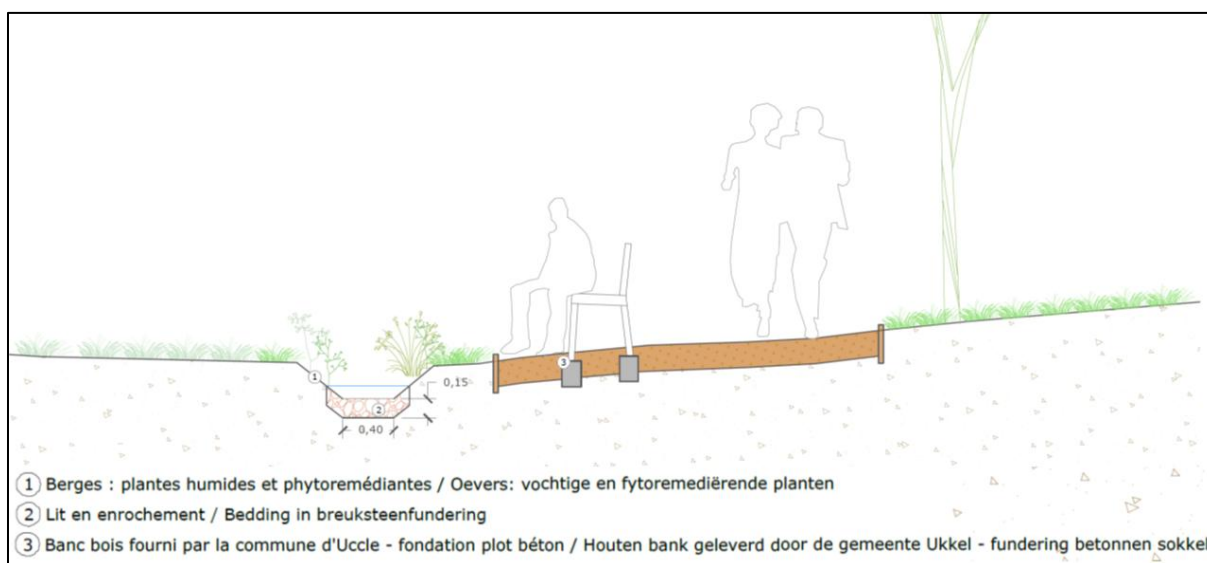
Figuur 27: Dwarsdoorsnede van de waterloop langs de tuinen van de Korte Linkebeekstraat

- tussen het buurtpad nr. 64 en de waterloop. Afhankelijk van het geval zal het pad langs de waterloop lopen of op een grotere afstand liggen en door de vegetatie worden gescheiden. De verschillende geplande inrichtingen zullen geen aanzienlijk valrisico inhouden. Het peil van de waterloop zal immers begrepen zijn tussen 10 en 15 cm.

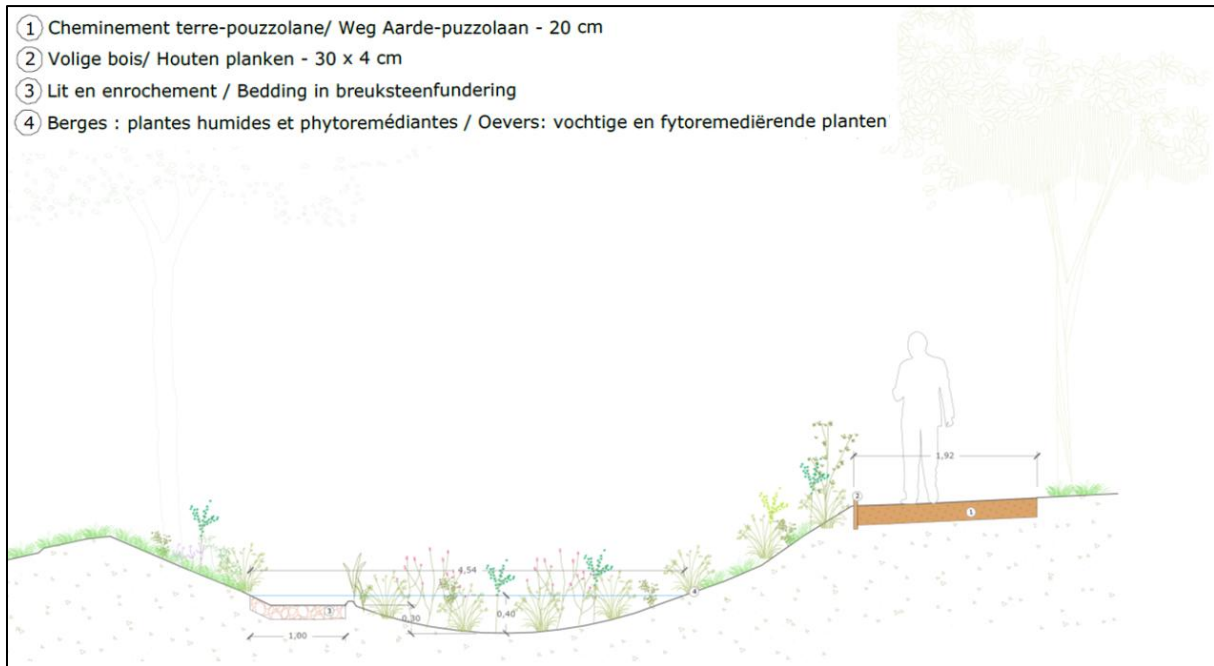

Figuur 28: Waterloop waarvan de oevers met kokosrollen zijn verstevigd

Figuur 29: Waterloop dicht bij het buurtpad

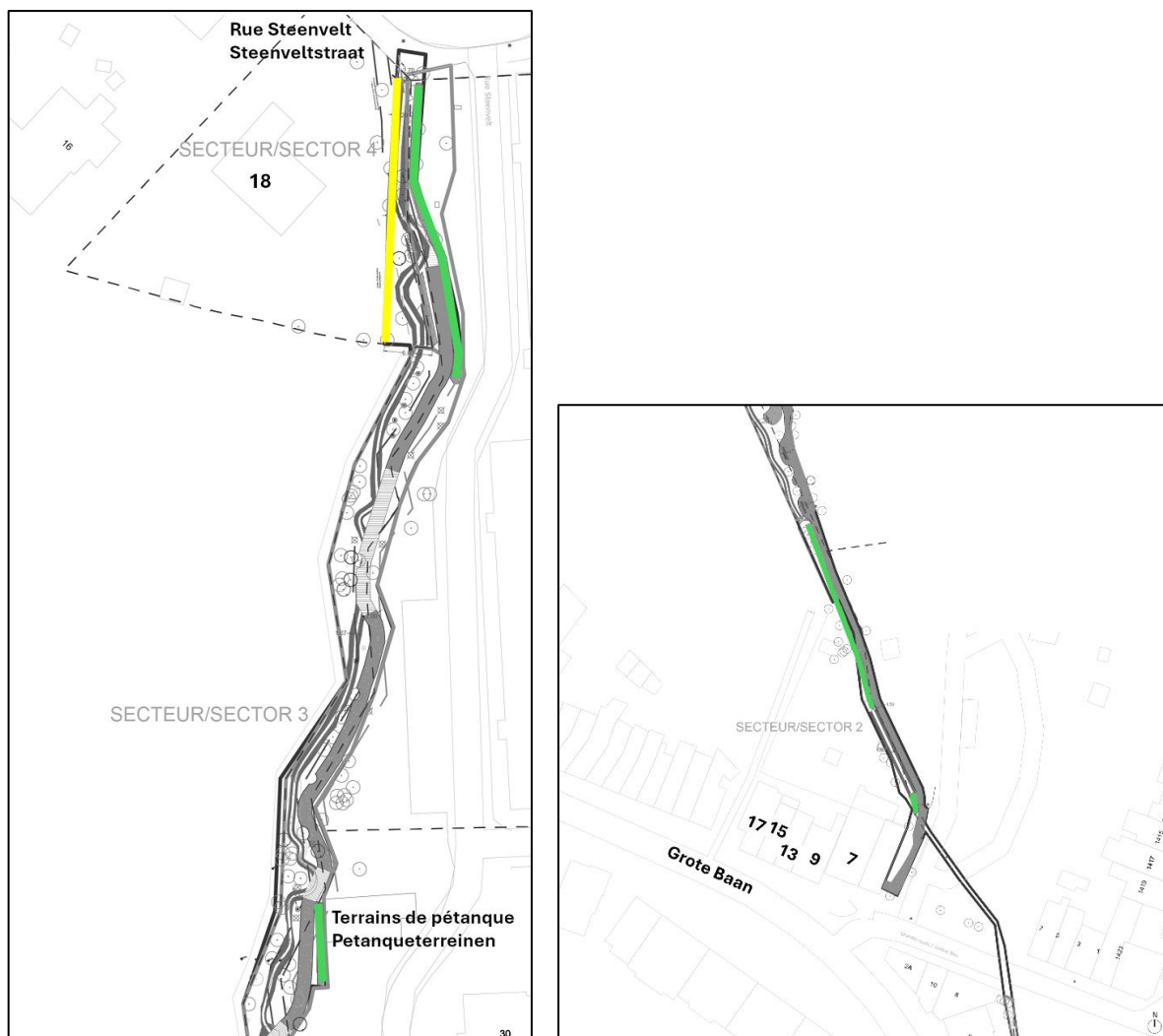

Figuur 30: Waterloop met verbrede oevers

Langs het buurtpad nr. 64 worden geen schuttingen voorzien om de openbare ruimte van de omliggende percelen te scheiden. Plaatselijk zullen struiken worden aangeplant, met name langs de percelen 7 t/m 17 van de Grote Baan ter hoogte van de petanquebanen van het Domein Steenvelt en ter hoogte van de ingang van het domein Steenvelt vanaf de rotonde (zie plaats van de aanplantingen op de onderstaande figuur). Deze nieuwe aanplantingen zullen de bestaande vegetatie op de rest van het tracé aanvullen en zijn bedoeld om de inkeer in het Domein Steenvelt vanaf het buurtpad te beperken.

Langs het perceel nr. 18 van de Steenveltstraat zal een gevlochten wilgenhaag worden geplant.

Figuur 31: Plaats van de struikaanplantingen(in het groen) en van de gevlochten wilgenhagen (in het geel)

Het project voorziet in geen enkele wijziging van de bestaande straatverlichtingen die momenteel volstaan om 's nachts een comfortabele lichtsterkte te bieden voor de actieve verplaatsingswijzen.

Ter hoogte van het buurtpad voorziet het project in geen enkele wijziging voorzien van de bestaande verlichting. De bestaande verlichtingspalen langs het buurtpad nr. 64 zullen behouden blijven. De delen van het buurtpad waar thans geen verlichting is, zullen geen verlichting krijgen, ten voordele van de donkere corridor voor de verplaatsing van de fauna en de flora.. Hoewel het ontbreken van verlichting een gevoel van onveiligheid kan wekken, is het project hoofdzakelijk bedoeld voor verplaatsingen overdag. Er bestaan alternatieven die, hoewel langer, voldoende verlichting bieden op de omliggende wegen rond het huizenblok.

Conclusie

De geplande inrichtingen zullen geen aanzienlijk valrisico inhouden aangezien het waterpeil laag zal blijven, tussen 10 en 15 cm. De openbare ruimte blijft open, zonder schuttingen, met plaatselijke aanplantingen om de privacy van de aangrenzende eigendommen te waarborgen. Voor de bestaande verlichtingen zijn geen wijzigingen voorzien: de zones zonder verlichting zullen donker blijven ter bevordering van de fauna en de flora. Voor veilige verplaatsingen 's nachts zijn er verlichte alternatieve wegen rond het huizenblok.

4.13 Afval

Het in aanmerking genomen geografisch studiegebied bestaat uit het projectgebied.

4.13.1 Bestaande toestand

De site produceert geen afval, met uitzondering van eventueel groenafval voor het beheer van de vegetatie.

De Groendienst van de Gemeente Ukkel voert regelmatig werkzaamheden uit voor het onderhoud van de vegetatie.

Op het verwaarloosde vak van de waterloop ter hoogte van de mede-eigendommen Steenvelt nr. 20 t/m 32 op de rechteroever van het projectgebied wordt vaak vuilnis en allerlei afval illegaal gestort. De Dienst netheid van de Gemeente Ukkel voerde opruimingswerken uit om het afval te verwijderen.

Er wordt nog altijd zwerfvuil aangetroffen ingegraven in de grond of tussen de vegetatie.

Foto 17: Voorbeeld van zwerfvuil langs het buurtpad

Op het projectgebied bevinden zich geen openbare vuilnisbakken.

4.13.2 Geplande toestand

De uitvoering van het project zal het mogelijk maken om het projectgebied op te ruimen en alle nog aanwezig afval te verwijderen.

De nieuwe ruimtelijke ordening met de openlegging van de waterloop en de heraanleg van het buurtpad dat erlangs loopt, zal het sociaal toezicht bevorderen, wat met name sluikstorten kan voorkomen.

Het project voorziet niet in het plaatsen van openbare vuilnisbakken voor de wandelaars.

Conclusie

De uitvoering van het project zal het mogelijk maken om het projectgebied op te ruimen en alle nog aanwezig afval te verwijderen. Een betere sociale controle van het gebied zou sluikstorten moeten beperken. Er zullen echter geen openbare vuilnisbakken worden geplaatst.

4.14 Interactie tussen de domeinen

Uit de bovenstaande analyse werden geen tegenstrijdige bevindingen tussen de verschillende onderzochte domeinen vastgesteld.

5 BOUWPLAATS

5.1 Algemene beschrijving van de bouwplaats

5.1.1 Geplande werken en duur

Na afgifte van de stedenbouwkundige vergunning wil de aanvrager vanaf 2026 met de werken van start gaan.

De duur van de werken wordt geraamd op 11 maanden.

In de bouwplaats zijn de volgende werken inbegrepen:

1. Herstel van het hoofdvak van de voormalige waterloopbedding tussen de Korte Linkebeekstraat tot aan het einde van het niet-gekadastraad domein vóór de Steenveltrotonde.
2. Heraanleg van een vak van het buurtpad nr. 64 tussen de Grote Baan tot net vóór de Steenveltrotonde.

In deze werken is onder meer het volgende inbegrepen: de grondwerken (uitgravingen en aanaardingen), waterwerken (drains, betonnen goot, buizen, aanleg van de oevers, plaatsen van inspectieputten, muurtjes aan het molenkanaal, bedding uit rivierstenen, enz.), verhardingen en lineaire elementen (straatstenen, opsluitbanden, houten vlonders, planken, aarde/puzzolaan, enz.) en aanplantingen.

3. Hydraulische verbinding stroomopwaarts tussen de Crockaertmolen en de Korte Linkebeekstraat met de plaatsing van een of twee buizen met een nog te bepalen diameter (1x 250 mm of 2 x 150 mm).

In deze werken is onder meer het plaatsen inbegrepen van een of twee roosters voor de wateronttrekking aan de molen en het plaatsen van een of twee buizen in de bestaande waterloopbedding.

4. Aanleg van het einde van het buurtpad op het perceel van nr. 18 in de Steenveltstraat om het buurtpad met de Steenveltrotonde te verbinden.

In deze werken is onder meer het volgende inbegrepen: de grondwerken (uitgravingen en aanaardingen), het uitvoeren van de verhardingen uit aarde/puzzolaan, het plaatsen van houten planken en aanplantingen.

5. Aansluiting van het einde van de waterloop in open bedding op het riool van de Steenveltstraat op het perceel nr. 18 van de Steenveltstraat en vervolgens overwelfd onder het trottoir tot aan de straatkolk.

In deze werken is onder meer het volgende inbegrepen: de grondwerken (uitgravingen en aanaardingen), waterwerken (aanleg van de oevers, buizen, plaatsen van inspectieputten, enz.), en de aansluiting op de straatkolk.

Merk op dat sommige werken afhankelijk zijn van het verkrijgen van de nodige rechten voor de uitvoering of andere procedure (aankoop, onteigening, enz.).

5.1.2 Eventuele gelijktijdige uitvoering met andere bouwplaatsen in de wijk

Uit de raadpleging van de website openpermits.be blijkt geen enkele stedenbouwkundige vergunning waarvan de uitvoering gelijktijdig met dit project zou plaatsvinden.

5.2 Stedenbouw en landschap

Op verschillende vakken van het project zal de uitvoering van de bouwplaats de openbare weg innemen voor de opslag van materialen en bouwplaatsmachines. Dat zal het geval zijn ter hoogte van de Linkebeekstraat, van de Korte Linkebeekstraat, van de Grote Baan en van de Steenveltstraat.

Merk op dat de Korte Linkebeekstraat en een gedeelte van de Grote Baan op het grondgebied van de Gemeente Drogenbos liggen.

De parkeerzone aan het begin van de Linkebeekstraat zou tijdens de werkzaamheden kunnen worden gebruikt voor de opslag van bouwmaterialen en bouwplaatsmachines/voertuigen.

Sommige werken van het project vereisen toegang tot privéterreinen zoals het terrein van de vzw "Les Jeunes Jardiniers" en het perceel nr. 18 in de Steenveltstraat. Het begin van het buurtpad nr. 64 ligt op het grondgebied van de Gemeente Drogenbos. Merk ook op dat het buurtpad ter hoogte van het Domein Steenvelt (nr. 22 t/m 32 van de Steenveltstraat) bezwaard is met een erfdienstbaarheid.

In ieder geval moet vóór de uitvoering van de werken de toestemming worden verzocht van de eigenaars van de betreffende percelen.

Landschapshinder zal beperkt blijven tot de verschillende betreffende vakken van het project en hun directe omgeving. De bouwplaats zal dus voornamelijk een impact hebben op de directe buurtbewoners.

5.3 Erfgoed

De werken zullen plaatsvinden ter hoogte van de aftakking van het molenkanaal van de Crockaertmolen die een beschermd monument is. De aannemer zal ervoor zorgen de risico's op schade tijdens de werken zoveel mogelijk te beperken.

Daartoe zal hij de nodige maatregelen nemen om het beschermd monument tijdens de uitvoering van de werken tegen schade te vrijwaren.

In het algemeen zal de aannemer er ook voor zorgen het boserfgoed in stand te houden dat zich langs de voormalige bedding van de Linkebeek ontwikkelde.

5.4 Sociaal-economische aspecten

De werken zullen een impact hebben op de levenskwaliteit/het leefomgeving van de buurtbewoners en de gebruikers, en meer in het bijzonder van hen die tegenover de werkzone wonen, in een mate die afhankelijk is van de fase en de duur van de werken (lawaai, stofemissies, enz.).

De veiligheidscoördinator van de bouwplaats zal erop toezien de werken zo goed mogelijk te coördineren en de overlast zoveel mogelijk te beperken.

De verplichte aanplakking van de werktijden van de bouwplaats die de aannemer zal moeten naleven en van de contactgegevens zal de buurtbewoners de nodige informatie verschaffen om in geval van problemen contact op te nemen met de bouwheer en de aannemer.

Wat de handelsactiviteiten in de wijk betreft, zal de bouwplaats de toegang tot de parkeerplaats in de Linkebeekstraat tijdelijk beperken, waardoor minder parkeerplaatsen beschikbaar zullen zijn, met name voor de klanten van de horecagelegenheden.

Merk op dat alle winkels en horecagelegenheden tijdens de bouwplaats toegankelijk zullen blijven.

Tijdens de werken in de directe omgeving van de Grote Baan, zal de toegang tot de vzw "Les Jeunes Jardiniers" tijdelijk kunnen worden verstoord. Een coördinatie tussen de aannemer en de vzw zal toelaten de overlast te beperken en de toegankelijkheid van de site van de vzw te verzekeren.

5.5 Mobiliteit

De uitvoering van de werken zal ook de volgende verplaatsingen met zich meebrengen:

- Het nodige bouwplaatsverkeer voor de afvoer van divers afval, van groenafval en van de graafgrond;
- Het nodige bouwplaatsverkeer voor de aanvoer van de materialen;
- De verplaatsingen van het bouwplaatspersoneel.

Het bouwplaatsverkeer is moeilijk te kwantificeren, maar de verplaatsingen zouden beperkt moeten blijven.

Ter hoogte van de verschillende projectvakken kan het verkeer tijdelijk worden verstoord. De aannemer zal er echter moeten voor zorgen dat de verschillende wegen toegankelijk blijven.

Merk op dat de bouwplaats de openbare weg ter hoogte van het kruispunt van de Alsebergsesteenweg, de Linkebeekstraat en de Korte Linkebeekstraat niet zal bezetten. De doorgang van de toevoerleiding voor de wateronttrekking ter hoogte van het molenkanaal zal onder het kruispunt lopen.

Daarentegen zal de Grote Baan ter hoogte van de werkzone tijdens de werken moeten worden afgesloten. De toegang vanaf de Alsebergsesteenweg zal worden gesloten. Tijdens de uitvoering van de werken zal de buslijn 74 moeten worden omgeleid. De MIVB moet daarvan vóór de uitvoering van de bouwplaats op de hoogte worden gebracht. De buslijn kan via de Molensteenstraat en de Beersellaan worden omgeleid om vervolgens weer op de Grote Baan uit te komen. Deze omleiding zal alle bushaltes van de lijn bedienen.

Daarentegen zal het buurtpad nr. 64 tijdens de gehele duur van de bouwplaats niet toegankelijk zijn.

5.6 Energie

Voor de uitvoering van de bouwplaats zal het gebruik nodig zijn van technische apparatuur en bouwplaatsmachines die energie verbruiken.

Zolang het detail van de bouwplaatsorganisatie niet is vastgesteld, kan het energieverbruik in dit stadium niet worden geraamd.

5.7 Luchtkwaliteit / microklimaat

De grondwerken, met name de uitgravingen voor de aanleg van de oevers, zullen stof produceren.

De aannemer moet de goede bouwplaatspraktijken toepassen om de hinder zoveel mogelijk te beperken.

De bouwplaats zal ook een impact hebben op de netheid van de wegen en de gebouwen die aan de bouwplaats grenzen. Na afloop van de bouwplaats zal de aannemer de werkzones en hun directe omgeving alsook de openbare ruimten opnieuw in hun oorspronkelijke toestand moeten herstellen.

5.8 Geluidsomgeving

Het gebruik van bouwmachines, de doorgang van het bouwplaatsverkeer, enz. zullen geluidsoverlast en trillingen veroorzaken.

De effecten van deze overlast zijn moeilijk ter plaatse te beheersen. Hun gevolgen op de buurt zal echter van tijdelijke aard zijn.

Titel III van de GSV legt tijdsschema's op om geluidsoverlast door bouwplaatsen te beperken. De tijden zijn beperkt van 07.00 uur tot 19.00 tijdens de week (van maandag tot vrijdag). Zo kan de overlast worden beperkt tot overdag tijdens de weekdays, tenzij uitzonderlijke afwijking met voorafgaande toestemming van de Gemeente. Zware werken (voorbeeld met gebruik van boorhamers) mogen slechts tot 16.00 uur worden uitgevoerd om de overlast voor de buurtbewoners te beperken.

5.9 Bodem

In het projectgebied hoeven geen saneringswerken worden uitgevoerd. Er moet echter rekening worden gehouden met de aanwezigheid van invasieve exotische soorten in het projectgebied (zie § 5.11).

De risico's op bodemverontreiniging door toedoen van de bouwplaats zijn voornamelijk verbonden aan het gebruik en/of de hantering van bouwmachines en/of -uitrustingen (brandstoflekken van machines, het bijvullen van machines, de opslag van diverse materialen op volle grond). Dergelijke werken kunnen een risico inhouden voor de bodem en het oppervlakte-/grondwater indien ze niet worden uitgevoerd op een waterdichte ondergrond en met de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen om te voorkomen dat verontreinigende stoffen in de bodem/ondergrond en in het water terechtkomen.

5.10 Water

Voor de uitvoering van werken zal de waterloop moeten worden drooggelegd. Daartoe zal tijdens de bouwplaats stroomopwaarts van de plaats waar de leidingen in de waterloopbedding worden ingegraven een afdamming worden uitgevoerd, alsook een tijdelijke bemaling tot aan de collector van de Korte Linkebeekstraat.

De Provincie Vlaams Brabant, beheerder van de Linkebeek in dit vak, verleende al een vergunning voor de uitvoering van deze werken.

5.11 Fauna en flora

De bouwplaats zal een fase bevatten voor de verwijdering van de bestaande vegetatie langs het tracé van de waterloop en van het buurtpad nr. 64.

Het projectgebied telt een aantal invasieve exotische soorten die opgenomen zijn in bijlage IV van de ordonnantie betreffende het natuurbewoud (zie § 4.11.1.5). Ter herinnering, het betreft de volgende soorten: Het betreft de volgende soorten: Californische esdoorn (*Acer negundo*), laurierkers (*Prunus laurocerasus*), Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*), witte of valse acacia (*Robinia pseudoacacia*), Amerikaanse eik (*Quercus rubra*) en sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*).

De uitvoering van de bouwplaats verhoogt het risico op verspreiding van deze soorten, in het bijzonder van de Japanse duizendknoop. Er moet dan ook een bijzondere aandacht worden besteed aan deze soorten om hun verspreiding te voorkomen.

Merk ook op dat de volledige uitroeiing van de Japanse duizendknoop zeer moeilijk is. De uitvoering van de werken zal in de eerste plaats gericht zijn op het beperken van de werken ter hoogte van de bestaande plantmassieven om hun verspreiding te voorkomen. Indien ter hoogte van de Japanse duizendknoopmassieven werken worden uitgevoerd, moeten de verontreinigde grond en het groenafval naar een geschikt afvalverwerkingscentrum worden afgevoerd.

Het bouwplaatsverkeer, het grondverzet en de productie van groenafval kunnen een risico inhouden op de verspreiding van deze soorten. De aannemer zal dus alle gebruikelijke maatregelen moeten nemen om hun verspreiding (zaadjes, bladeren, wortelstokken, enz.) naar andere niet-besmette gebieden te voorkomen.

5.12 Mens

De aannemer zal ervoor zorgen de impact van de bouwplaats op de openbare ruimte te beperken om een veilig en vlot verkeer van de actieve vervoerswijzen te verzekeren. Het buurtpad nr. 64 zal tijdens de gehele duur van de bouwplaats echter niet toegankelijk zijn.

Vóór de uitvoering van de bouwplaats zal langs de directe omgeving van het projectgebied een passende signalisatie worden geplaatst om de gebruikers te informeren en hun veiligheid te waarborgen.

5.13 Afval

De bouwplaats zal verschillende soorten afval produceren, waaronder:

- afval verbonden aan het leggen van de leidingen in de openbare weg en onder de betonplaat van de site van de vzw “Jeunes Jardiniers”;
- groenafval afkomstig van het kappen/verwijderen van vegetatie;
- graafgrond;
- afval afkomstig van het verwijderen van de bestaande dolomietverharding op een vak van het buurtpad;
- afval afkomstig van de activiteiten van de arbeiders op de site.

Het geproduceerde afval bevat geen bijzondere verontreinigende stoffen. Er zal echter aandacht moeten worden besteed aan groenafval dat resten van invasieve planten kan bevatten.

De volumes van dit afval zijn in dit stadium moeilijk te ramen.

Voor het beheer van het bouwafval, zal vóór de uitvoering van de bouwplaats een opslagplaats voor afval en materialen worden aangeduid.. In principe zal het geproduceerde afval in de nabijheid van de werkzone worden gescheiden en opgeslagen, wat een impact kan hebben op de openbare ruimte.

Het nog aanwezige zwerfvuil langs het buurtpad nr. 64 zal tijdens de bouwplaats worden verwijderd.

Conclusie

De bouwplaats zal voor de buurtbewoners de voor dit soort projecten gebruikelijke overlast veroorzaken (geluidsoverlast, stof, bouwverkeer, enz.) die maar van tijdelijke duur zal zijn.

Een goede bouwplaatsorganisatie en de naleving door de aannemer van de instructies van de bouwheer zullen toelaten om de impact ervan te beperken. Alle in de wijk aanwezige economische activiteiten zullen tijdens de bouwplaats toegankelijk blijven.

Een bijzondere aandacht moet worden besteed aan het beheer van de bestaande invasieve exotische soorten, in het bijzonder de Japanse duizendknoop

6 BESCHRIJVING VAN DE ALTERNATIEVE OPLOSSINGEN BESTUDEERD DOOR DE AANVRAGER EN MOTIVERING VAN DE GEMAAKTE KEUZE, REKENING HOUDEND MET DE MILIEUEFFECTEN

Het maaiveld van de voormalige waterloopbedding ligt hoger dan dat van de huidige bedding vóór de inlaat van het water in de collector waardoor een gravitaire herverbinding van de waterloop niet mogelijk is. Voor een gravitaire herverbinding zou de voormalige bedding van de Linkebeek moeten worden uitgegraven, waarbij de waterloop zou moeten worden verbreed om de oevers niet te steil te maken en waarbij dus meer vegetatie zou moeten worden verwijderd. Dit alternatief is in strijd met de doelstellingen van het project om de bestaande vegetatie zoveel mogelijk te behouden en een waterloop met een ondiepe bedding en natuurlijke oevers aan te leggen.

Ter hoogte van de hydraulische verbinding stroomopwaarts tussen de Crockaertmolen en de Korte Linkebeekstraat zijn verschillende verbindingen mogelijk (1x 250 mm of 2x 150 mm). De definitieve keuze zal tijdens de bouwplaats worden gemaakt. Gedurende een tijd werd ook een aansluiting met 2 buizen van 200 mm overwogen, maar daar werd uiteindelijk volledig van afgezien omdat deze oplossing overgedimensioneerd zou zijn.

Voor de wateronttrekking van de Linkebeek ter hoogte van de Crockaertmolen werden drie alternatieven overwogen. Deze oplossingen zijn beschreven in een intentienota betreffende de Crockaertmolen die in bijlage bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is gevoegd. Hierna geven we een korte beschrijving van de overwogen oplossingen:

1. Wateronttrekking ter hoogte van het stroomopwaartse zijverlaat op de rechteroever.
Deze oplossing bestond erin om in het metselwerk van de verlaatconstructie HDPE-leidingen te plaatsen. De leidingen zouden door het metselwerk en vervolgens verticaal naar beneden lopen tot aan de bedding onder de aftakking van het molenkanaal. Vanaf hier zouden ze worden ingegraven.

Deze oplossing is nauwelijks haalbaar omdat de ruimte tussen het zijverlaat en de molen te klein is om de leidingen te installeren, de toegang onder het molenkanaal moeilijk is en de doorgang onder het molenrad de uitvoering nog bemoeilijkt.

2. Wateronttrekking ter hoogte van het molenrad.
Deze oplossing bestond erin om in het metselwerk van het hoofdverlaat dat zich net vóór het molenrad bevindt HDPE-leidingen te plaatsen. De leidingen zouden door het metselwerk lopen en weer zichtbaar worden om vervolgens verticaal langs het molenrad tussen het molenrad en de molenmuur naar beneden te lopen.

Deze oplossing is nauwelijks haalbaar omdat de kleine ruimte tussen het molenrad en de molenmuur de installatie van de leidingen bemoeilijkt. Bovendien zouden de leidingen meer zichtbaar zijn wat een impact zou hebben op de esthetiek van de site.

3. Wateronttrekking aan de linkerkant van de aftakking van het molenkanaal.
Deze oplossing bestond erin om in de muur van de aftakking van het molenkanaal, op de linkerkant, stroomopwaarts van het molenrad, HDPE-leidingen te plaatsen.
De leidingen zouden aan de andere kant van de muur van het molenkanaal ondergronds in de tuin uitkomen en zouden vervolgens doorlopen tot aan de huidige Linkebeek.

De keuze ging uit naar deze derde oplossing die enerzijds het voordeel biedt geen impact te hebben op de mechanismen van de molen en anderzijds de werken binnen de vrijwaringszone van de molen te beperken.

Stroomafwaarts van het projectgebied zal de waterloop worden aangesloten op een straatkolk gelegen aan de Steenveltrotonde. Deze lozing is niet wenselijk met het oog op de ontlasting van het riool. Het betreft echter maar een tijdelijke situatie in afwachting van het herstel van de waterloop op de volgende vakken tot aan zijn herverbinding met de Geleytsbeek. Merk op dat het debiet van de lozing constant zal zijn en beperkt tot 5 l/s, wat maar 0,13% vertegenwoordigt van de capaciteit van het riool in deze straat en 0,5% van de capaciteit van het riool in de Beerselaan. Het risico op overbelasting van het riool in deze tijdelijke fase is dus miniem.

Voor het tracé van het laatste vak van de waterloop ter hoogte van nr. 18 in de Steenveltstraat werden meerdere oplossingen overwogen:

- De heraanleg van de waterloop zou in open bedding of overwelfd kunnen zijn, hetzij ter hoogte van het perceel nr. 18 in de Steenveltstraat, hetzij ter hoogte van het Domein Steenvelt (Steenveltstraat nr. 22-24), of nog via een aansluiting op het stormbekken van het Domein Steenvelt, dat op zijn beurt op het riool van de Steenveltstraat is aangesloten.
- Op datzelfde vak zou de heraanleg van het buurtpad nr. 64 kunnen worden uitgevoerd, hetzij op de eigendom van nr. 18 van de Steenveltstraat, hetzij op de eigendom van nr. 22 en 24 van de Steenveltstraat (Domein Steenvelt).

De door het project gekozen tracés zijn het openleggen van de waterloop en de aanleg van het buurtpad op de eigendom van nr. 18 van de Steenveltstraat. Deze keuze werd gemaakt na grondig overleg met de eigenaar die instemde met deze oplossing. Het openleggen van de waterloop, behalve zijn hydrologische en ecologische voordelen, laat toe om het wortelsysteem van 2 bomen te vrijwaren die in de wettelijke of wetenschappelijke inventaris zijn opgenomen. De keuze werd overlegd met de KCML.

7 **NIET-TECHNISCHE SAMENVATTING**

Deze stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is de eerste fase van een groter project voor het herstel van de historische verbinding van de Linkebeek met de Geleytsbeek tussen de Linkebeekstraat en de Keyenbempt, door de waterloop waar mogelijk weer open te leggen.

Dit project beoogt het herstel van de Linkebeek tussen de Linkebeekstraat en de Steenveltstraat en de heraanleg van een vak van het buurtpad nr. 64. Het voorziet in de aanleg van een 577 meter (str. m) lang waterloopvak waarvan 330 str. m in open bedding. Het project bevat de volgende vakken:

1. Een **ondergronds vak in de huidige bedding van de Linkebeek** tussen nr. 11 van de Linkebeekstraat en de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt.

Het water van de Linkebeek ter hoogte van de Crockaertmolen worden onttrokken en via een sifonsysteem naar haar voormalige bedding worden gevoerd. Zo zal zonder te veel graven een ondiepe natuurlijke waterloop met begroeide oevers kunnen worden aangelegd.

2. Een **vak in open goot** in het niet-gekadastraerd gebied tussen de kruising van de Alsebergsesteenweg en de Korte Linkebeekstraat tot aan nr. 6 van de Grote Baan.

Het klein groengebied aan de Korte Linkebeekstraat zal het water opvangen dat hier in de kijker wordt gezet en door kleine watervallen en een weggetje met rivierstenen zal stromen. Vervolgens zal het water in open bedding in een aangelegd kanaal verderstromen langs de huizen van de Alsebergsesteenweg

3. Een **overwelfd vak onder de Grote Baan** tot achter het perceel van nr. 7 van de Grote Baan in Drogenbos waar de waterloop weer aan de oppervlakte komt en langs het buurtpad nr.64 loopt.

Dit kort vak in open bedding wordt onder het buurtpad over een lengte van ca. 40 m opnieuw overwelfd om geen bomen te hoeven kappen.

4. Het **laatste vak in open bedding** tot aan de Steenveltrotonde.

De waterloop zal op zijn historisch tracé weer worden opengelegd met instandhouding van de bestaande bomen en struiken. De waterloop zal het buurtpad nr. 64 op verschillende plaatsen via houten loopbruggetjes kruisen en sommige zones zullen worden verbreed ter bevordering van de ontwikkeling van moerasplanten.

5. Stroomafwaarts van het project zal de waterloop tijdelijk op het riool van de Steenveltstraat worden aangesloten. Tijdens deze overgangsfase (in afwachting van het herstel van de Linkebeek en haar verbinding stroomafwaarts met de Geleytsbeek) zal het debiet beperkt zijn tot 5 l/s voor het onderhoud van de vegetatie zonder het rioolnet te overbelasten.

Na afgifte van de stedenbouwkundige vergunning wil de aanvrager vanaf 2026 met de werken van start gaan.

De duur van de werken wordt geraamd op 11 maanden.

Stedenbouw en landschap

Op het Gewestelijk bestemmingsplan (GBP) is het project gelegen in een groengebied en in een woongebied. Het openleggen van de waterloop en de heraanleg van het buurtpad nr. 64 voldoen aan de voorschriften van het GBP

Overigens voldoet het project aan de doelstellingen van de Gemeentelijke stedenbouwkundige verordening (GemSV) betreffende het waterbeheer en aan de doelstellingen van het Natuurplan Ukkel.

Op landschappelijk niveau zal het project bijdragen tot de herintegratie van de waterloop in het natuurlijk erfgoed en tot een betere leefomgeving.

Erfgoed

De wateronttrekking ter hoogte van de Crockaertmolen werd bestudeerd om zo weinig mogelijk impact te hebben op het molenkanaal en het molenmechanisme.

Het project zal geen enkele directe impact hebben op de bomen die zich in de omgeving van het project bevinden en die in de wettelijke of wetenschappelijke inventaris opgenomen zijn.

Sociaal-economische aspecten

Afgezien van de kosten voor de aanleg en het onderhoud van de nieuwe ruimten, zal dit project geen impact hebben op de economie.

Vanuit sociaal oogpunt zal het project bijdragen tot een betere leefomgeving, door met name een aangenamere verbinding ter hoogte van het heraangelegde buurtpad nr. 64. De nieuwe ruimtelijke ordening zal een sociaal toezicht mogelijk maken.

Mobiliteit

Het project zal geen gevolgen hebben voor de verkeers- en parkeeromstandigheden op de aangrenzende wegen.

Het beoogt hoofdzakelijk een officiële voetgangersverbinding te herstellen om tussen de Steenveltstraat, de Grote Baan en de Alsebergsesteenweg een zichtbaar, comfortabel en veilig tracé te waarborgen.

Het buurtpad dat zichtbaarder en begaanbaarder wordt, zal meer worden gebruikt, wat zal bijdragen tot de versterking van de zachte mobiliteit in de wijk.

Voorts zal de heraanleg een betere toegankelijkheid bieden voor personen met beperkte mobiliteit, hoewel de verharding uit puzzolaan mogelijk niet ideaal is voor rolstoelgebruikers.

Ten slotte, ook al is de verharding niet specifiek voor fietsers bestemd, zal het fietsverkeer er toegelaten zijn.

Microklimaat

In de voormalige bedding van de Linkebeek opnieuw water laten stromen, zal een frisse en vochtige omgeving bevorderen en zal in de zomer bijdragen tot het koelte-eilandeffect van de wijk. Het project beperkt de bomenkap tot vier bomen (waarvan drie dode of afstervende bomen) en voorziet ter compensatie nieuwe aanplantingen, met name waterplanten op de oevers (ca. 245 m²).

Deze voorzieningen zullen de lokale biodiversiteit bevorderen zonder een significante wijziging van de slagschaduw en met instandhouding van een plantendek, wat bijdraagt tot de bestrijding van het hitte-eilandeffect.

Energie

Het project zal geen nieuwe energiebehoeften genereren en zal de bestaande infrastructuur of netten niet extra belasten.

De bestaande verlichtingspalen langs het buurtpad nr. 64 blijven behouden.

Luchtkwaliteit

De nieuwe omgevingen (openleggen van de waterloop, aanplantingen) zullen lokaal en in zekere mate de luchtkwaliteit verbeteren.

Geluidsomgeving

De geplande aanlegwerken zullen geen enkele impact hebben op de bestaande geluidsomgeving.

Bodem, ondergrond en grondwater

Het project zal leiden tot een lichte toename van de semidoorlatende oppervlakken, door de verlening van het bestaande pad waarvan de verharding hoofdzakelijk bestaat uit puzzolaan en op sommige plaatsen uit houten vlonders. De ondoorlatende oppervlakken zullen amper toenemen, door de plaatselijke aanleg van waterdichte beddingen voor de waterloop. Ten slotte zal de bestaande dolomietverharding worden vervangen door puzzolaan dat chemisch neutraal en stabiel is.

Het weer openleggen van de waterloop zal bijdragen tot het verlagen van het grondwaterpeil en dus ook tot de bestrijding van opstijgend vocht in de aanpalende woningen. Overigens zal dat ook toelaten om het afvloeiend water in het stroomgebied te vertragen en zodoende bijdragen tot de bestrijding van overstromingen.

Oppervlaktewater, regenwater en afvalwater

De Linkebeek op haar historisch tracé weer openleggen, zal toelaten de belasting van de waterloop in het overwelfd vak in Vlaanderen te verlichten, doordat een deel van het water van de Linkebeek naar de Geleytsbeek wordt geleid die daartoe gedimensioneerd is.. Dat zal ook bijdragen tot het beperken van herhaalde overstromingen in het stroomgebied van Ukkel (met name de Beersellaan en de Drogenbossesteenweg) door afvloeiend water te vertragen.

Het project zal een beter beheer toelaten van hoogwater door een grotere afvoercapaciteit, door het vertragen en tijdelijk bufferen van afvloeiend water en door een grotere weerbaarheid tegen hevige regenval als gevolg van klimaatverandering. Het project zal toelaten om een regenval met een herhalingsperiode van 100 jaar op te vangen op de vakken van de waterloop in open bedding.

Fauna en flora

In het projectgebied werden 101 bomen en planten geïnventariseerd waarvan 4 bomen moeten worden gekapt en 2 andere worden verplant. Het betreft zieke bomen die op korte termijn moeten worden gekapt. Daarnaast moeten ter hoogte van de werkzones ook struiken en kruidachtige vegetatie worden verwijderd.

Overigens zal het project de bestaande vegetatie versterken met de aanplanting van verschillende plantmassieven: bodembedekkers en vaste planten, moerasplanten, struiken en gevlochten wilgenhagen.

Door de Linkebeek op haar historisch tracé weer open te leggen, kan een waterloop met natuurlijke oevers worden aangelegd, wat een gunstige biotoop is voor moerasplanten en -dieren zoals amfibieën en insecten. De opengelegde waterloop zal ook voedsel en schuilplaatsen bieden voor vogels, insecten en kleine zoogdieren. De waterloop zal een bevoorrechte as worden voor de verplaatsing van dieren en planten en zal bijdragen tot de biologische diversiteit en de verbinding tussen de biotopen. Voorts zal het project de ontwikkeling van invasieve exotische plantensoorten inperken.

Over het geheel genomen zal het project bijdragen tot een gezonder, gediversifieerder en veerkrachtiger ecosysteem voor de lokale biodiversiteit.

Mens

De geplande inrichtingen zullen geen aanzienlijk valrisico inhouden aangezien het waterpeil laag zal blijven, tussen 10 en 15 cm. De openbare ruimte blijft open, zonder schuttingen, met plaatselijke aanplantingen om de privacy van de aangrenzende eigendommen te waarborgen. Voor de bestaande verlichtingen zijn geen wijzigingen voorzien: de zones zonder verlichting zullen donker blijven ter bevordering van de fauna en de flora. Voor veilige verplaatsingen 's nachts zijn er verlichte alternatieve wegen rond het huizenblok.

Afval

De uitvoering van het project zal het mogelijk maken om het projectgebied op te ruimen en alle nog aanwezig afval te verwijderen. Een betere sociale controle van het gebied zou sluikestorten moeten beperken. Er zullen echter geen openbare vuilnisbakken worden geplaatst.

Bouwplaats

De bouwplaats zal voor de buurtbewoners de voor dit soort projecten gebruikelijke overlast veroorzaken (geluidsoverlast, stof, bouwverkeer, enz.) die maar van tijdelijke duur zal zijn.

Een goede bouwplaatsorganisatie en de naleving door de aannemer van de instructies van de bouwheer zullen toelaten om de impact ervan te beperken. Alle in de wijk aanwezige economische activiteiten zullen tijdens de bouwplaats toegankelijk blijven.

Een bijzondere aandacht moet worden besteed aan het beheer van de bestaande invasieve exotische soorten, in het bijzonder de Japanse duizendknoop